

สภาพและปัญหาการใช้หลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา
ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544
ระดับมัธยมศึกษา ในเขตการศึกษา 6

ปริญญานิพนธ์
ของ
เสนาะ เสาร์ท้าว

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาพลศึกษา
ตุลาคม 2546

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

สภาพและปัญหาการใช้หลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา
ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544
ระดับมัธยมศึกษา ในเขตการศึกษา 6

บทคัดย่อ
ของ
เสนาะ เสาร์ท้าว

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาพลศึกษา
ตุลาคม 2546

เสนาะ เสาร์ท้าว.(2546). สภาพและปัญหาการใช้หลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 ระดับมัธยมศึกษา ในเขตการศึกษา 6. ปรินญาณิพนธ์ กศ.ม. (พลศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. คณะกรรมการควบคุม : รองศาสตราจารย์วาสนา คุณาอภิสิทธิ์ , ผู้ช่วยศาสตราจารย์ธงชัย เจริญทรัพย์มณี.

ความมุ่งหมายของการวิจัยเพื่อการศึกษาและเปรียบเทียบสภาพและปัญหาการใช้หลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 ระดับมัธยมศึกษา ในเขตการศึกษา 6 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ ครูกลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา ในสังกัดกรมสามัญศึกษา จำนวน 89 คน และในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ จำนวน 57 คน คนซึ่งได้มาโดยการสุ่มอย่างง่าย เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างเอง แบ่งเป็น 3 ตอน มีค่าความเชื่อมั่นด้านสภาพความเป็นจริงเท่ากับ .96 และด้านปัญหาเท่ากับ .92 ใช้วิธีเก็บข้อมูลโดยส่งไปทางไปรษณีย์ ได้แบบสอบถามฉบับสมบูรณ์กลับคืนมา 146 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 81.11 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และสถิติ ที (t-test) โดยมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ผลการวิจัยพบว่า ครูในสังกัดกรมสามัญศึกษา มีความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพและปัญหาการใช้หลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 ดังนี้ 1. ด้านการแปลงหลักสูตรไปสู่การสอน มีสภาพความเป็นจริงในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยรวม 2.99 และมีปัญหาในระดับน้อย มีค่าเฉลี่ยรวม 2.27 2. ด้านการใช้วิธีสอนให้สอดคล้องกับหลักสูตร มีสภาพความเป็นจริงในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยรวม 2.78 และมีปัญหาในระดับน้อย มีค่าเฉลี่ยรวม 1.68 3. ด้านการจัดปัจจัยและสภาพการณ์ต่าง ๆ มีสภาพความเป็นจริงในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยรวม 2.69 และมีปัญหาในระดับน้อย มีค่าเฉลี่ยรวม 2.42

ส่วนครูในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ มีความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพและปัญหาการใช้หลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 ดังนี้ 1. ด้านการแปลงหลักสูตรไปสู่การสอน มีสภาพความเป็นจริงในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยรวม 2.98 และมีปัญหาในระดับน้อย มีค่าเฉลี่ยรวม 2.04 2. ด้านการใช้วิธีสอนให้สอดคล้องกับหลักสูตร มีสภาพความเป็นจริงในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยรวม 3.01 และมีปัญหาในระดับน้อย มีค่าเฉลี่ยรวม 1.67 3. ด้านการจัดปัจจัยและสภาพการณ์ต่าง ๆ มีสภาพความเป็นจริงในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยรวม 2.86 และมีปัญหาในระดับน้อย มีค่าเฉลี่ยรวม 2.34

เมื่อเปรียบเทียบสภาพความเป็นจริงของการใช้หลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 ระดับมัธยมศึกษา ในเขตการศึกษา 6 ของครูในสังกัดกรมสามัญศึกษาและครูในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการ

ประถมศึกษาแห่งชาติ โดยรวมทั้ง 3 ด้าน ได้แก่ ด้านการแปลงหลักสูตรไปสู่การสอน ด้านการใช้วิธีสอนให้สอดคล้องกับหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน และด้านการจัดปัจจัยและสภาพการณ์ต่าง ๆ ปรากฏว่า ไม่แตกต่างกัน

และเมื่อเปรียบเทียบปัญหาการใช้หลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 ระดับมัธยมศึกษา ในเขตการศึกษา 6 ของครูในสังกัดกรมสามัญศึกษาและครูในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ โดยรวมทั้ง 3 ด้าน ได้แก่ ด้านการแปลงหลักสูตรไปสู่การสอน ด้านการใช้วิธีสอนให้สอดคล้องกับหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน และด้านการจัดปัจจัยและสภาพการณ์ต่าง ๆ ปรากฏว่า ไม่แตกต่างกัน

STATES AND PROBLEMS IN IMPLEMENTING THE CURRICULUM
OF HEALTH AND PHYSICAL EDUCATION AREA OF LEARNING ACCORDANCE
WITH THE BASIC EDUCATION CURRICULUM 2001 AT SECONDARY EDUCATION
LEVEL IN EDUCATIONAL REGION 6

AN ABSTRACT
BY
SANOH SAOTHAW

Presented in partial fulfillment of the requirements for the
Master of Education degree in Physical Education
At Srinakharinwirot University
October 2003

Sanoh Saothaw. (2003). *States and Problems in Implementing the Curriculum of Health and Physical Education Area of Learning Accordance With the Basic Education Curriculum 2001 at Secondary Education Level in Educational Region 6*. Master thesis , M.Ed. (Physical Education). Bangkok : Graduate School , Srinakharinwirot University. Advisor Committees : Assoc. Prof. Wasana Kuna - apisit , Assist. Prof. Thongchai Chareonsupmanee.

The purposes of this research were to study and compare the states and problems in implementing the Curriculum of learning essential group in health education and physical education curriculum for secondary education level in Education Region 6. The samples in this research were 89 physical education teachers who taught at schools under the General Education Department and 57 of which taught at school under the jurisdiction of the Office of the National Primary Education Commission. Data were collected by open - ended and closed - ended questionnaires, which were divided into 3 sections. Data collection was done via postal system. The completed return of 146 questionnaires , 81.11 percent , were analyzed into frequency , percentage , means ,standard deviation , and t- test at the significant .05 level.

The results of the research found that physical education teachers who taught at schools under the General Education Department had an opinion on the states and problems of physical education curriculum regarding the transformation of the curriculum into teaching which acquired a great level of authenticity or at the mean 2.99 , and had problems at a low level or at mean of 2.27. With regard to utilization of teaching methods in order to be in accordance with the curriculum , the result acquired a great level of authenticity or at the mean of 2.78 and had problems at allow level or at the mean 1.68. Regarding the factors and environment management within schools, the result acquired a great level of authenticity or at the mean 2.69 and had problems at a low level or at the mean of 2.42.

Physical education teachers under the jurisdiction of the Office of the National Primary Education Commission had an opinions on the states and problems of physical education curriculum regarding the transformation of the curriculum into teaching which acquired a great level of authenticity or at the mean 2.98 , and had problems at a low level or at mean of 2.04. With regard to utilization of teaching methods in order to be in accordance with the curriculum , the result acquired a great level of authenticity or at the mean of 3.01 and had problems at allow level or at

the mean 1.67. Regarding the factors and environment management within schools, the result acquired a great level of authenticity or at the mean 2.86 and had problems at a low level or at the mean of 2.34.

When comparing states in implementing the curriculum of learning essential group in health education and physical education curriculum for secondary education level in Education Region 6 between physical education teachers who taught at schools under the General Education Department and physical education teachers under the jurisdiction of the Office of the National Primary Education Commission in three aspects ; the transformation of curriculum into teaching , the use of teaching methods in accordance with curriculum and the factors and environment management within schools , were not statistical different.

And when comparing problems in implementing the curriculum of learning essential group in health education and physical education curriculum for secondary education level in Education Region 6 between physical education teachers who taught at schools under the General Education Department and physical education teachers under the jurisdiction of the Office of the National Primary Education Commission in three aspects ; the transformation of curriculum into teaching , the use of teaching methods in accordance with curriculum and the factors and environment management within schools , were not statistical different.

ปริญญานิพนธ์

เรื่อง

สภาพและปัญหาการใช้หลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา
ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544
ระดับมัธยมศึกษา ในเขตการศึกษา 6

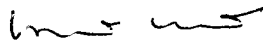
ของ

นายเสนาะ เสาร์ท้าว

ได้รับอนุมัติจากบัณฑิตวิทยาลัยให้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร

ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาพลศึกษา

ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

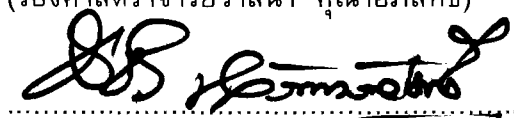
.....คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

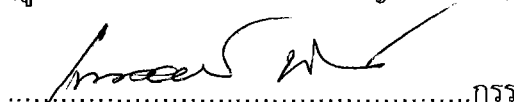
(รองศาสตราจารย์ ดร.นภาพร หะวานนท์)

วันที่ 13 เดือน ตุลาคมพ.ศ.2546

คณะกรรมการสอบปริญญานิพนธ์

.....ประธาน
(รองศาสตราจารย์วาศนา คุณาอภิสิทธิ์)

.....กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ธงชัย เจริญทรัพย์มณี)

.....กรรมการที่แต่งตั้งเพิ่มเติม
(รองศาสตราจารย์เทเวศร์ พิริยะพณท์)

.....กรรมการที่แต่งตั้งเพิ่มเติม
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์อมรพงศ์ สุธรรมรักษ์)

ประกาศคุณูปการ

ปริญญานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จได้ด้วยดี เนื่องจากผู้วิจัยได้รับแนวคิดและคำแนะนำด้วยความเมตตาอนุเคราะห์อย่างดียิ่งจากรองศาสตราจารย์वासना कुनाอภิสิตธิ์ ประธานกรรมการควบคุมปริญญานิพนธ์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ธงชัย เจริญทรัพย์มณี กรรมการควบคุมปริญญานิพนธ์ รองศาสตราจารย์เทเวศร์ พิริยะพจน์ท์ และผู้ช่วยศาสตราจารย์อมรพงศ์ สุธรรมรักษ์ กรรมการที่แต่งตั้งเพิ่มเติม ที่กรุณาให้คำปรึกษาและคำแนะนำแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ ในปริญญานิพนธ์ฉบับนี้

ขอขอบพระคุณรองศาสตราจารย์ ดร.วิรัช วรรณรัตน์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์สมรรถชัย น้อยศิริ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ร.ท. ดร.ไพบุลย์ อ่อนมั่ง ร.น. อาจารย์ปรานอม ประทีปทวี และอาจารย์พิเศษ บริพันธ์ ซึ่งเป็นคณะผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบเครื่องมือการวิจัย ที่ได้กรุณาช่วยในการตรวจสอบแก้ไข และแนะนำในการทำแบบสอบถามการวิจัยในครั้งนี้

ขอขอบพระคุณคณะกรรมการบริหารหลักสูตรภาควิชาพลศึกษา คณะพลศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒทุกท่าน ที่ได้ให้คำแนะนำในการทำปริญญานิพนธ์ และเติมเต็มความสมบูรณ์ในการวิจัยมากยิ่งขึ้น

ขอขอบพระคุณอาจารย์สมยศ วณิชชีวะ ผู้อำนวยการวิทยาลัยพลศึกษาจังหวัดอ่างทอง และเพื่อน ๆ พี่ ๆ นิสิตร่วมรุ่นทุกท่าน ที่คอยสนับสนุนส่งเสริม ช่วยเหลือและเป็นขวัญกำลังใจ อยู่ตลอดเวลาในการศึกษาระดับปริญญาโท

ขอขอบพระคุณนายทวี นวพลwatanนท์ ศึกษาพิเศษ ระดับ 9 หัวหน้าหน่วยศึกษานิเทศน์ สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาจังหวัดสระบุรี ที่ได้กรุณาให้คำแนะนำและให้ข้อมูลกลุ่มตัวอย่างในการทำวิจัยในครั้งนี้

ท้ายที่สุดนี้ผู้วิจัยขอขอบพระคุณ คุณพ่อ คุณแม่ และพี่ ๆ ทุกคน โดยเฉพาะภรรยาและบุตรสาวทั้งสอง ที่เป็นกำลังใจ กำลังกาย และกำลังทรัพย์ที่ดีเยี่ยมตลอดระยะเวลาที่ศึกษาและทำการวิจัย

เสนาะ เสาร์ท้าว

สารบัญ

บทที่	หน้า
1	บทนำ..... 1
	ภูมิหลัง..... 1
	ความมุ่งหมายของการวิจัย..... 3
	ความสำคัญของการวิจัย..... 3
	ขอบเขตของการวิจัย..... 4
	ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย..... 4
	ตัวแปรที่ศึกษา..... 4
	นิยามศัพท์เฉพาะ..... 4
	กรอบแนวคิดในการวิจัย..... 5
	สมมุติฐานในการวิจัย..... 5
2	เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง..... 6
	แนวคิดเกี่ยวกับหลักสูตร..... 6
	ความหมายของหลักสูตร..... 6
	ความสำคัญของหลักสูตร..... 7
	องค์ประกอบของหลักสูตร..... 9
	ทฤษฎีการนำหลักสูตรไปใช้..... 11
	ขอบข่ายหรือกระบวนการการนำหลักสูตรพลศึกษาไปใช้..... 12
	การแปลงหลักสูตรไปสู่การสอน..... 12
	การใช้วิธีสอนให้สอดคล้องกับหลักสูตร..... 13
	การจัดปัจจัยและสภาพการณ์ต่าง ๆ ภายในโรงเรียน..... 14
	หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 กลุ่มสาระการเรียนรู้
	สุขศึกษาและพลศึกษา..... 21
	งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง..... 35
	งานวิจัยในต่างประเทศ..... 35
	งานวิจัยในประเทศ..... 37
	สรุปเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง..... 39
3	วิธีดำเนินการวิจัย..... 41
	การกำหนดประชากรและการเลือกกลุ่มตัวอย่าง..... 41

สารบัญ (ต่อ)

บทที่		หน้า
3 (ต่อ)	การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	41
	การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	43
	การจัดกระทำและการวิเคราะห์ข้อมูล.....	43
4	ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	45
	สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	45
	การวิเคราะห์และแปลผล.....	45
	ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	46
5	สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	63
	ความมุ่งหมายของการวิจัย.....	63
	ประชากรและการเลือกกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย.....	63
	สมมุติฐานในการวิจัย.....	63
	วิธีดำเนินการวิจัย.....	63
	การจัดกระทำและการวิเคราะห์ข้อมูล.....	64
	สรุปผลการวิจัย.....	65
	อภิปรายผล.....	68
	ข้อเสนอแนะที่ได้จากการวิจัย.....	72
	ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป.....	72
	บรรณานุกรม.....	73
	ภาคผนวก.....	76
	ประวัติย่อผู้วิจัย.....	90

บัญชีตาราง

ตาราง		หน้า
1	ความถี่และร้อยละของสถานภาพครูกลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 6.....	46
2	ความถี่และร้อยละของสถานภาพครูกลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ เขตการศึกษา 6.....	47
3	ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของสภาพและปัญหาการใช้หลักสูตรกลุ่มสาระ การเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา ของครูสังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 6 ด้านการแปลงหลักสูตรไปสู่การสอน.....	49
4	ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของสภาพและปัญหาการใช้หลักสูตรกลุ่มสาระ การเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา ของครูสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการ ประถมศึกษาแห่งชาติ เขตการศึกษา 6 ด้านการแปลงหลักสูตรไปสู่การสอน....	50
5	ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของสภาพและปัญหาการใช้หลักสูตรกลุ่มสาระ การเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา ของครูสังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 6 ด้านการใช้วิธีสอนให้สอดคล้องกับหลักสูตร ฯ.....	51
6	ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของสภาพและปัญหาการใช้หลักสูตรกลุ่มสาระ การเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา ของครูสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการ ประถมศึกษาแห่งชาติ ด้านการใช้วิธีสอนให้สอดคล้องกับหลักสูตร ฯ.....	53
7	ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของสภาพและปัญหาการใช้หลักสูตรกลุ่มสาระ การเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา ของครูสังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 6 ด้านการจัดปัจจัยและสภาพการณ์ต่าง ๆ.....	54
8	ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของสภาพและปัญหาการใช้หลักสูตรกลุ่มสาระ การเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา ของครูสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการ ประถมศึกษาแห่งชาติ ด้านการจัดปัจจัยและสภาพการณ์ต่าง ๆ	56
9	เปรียบเทียบสภาพการใช้หลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา ระหว่างครูในสังกัดกรมสามัญศึกษากับครูในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการ ประถมศึกษาแห่งชาติ เขตการศึกษา 6.....	57
10	เปรียบเทียบปัญหาการใช้หลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา ระหว่างครูในสังกัดกรมสามัญศึกษากับครูในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการ ประถมศึกษาแห่งชาติ เขตการศึกษา 6.....	58
11	เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของสภาพและปัญหาการใช้หลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้ สุขศึกษาและพลศึกษา ระหว่างครูในสังกัดกรมสามัญศึกษากับครูในสังกัด สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ เขตการศึกษา	58

บัญชีภาพประกอบ

ภาพประกอบ		หน้า
1	องค์ประกอบของหลักสูตร.....	10
2	ขอบข่ายหรือกระบวนการนำหลักสูตรพลศึกษาไปใช้.....	20

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

ในการพัฒนาประเทศจำเป็นต้องอาศัยทรัพยากรมนุษย์เป็นหลักโดยถือว่ามนุษย์เป็นทรัพยากรที่สำคัญที่สุดของประเทศนั้น ทุกสังคมพยายามที่จะพัฒนาคนในสังคมให้มีคุณภาพมากที่สุด เพื่อปฏิบัติหน้าที่ของตนได้อย่างเหมาะสมในสังคม โดยผ่านกระบวนการอบรมที่เรียกว่า “การศึกษา” เป็นสำคัญ การศึกษาเป็นกระบวนการที่สำคัญอย่างยิ่งที่จะพัฒนามนุษย์ให้สามารถดำเนินชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข และสามารถเกื้อหนุนการพัฒนาประเทศได้อย่างเหมาะสมสอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงในทุก ๆ ด้าน เช่น ด้านเศรษฐกิจ ด้านสังคม ด้านการเมือง และด้านการปกครอง เป็นต้น ดังนั้นในการจัดการศึกษาจึงต้องมีการจัดวางจุดมุ่งหมายให้เหมาะสม และรอบครอบ และเมื่อเห็นว่าเหมาะสมดีแล้วจึงดำเนินการผลิตให้เป็นไปตามแนวทางที่วางไว้

การจัดการศึกษาที่ดีจะต้องมีแนวทางในการจัดเพื่อให้เกิดคุณภาพเป็นรูปแบบที่เป็นโครงสร้างที่แน่นอนสำหรับกำหนดแนวทางของการศึกษา สิ่งนั้นก็คือ หลักสูตร ซึ่งถือว่าเป็น “หัวใจสำคัญของการศึกษา” (ไพฑูรย์ สินลารัตน์, 2527 : 33) หลักสูตรจะเป็นสื่อกลางที่จะทำให้การศึกษาบรรลุตามปรัชญาและเป้าหมายที่สังคมต้องการ เพื่อให้เกิดการพัฒนาทางการศึกษา และทันกับเหตุการณ์ของการเปลี่ยนแปลงในแต่ละยุคสมัย จึงได้มีการปรับปรุงและเปลี่ยนแปลงหลักสูตรกันอยู่เสมอ

ความเจริญก้าวหน้าทางวิทยาการด้านต่าง ๆ ของโลกยุคโลกาภิวัตน์มีผลต่อการเปลี่ยนแปลงทางสังคมและเศรษฐกิจของทุกประเทศรวมทั้งประเทศไทยด้วย จึงมีความจำเป็นที่จะต้องปรับปรุงหลักสูตรการศึกษาของชาติ ซึ่งถือเป็นกลไกสำคัญในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของประเทศเพื่อสร้างคนไทยให้เป็นคนดีมีปัญญา มีความสุข มีศักยภาพพร้อมที่จะแข่งขันและร่วมมืออย่างสร้างสรรค์ในเวทีโลก เพราะหลักสูตรการศึกษาของประเทศที่ใช้คือหลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533) หลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533) และหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนปลาย พุทธศักราช 2524 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533) ซึ่งกระทรวงศึกษาธิการโดยกรมวิชาการได้ติดตามผลและดำเนินการวิจัยเพื่อการพัฒนาหลักสูตรมาตลอด ผลการศึกษาพบว่าหลักสูตรที่ใช้อยู่ปัจจุบันนานกว่า 10 ปี มีข้อจำกัดอยู่หลายประการไม่สามารถส่งเสริมให้สังคมไทยก้าวไปสู่สังคมความรู้ได้ทันเหตุการณ์ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2544 : 1)

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540 กำหนดให้บุคคลมีสิทธิเสมอกันในการรับการศึกษาขั้นพื้นฐานไม่น้อยกว่า 12 ปี ที่รัฐจะต้องจัดให้ทั่วถึงและมีคุณภาพโดยไม่เก็บค่าใช้จ่าย การจัดการศึกษาอบรมของรัฐต้องคำนึงถึงการมีส่วนร่วมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและเอกชน ประกอบกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ได้กำหนดให้การศึกษาเป็นกระบวนการ

เรียนรู้ เพื่อความเจริญงอกงามของบุคคลและสังคมโดยการถ่ายทอดความรู้ การฝึก การอบรม การสืบสานทางวัฒนธรรม การสร้างสรรค์ความก้าวหน้าทางวิชาการ การสร้างองค์ความรู้ขึ้นเกิดจากการจัดสภาพแวดล้อมของสังคมแห่งการเรียนรู้และปัจจัยเกื้อหนุนให้บุคคลเกิดการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต การจัดการศึกษาต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้ และคุณธรรม มีจริยธรรมและวัฒนธรรมในการดำรงชีวิตสามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข เปิดโอกาสให้สังคมมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา พัฒนาสาระ และกระบวนการเรียนรู้ให้เป็นไปอย่างต่อเนื่อง

นอกจากนี้พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติดังกล่าว ได้กำหนดให้มีการจัดทำหลักสูตร การศึกษาขั้นพื้นฐานเพื่อความเป็นไทย ความเป็นพลเมืองดีของชาติการดำรงชีวิตและการประกอบอาชีพ ตลอดจนเพื่อการศึกษาต่อ และให้สถานศึกษาขั้นพื้นฐานจัดทำสาระของหลักสูตรในส่วนที่เกี่ยวกับสภาพ ปัญหาในชุมชนและสังคม ภูมิปัญญาท้องถิ่น คุณลักษณะอันพึงประสงค์ เพื่อเป็นสมาชิกที่ดีของ ครอบครัว ชุมชน สังคม และประเทศชาติ และพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติดังกล่าว กำหนดให้มีการศึกษาภาคบังคับ จำนวน 9 ปี ด้วยวิสัยทัศน์ของรัฐที่เชื่อมั่นในนโยบายการศึกษาในการสร้างคน สร้างงานเพื่อช่วยกอบกู้วิกฤตเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ เป็นการสร้างชาติให้มั่นคงได้อย่างยั่งยืน เชื่อมั่นในนโยบายการศึกษาในการสร้างชาติ ปรับโครงสร้างและระบบการศึกษา ยึดหลักการบริหาร จัดการที่เน้นคุณภาพ ประสิทธิภาพและความเสมอภาค ใช้เทคโนโลยีเพื่อการศึกษาและเชื่อมั่นใน นโยบายการศึกษาเพื่อสร้างคนบูรณาการการศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรมในการปฏิรูปการเรียนรู้ และเชื่อมั่นในนโยบายการศึกษาเพื่อสร้างงาน สร้างเยาวชนให้มีความรู้คู่กับการทำงาน

กระทรวงศึกษาธิการ โดยอาศัยอำนาจตามความในบทเฉพาะกาลมาตรา 74 แห่งพระราชบัญญัติ การศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 จึงเห็นสมควรกำหนดให้มีหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 โดยยึดหลักความมีเอกภาพด้านนโยบาย และมีความหลากหลายในการปฏิบัติ กล่าวคือ เป็นหลักสูตร แกนกลางที่มีโครงสร้างหลักสูตรยืดหยุ่น กำหนดจุดหมายซึ่งถือเป็นมาตรฐานการเรียนรู้ในภาพรวม 12 ปี สาระการเรียนรู้ มาตรฐานการเรียนรู้แต่ละกลุ่ม มาตรฐานการเรียนรู้ ช่วงชั้นเป็นช่วงชั้นละ 3 ปี จัดเฉพาะ ส่วนที่จำเป็นสำหรับการพัฒนาคุณภาพชีวิตความเป็นไทย ความเป็นพลเมืองดีของชาติ การดำรงชีวิตและ การประกอบอาชีพ ตลอดจนเพื่อการศึกษาต่อ ให้สถานศึกษาจัดทำสาระในรายละเอียดเป็นรายปีหรือ รายภาคให้สอดคล้องกับสภาพปัญหาในชุมชน สังคม ภูมิปัญญาท้องถิ่น คุณสมบัติอันพึงประสงค์ เพื่อ เป็นสมาชิกที่ดีของครอบครัว ชุมชน สังคม และประเทศชาติ รวมถึงจัดให้สอดคล้องกับความสามารถ ความถนัด และความสนใจของผู้เรียนแต่ละกลุ่มเป้าหมายด้วย (กระทรวงศึกษาธิการ. 2544 : 1 - 2)

กระทรวงศึกษาธิการได้กำหนดให้มีการนำหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 ไปใช้ดังนี้

ปีการศึกษา 2546 ใช้กับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 และ 4 , ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 และ 4

ปีการศึกษา 2547 ใช้กับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1,2,4 และ 5 , ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1,2,4 และ 5
ปีการศึกษา 2548 ใช้กับทุกชั้นเรียน

ทั้งนี้ โดยกรมวิชาการ ให้เริ่มทดลองใช้หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544
ในปีการศึกษา 2545 กับโรงเรียนในสังกัดกรมสามัญศึกษาและโรงเรียนในสังกัดสำนักงาน
คณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสระบุรี. 2545 : 3)

ดังนั้น จึงทำให้ผู้วิจัยมีความสนใจที่จะศึกษาถึงสภาพและปัญหาการใช้หลักสูตรของกลุ่ม
สาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา ระดับมัธยมศึกษา ระหว่างโรงเรียนในสังกัดกรมสามัญศึกษา
กับโรงเรียนในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ปีการศึกษา 2545
เขตการศึกษา 6 ว่าจะมีสภาพและปัญหาในด้านการใช้หลักสูตรมากน้อยเพียงใด และมีความ
แตกต่างกันหรือไม่ ทั้งนี้ก็เพื่อที่จะได้นำผลการวิจัยไปปรับปรุงและพัฒนาการใช้หลักสูตรการศึกษา
ขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 กลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา ในเขตการศึกษา 6 ให้มี
ประสิทธิภาพยิ่ง ๆ ขึ้นไป

ความมุ่งหมายของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพและปัญหาการใช้หลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา
ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 ระดับมัธยมศึกษา ปีการศึกษา 2545
ของโรงเรียนในสังกัดกรมสามัญศึกษากับโรงเรียนในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษา
แห่งชาติ เขตการศึกษา 6

2. เพื่อเปรียบเทียบสภาพและปัญหาการใช้หลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและ
พลศึกษา ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 ระดับมัธยมศึกษา ปีการศึกษา
2545 ของโรงเรียนในสังกัดกรมสามัญศึกษากับโรงเรียนในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการ
ประถมศึกษาแห่งชาติ เขตการศึกษา 6

ความสำคัญของการวิจัย

ทำให้ทราบสภาพและปัญหาและความแตกต่างของการใช้หลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้
สุขศึกษาและพลศึกษา ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 ระดับมัธยมศึกษา
ปีการศึกษา 2545 ของโรงเรียนในสังกัดกรมสามัญศึกษากับโรงเรียนในสังกัดสำนักงาน
คณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ เขตการศึกษา 6 ทั้งนี้เพื่อเป็นแนวทางในการสร้างและ
พัฒนาหลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา ในสถานศึกษาต่าง ๆ ต่อไป

ขอบเขตของการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่

ครูกลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา ระดับมัธยมศึกษา ปีการศึกษา 2545 ในเขตการศึกษา 6 ของโรงเรียนในสังกัดกรมสามัญศึกษา 30 โรงเรียน จำนวน 110 คน และโรงเรียนในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ 39 โรงเรียน จำนวน 70 คน รวม 180 คน ได้มาโดยการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling)

ตัวแปรที่ศึกษา

ตัวแปรอิสระ ได้แก่ สังกัดจำแนกเป็นกรมสามัญศึกษาและสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ

ตัวแปรตาม ได้แก่ สภาพและปัญหาการใช้หลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 ระดับมัธยมศึกษา ในเขตการศึกษา 6

นิยามศัพท์เฉพาะ

สภาพการใช้หลักสูตร หมายถึง สภาพที่เป็นจริงเกี่ยวกับการเรียนการสอน ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 กลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา

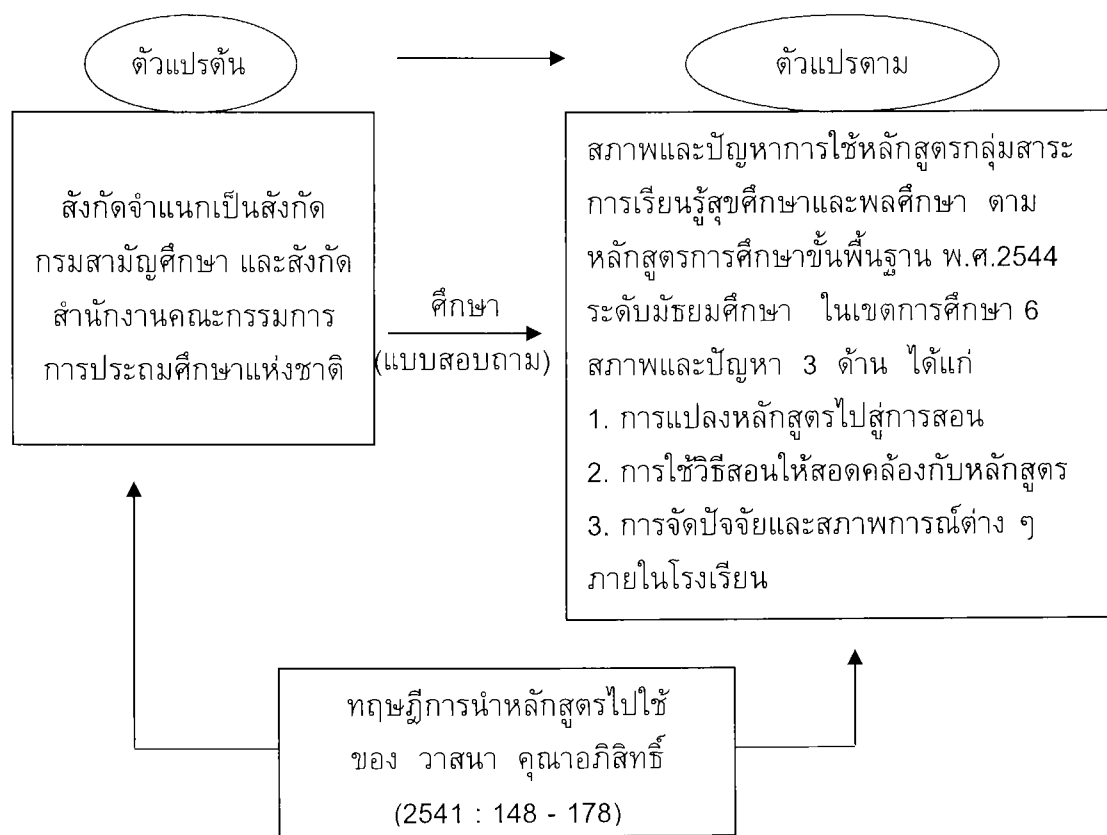
ปัญหาการใช้หลักสูตร หมายถึง สิ่งที่เป็นอุปสรรคและส่งผลกระทบต่อ การดำเนินการในการใช้หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 กลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา ทำให้ขาดประสิทธิภาพหรือไม่บรรลุวัตถุประสงค์ ทำให้การนำหลักสูตรไปใช้ไม่ได้ประสิทธิภาพเท่าที่ควร ประกอบไปด้วยการดำเนินการ 3 ด้าน คือ การแปลงหลักสูตรไปสู่การสอน การใช้วิธีการสอนให้สอดคล้องกับหลักสูตร และการจัดปัจจัยและสภาพการณ์ต่างๆ ภายในโรงเรียน

กลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา หมายถึง กลุ่มสาระการเรียนรู้กลุ่มหนึ่งในจำนวน 8 กลุ่มสาระการเรียนรู้ ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544

หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน หมายถึง หลักสูตรแกนกลางของประเทศที่มีโครงสร้างของหลักสูตรมีลักษณะที่สามารถยืดหยุ่น เป็นมาตรฐานการเรียนรู้ในภาพรวม 12 ปี ตั้งแต่ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 จนถึงระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6

เขตการศึกษา 6 หมายถึง โรงเรียนที่มีพื้นที่ตั้งอยู่ในเขตพื้นที่และอยู่ในเขตรับผิดชอบในการบริหารงานทางการศึกษาของเขตการศึกษา 6 จำนวน 7 จังหวัด ได้แก่ ลพบุรี สระบุรี ชัยนาท สิงห์บุรี อ่างทอง อุทัยธานี และพระนครศรีอยุธยา

กรอบแนวคิดในการวิจัย

สมมุติฐานในการวิจัย

1. สภาพการใช้หลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา ระหว่างโรงเรียนในสังกัดกรมสามัญศึกษากับโรงเรียนในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ แตกต่างกัน
2. ปัญหาการใช้หลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา ระหว่างโรงเรียนในสังกัดกรมสามัญศึกษากับโรงเรียนในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ แตกต่างกัน

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยครั้งนี้ได้ศึกษารวมทั้งนำเสนอเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเพื่อเป็นพื้นฐานของสภาพและปัญหาการใช้หลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 ระดับมัธยมศึกษา ปีการศึกษา 2545 ในเขตการศึกษา 6 โดยมีเอกสารและงานวิจัยต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

1. แนวคิดเกี่ยวกับหลักสูตร

ความหมายของหลักสูตร

อมรา เล็กเริงสินธุ์ (2537 : 1) กล่าวว่า หลักสูตรมีความหมายเป็นหลายนัยขึ้นอยู่กับประสบการณ์ความตั้งใจหรือทัศนะของผู้พูดหรือผู้เขียน ตลอดจนโอกาสที่ผู้ที่จะมองหลักสูตรในแง่ใดดังที่ สงัด อุทรานันท์ (2527 : 8) ได้กล่าวไว้ว่า ในปัจจุบันยังไม่เป็นข้อตกลงกันว่าคำนิยามของหลักสูตรควรกล่าวออกมาในลักษณะใดจึงจะถูกต้อง นักปรัชญาทางหลักสูตรทั้งหลายต่างก็ให้คำนิยามของหลักสูตรแตกต่างกันไปสุดแต่ผู้ใดจะมองหลักสูตรไปในแง่ไหนหรืออย่างไร

วิชัย วงษ์ใหญ่ (2521 : 3) ได้ให้ความหมายของหลักสูตรไว้ 4 ประการ ดังนี้

1. รายการที่ทางโรงเรียนกำหนดสอน และรวมทั้งวัสดุหลักสูตรอื่นๆ
2. รายวิชาที่สอนให้กับเด็ก
3. รายวิชาที่ทางโรงเรียนเปิดสอน
4. การวางแผนประสบการณ์ การเรียนรู้ ซึ่งทางโรงเรียนจัดเสนอแนะขึ้นไว้

ก่อ สวัสดิ์พาณิชย์ (2514 : 13) กล่าวว่า หลักสูตรหมายถึง สิ่งบัญญัติให้ครูสอนในโรงเรียน กิจกรรมที่ทำการสอนการเรียนรู้กันจริงๆ ซึ่งรวมถึงการวัดผลด้วย

ทรมพ์และมิลเลอร์ (สงัด อุทรานันท์. 2527 : 12 ; อ้างจาก Trump and Miller) กล่าวว่า หลักสูตร คือ กิจกรรมการเรียนการสอนชนิดต่างๆ ที่เตรียมไว้ และจัดให้แก่เด็กนักเรียนโดยโรงเรียนหรือระบบโรงเรียน

วาสนา คุณาภิสิทธิ์ (2541 : 2 - 3) กล่าวว่า “หลักสูตร” ตามความหมายใน พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน หมายความว่า รายวิชาที่กำหนดไว้ให้ศึกษาเพื่อวัตถุประสงค์อย่างใดอย่างหนึ่ง ส่วนในภาษาอังกฤษคำว่า CURRICULUM มาจากคำว่า CURRERE ซึ่งหมายความว่า to run หรือการวิ่งไปตามลำดับเป็นชุด ๆ (COURSE) ไปตั้งแต่ต้นจนจบหรือรายวิชาต่าง ๆ ที่สอนในโรงเรียน วิทยาลัย หรือมหาวิทยาลัย

หลักสูตร คือ โครงร่างการทำงาน ลำดับขั้นการทำงานหรือโครงร่างรายวิชาใดวิชาหนึ่ง ซึ่งมีคำแนะนำเกี่ยวกับการวางแผนและความก้าวหน้าในการทำงานอย่างมีระบบ

หลักสูตร คือ โปรแกรมโดยรวมในโรงเรียน ไม่ว่าจะเป็นโปรแกรมทางวิชาการหรือโปรแกรมเสริมหลักสูตร หรือโปรแกรมพิเศษ เช่น ชมรมต่างๆ สภานักเรียน คู่มือการแข่งขัน กีฬาภายในโรงเรียน การแข่งขันกีฬาระหว่างโรงเรียน ถือเป็นหลักสูตรสำคัญทั้งสิ้น

หลักสูตร คือ ลำดับโครงสร้างต่างๆ ของการเรียนรู้ที่ให้นักเรียนได้รับประโยชน์โดยเจตนา ไม่ว่าจะ มีแบบแผนหรือไม่มีก็ตาม

หลักสูตร คือ กิจกรรมที่จัดให้นักเรียน เป็นกิจกรรมที่มีคุณค่าและประสบการณ์ที่ดี

หลักสูตร คือ แนวกำหนดประสบการณ์ทั้งหมดที่มุ่งให้นักเรียนได้รับจากการศึกษาทั้งในแง่ วิชาการและพัฒนากิจการทุกด้าน และยังครอบคลุมไปถึงการกำหนดจุดมุ่งหมาย กิจกรรมการเรียน การสอน วิธีการฝึกอบรม การใช้สื่อการเรียนการสอน และการประเมินผล

หลักสูตร คือ โครงที่กำหนดให้นักเรียนเรียนรู้และพัฒนาตามแผนการศึกษา

หลักสูตร คือ โครงการหรือแนวทางให้การศึกษา การให้ศึกษาก็คือ การถ่ายทอด ความรู้หรือการให้วิชาความรู้ วัฒนธรรม การปลูกฝังทัศนคติและค่านิยม และการเสริมสร้างความ เจริญเติบโตและความสมบูรณ์ทางกาย หรือการให้การศึกษาคือ การพัฒนาผู้เรียนในทุกๆ ด้าน โดย ให้สอดคล้องกับจุดมุ่งหมายทางการศึกษาที่กำหนดไว้ (สมิตร์ คุณานุกร. 2518 : 17)

นอกจากนั้น กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ ยังได้ให้ความหมายของหลักสูตรเป็น 4 หัวข้อ คือ เอกสารหลักสูตร กระบวนวิธีการสอนของครู กระบวนการเรียนของนักเรียน และจัด กิจกรรมต่างๆ ของโรงเรียน

สรุป หลักสูตร คือ มวลประสบการณ์หรือกิจกรรมต่างๆ ที่ทางโรงเรียนจัดขึ้น ทั้งในและ นอกชั้นเรียน เพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมและช่วยให้เกิดการพัฒนาทุก ๆ ด้าน

ความสำคัญของหลักสูตร

สันต์ ธรรมบำรุง (2527 : 9 - 10) ได้กล่าวถึงความสำคัญของหลักสูตรไว้ว่าหลักสูตรเป็น หัวใจของการศึกษา ทั้งนี้เพราะหลักสูตรเป็นเครื่องชี้ให้เห็นว่า การศึกษาของประเทศซึ่งเปรียบเสมือน แนวทางที่สามารถทำให้เยาวชนทราบได้ทันทีว่า การจัดการศึกษาของประเทศที่จัดให้แก่เยาวชนนั้น เน้นหนักไปในทางใด ในแง่ของความรู้ การส่งเสริมทักษะและทัศนคติอันมีผลโดยตรงต่อเด็กและ สังคม ซึ่งในประเทศไทยมีขอบข่ายหน้าที่ของหลักสูตร ดังนี้

1. หลักสูตรเป็นเอกสารของทางราชการเป็นราชบัญญัติของรัฐบาลเพื่อให้บุคคลที่ทำการ เกี่ยวกับการศึกษารับไปปฏิบัติ

2. หลักสูตรเป็นมาตรฐานของการศึกษา เพื่อควบคุมการเรียนการสอนในระดับต่างๆ ของ สถานศึกษาให้ถึงเกณฑ์มาตรฐาน

3. หลักสูตรเป็นเครื่องมือของกระทรวงศึกษาธิการ ในการควบคุมงานของโรงเรียนซึ่งเป็นการควบคุมในส่วนที่เกินและเพิ่มในส่วนที่ขาด

4. หลักสูตรเป็นมาตรฐานสำหรับให้กระทรวงศึกษาธิการใช้เป็นเครื่องมือในการตรวจสอบมาตรฐานของโรงเรียนและนักเรียน

ส่วนความสำคัญของหลักสูตร สันต์ ธรรมบำรุง (2525 : 10 - 12) ได้กล่าวไว้ดังนี้

1. หลักสูตรเป็นแผนปฏิบัติงานหรือเครื่องชี้แนวทางปฏิบัติงานของครูและหลักสูตรจะกำหนดจุดมุ่งหมาย เนื้อหาสาระ การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนและการประเมินผลไว้เป็นแนวทาง

2. หลักสูตรเป็นข้อกำหนดแผนการเรียนการสอน อันเป็นส่วนรวมของประเทศเพื่อนำไปสู่ความมุ่งหมายตามแผนการศึกษาของชาติ

3. หลักสูตรเป็นเอกสารของทางราชการ เป็นบัญญัติของรัฐบาลเพื่อให้บุคคลที่ทำการเกี่ยวข้องกับการศึกษารับไปปฏิบัติ

4. หลักสูตรเป็นเกณฑ์มาตรฐานการศึกษาเพื่อควบคุมการเรียนการสอนในสถาบันการศึกษาระดับต่างๆ และเป็นมาตรฐานในการจัดสรรงบประมาณ บุคลากร อาคารสถานที่ วัสดุอุปกรณ์ ฯลฯ

5. หลักสูตรเป็นแผนการดำเนินงานของผู้บริหารการศึกษา ที่จะอำนวยความสะดวกและควบคุมดูแลติดตามผลให้เป็นไปตามนโยบายการจัดการศึกษาของรัฐบาล

6. หลักสูตรจะกำหนดแนวทางในการส่งเสริมความเจริญงอกงามและพัฒนาการของเด็กตามจุดมุ่งหมายการศึกษา

7. หลักสูตรจะกำหนดลักษณะและรูปร่างของสังคมในอนาคต

8. หลักสูตรจะกำหนดแนวทางให้ความรู้ ทักษะ ความสามารถ ความประพฤติที่จะเป็นประโยชน์ต่อสังคม

9. หลักสูตรจะเป็นตัวบ่งชี้ถึงความเจริญของประเทศ

วาสนา คุณาอภิสิทธิ์ (2541 : 4 - 6) ได้กล่าวถึงความสำคัญของหลักสูตรไว้ดังนี้

1. หลักสูตรเป็นทั้งมวลประสบการณ์ โครงการ กิจกรรมวิชาการ กิจกรรมเสริมหลักสูตร แนวทาง และยังเป็นกลุ่มวิชาทั้งหลายทั้งปวงที่มุ่งให้ผู้เรียนได้มีส่วนร่วม ได้รับประโยชน์และคุณค่า จนเกิดการพัฒนาดตนเองให้เป็นที่มีความสามารถใช้ชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุขตามอัตภาพ

2. หลักสูตรช่วยถ่ายทอดวัฒนธรรม ปลุกฝังทัศนคติและค่านิยมที่ดี เช่น ภาษาไทยเป็นวัฒนธรรมของประเทศ ภาษาไทยจะเป็นวิชาบังคับสำหรับผู้เรียนทุกระดับชั้น การสอนของครูจะช่วยปลุกฝังศีลธรรม จริยธรรม ซึ่งเป็นเรื่องของการควบคุมจิตใจและการปฏิบัติให้อยู่ในระเบียบและค่านิยมของสังคม ทั้งในวิชาจริยศึกษา วิชาพลศึกษา และอื่นๆ

3. หลักสูตรช่วยเสริมสร้างความเจริญเติบโตและความแข็งแรงทั้งทางกายและทางใจให้แก่ผู้เรียน สอดคล้องกับปณิธานการจัดการศึกษาของประเทศ เช่น วิชาพลศึกษาช่วยพัฒนาร่างกายซึ่งหมายถึงสมรรถภาพและทักษะ และพัฒนาจิตใจซึ่งหมายถึงบุคลิกภาพและทัศนคติต่างๆ ไปพร้อมๆ กันด้วย

4. หลักสูตรเป็นตัวกลางหรือตัวเชื่อมระหว่างปรัชญา ปณิธานหรือจุดมุ่งหมายของการศึกษากับวิธีการใช้หลักสูตรเข้าด้วยกัน

การจัดการศึกษาของประเทศจะสำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดีและมีระบบระเบียบครบถ้วนตามปรัชญา ปณิธานและจุดมุ่งหมาย ก็ด้วยการกำหนดหลักสูตร หรือโครงสร้างการศึกษาขึ้นมา ในขณะเดียวกันหลักสูตรก็จะเกิดขึ้นมาได้อย่างมีคุณภาพและคุณประโยชน์ต่อประเทศอย่างสมบูรณ์ก็จำเป็นต้องอาศัยปรัชญา ปณิธานและจุดมุ่งหมายของการศึกษาเป็นปฐม เมื่อมีตัวบทกำหนดเป็นโครงสร้างการศึกษาขึ้นมาแล้วก็ต้องมีการนำไปปฏิบัติจึงจะทำให้การจัดการศึกษาของประเทศสมบูรณ์แบบ การนำหลักสูตรไปปฏิบัติคือ การนำหลักสูตรไปใช้ กระบวนการในขั้นตอนนี้คือการถ่ายทอดและการปลูกฝังสิ่งต่างๆ ให้นักเรียนซึ่งเป็นพลเมืองของประเทศด้วยวิธีการต่างๆ ผู้ที่จะใช้วิธีการต่างๆ เหล่านี้ก็คือตัวครู ครูเป็นผู้ที่ทั้งกำหนดวิธีสอนและเทคนิคต่างๆ ในการพัฒนาให้นักเรียนเกิดความรู้ (Cognitive) ทัศนคติ (Affective) และทักษะ (Skill) เพื่อนำไปใช้ในการดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุขตามอัตภาพต่อไป ซึ่งจะทราบได้ด้วยการประเมินผล

สรุป ได้ว่าหลักสูตรมีความสำคัญเป็นอย่างยิ่งต่อการให้การศึกษาแก่ประชาชนของประเทศ เพราะหลักสูตรจะเป็นตัวกำหนดทิศทางในการพัฒนาคนและพัฒนาประเทศว่าจะให้ประชาชนและประเทศชาติเจริญรุ่งเรืองงอกงามไปในทิศทางใด อีกทั้งหลักสูตรจะเป็นตัวช่วยให้ประชาชนได้มีการเรียนรู้มวลประสบการณ์ในทุกๆ ด้าน เช่น ด้านวัฒนธรรม ทักษะในการดำเนินชีวิต เป็นต้น

องค์ประกอบของหลักสูตร

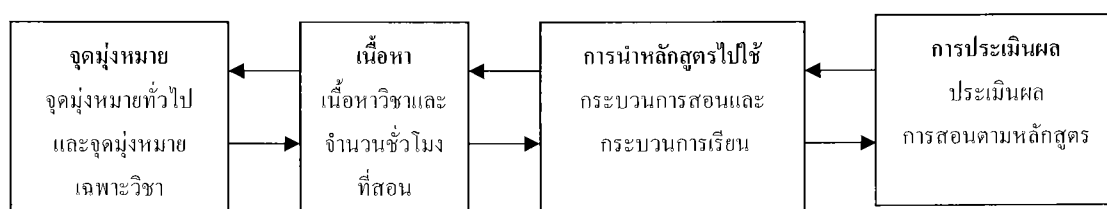
อมรา เล็กเริงสินธุ์ (2537 : 9) ได้กล่าวว่า หลักสูตรอาจจะมีได้หลายประเภท หลายรูปแบบ และหลายระดับ แต่ไม่ว่าจะเป็นหลักสูตรใดก็ตาม ก็จะต้องมีองค์ประกอบพื้นฐานที่สำคัญอย่างน้อย

4 ส่วน ซึ่งเป็นส่วนสำคัญคือ

1. จุดประสงค์ (Objective)
2. เนื้อหาวิชาและประสบการณ์การเรียนรู้ (Content)
3. การนำหลักสูตรไปใช้ (Curriculum Impemtation)
4. การประเมินผล (Evaluation)

ทาบ (Taba) (วาสนา คุณาอภิสิทธิ์. 2541 : 8 ; อ้างอิง จาก Taba) ผู้เชี่ยวชาญหลักสูตร กล่าวว่า หลักสูตรนั้นไม่ว่าจะเป็นแบบใด วิชาใดก็ตาม จะมีองค์ประกอบที่สำคัญอย่างน้อยที่ 4 อย่าง คือ

1. จุดมุ่งหมายทั่วไปและจุดมุ่งหมายเฉพาะวิชา
2. เนื้อหาวิชาและจำนวนชั่วโมงที่สอนแต่ละรายวิชา
3. กระบวนการสอนและกระบวนการเรียน (การนำหลักสูตรไปใช้)
4. การประเมินผลการสอนตามหลักสูตร

ภาพประกอบ 1 องค์ประกอบของหลักสูตร

จากภาพประกอบ 1 จะเห็นว่าขั้นตอนของการนำหลักสูตรไปใช้นั้น คือ การนำหลักสูตรไปปฏิบัติ ครัก (วาสนา คุณาอภิสิทธิ์. 2541 : 8 ; อ้างอิงจาก Krug. 1957) ได้กล่าวถึงหลักสูตรว่าเป็นวิธีการสอน ต่างๆ ที่กำหนดขึ้นโดยโรงเรียนด้วยการจัดประสบการณ์ และกิจกรรมต่างๆ ให้นักเรียนได้เกิดการเรียนรู้ เพื่อที่จะนำไปสู่ความมุ่งหมายทางการศึกษาที่พึงประสงค์ และจากความหมายของหลักสูตรที่กล่าวมาแล้ว ข้างต้น หลักสูตรจะเป็นการรวมกระบวนการต่างๆ ไว้ด้วยกันนั่นคือ การกำหนดจุดมุ่งหมาย กิจกรรม นักเรียน วิธีการสอน การใช้สื่อการเรียนการสอนและการประเมินผล ซึ่งกระบวนการดังกล่าวคือ กระบวนการของการสอน

ส่วน วินน์ (วาสนา คุณาอภิสิทธิ์. 2541 : 8 ; อ้างอิงจาก Gwynn) นักการศึกษาอเมริกันได้กล่าว เสริมถึงองค์ประกอบที่ดีของหลักสูตรว่า หลักสูตรต้องเป็นเครื่องมือ (Tool) ที่ทำให้การศึกษามุ่งตาม ความมุ่งหมาย มีการเปลี่ยนแปลงโดยมีพัฒนาการที่เป็นไปอย่างช้าๆ ใช้ระยะเวลานาน หลักสูตรเป็นของ ประชาชนไม่ใช่ของนักการศึกษา เพราะประชาชนเป็นผู้ที่อยู่ในสังคมส่วนใหญ่ ไม่ใช่มีแต่นักการศึกษาแต่ กลุ่มเดียว การสร้างหลักสูตรจึงต้องสนองต่อความต้องการของสังคม ตามหลักการหรืออุดมคติจริง ๆ แล้ว หลักสูตรของโรงเรียนแต่ละแห่งไม่ควรเหมือนกัน แต่อาจมีบางส่วนเหมือนกันได้ เช่น อาจกำหนด วิชาแกนหรือวิชาเฉพาะที่เหมือนกัน อาจกำหนดวิชาของแต่ละภาคของประเทศเหมือนกัน เป็นต้น สุดท้ายคือต้องมีการประเมินผลหลักสูตรโดยการทดลองใช้เสียก่อน และผลจากการทดลองใช้หลักสูตรควร จะสามารถชี้ให้เห็นถึงจุดดีและจุดบกพร่องของหลักสูตรด้วย (เปรียบเทียบข้อดีข้อเสียว่ามีอะไรมากกว่ากัน) เพื่อจะได้ปรับปรุงแก้ไขให้ดีที่สุดก่อนนำออกมาใช้จริง

สรุป ได้ว่าหลักสูตรที่ดีควรสนองหรือสอดคล้องกับกฎหมายของบ้านเมือง เศรษฐกิจ สังคม ฯลฯ มีการแก้ไขเปลี่ยนแปลงให้ทันสมัย ส่งเสริมให้นักเรียนได้นำความรู้ไปใช้ในชีวิตประจำวัน นอกจากนั้นควรเปิดโอกาสให้นักเรียนได้เรียนตามความสนใจ ตามความสามารถ และควรมีลักษณะที่ต่อเนื่องกัน ในระดับต่าง ๆ และองค์ประกอบของหลักสูตรที่ดี จึงจะต้องประกอบไปด้วย จุดมุ่งหมายของหลักสูตรหรือจุดประสงค์ของแต่ละวิชา ว่ากำหนดไว้อย่างไร มีเนื้อหาสาระและ ประสบการณ์ที่จะนำมาให้เรียนรู้อย่างไร ตลอดจนหลักการและวิธีการที่จะถ่ายทอดมวลประสบการณ์ และจะมีวิธีการประเมินผลหลักสูตรหรือเนื้อหาสาระด้วยกระบวนการวิธีใด

ทฤษฎีการนำหลักสูตรไปใช้

สังต์ อุทรานันท์ (2527 : 259 - 261) กล่าวว่า การนำหลักสูตรไปใช้เป็นขั้นตอนหนึ่งใน กระบวนการพัฒนาหลักสูตร กล่าวคือหลังจากได้ร่างหลักสูตรสำเร็จแล้วก็จะนำหลักสูตรไปใช้เป็นแนวทาง ในการจัดการเรียนการสอนต่อไป การนำเอาหลักสูตรไปให้ถึงผู้รับอันหนึ่งให้แก่เรียนนั้น จะส่งผ่าน ผู้เกี่ยวข้องและผ่านระดับการปฏิบัติหลายระดับ ซึ่งเมื่อนับตั้งแต่ระดับเริ่มต้นไปถึงระดับสุดท้ายจะเป็นดังนี้

1. หลักสูตรระดับอุดมการณ์
2. หลักสูตรระดับเอกสาร
3. หลักสูตรระดับการเรียนรู้
4. หลักสูตรระดับปฏิบัติการ
5. หลักสูตรระดับประสบการณ์

จากลำดับขั้นตอนของการทำงานเกี่ยวกับหลักสูตรที่กล่าวมาข้างต้น จะเห็นได้ว่าการที่ หลักสูตรซึ่งเริ่มต้นกำหนดจากความคิดของคณะพัฒนาหลักสูตรจนไปถึงผู้เรียนนั้น จะผ่านขั้นตอน การนำไปใช้อยู่หลายขั้นตอน ผู้ถ่ายทอดในการนำเอาอุดมการณ์ของคณะพัฒนาหลักสูตรไปถึง ผู้เรียนนั้นก็ได้แก่ครูจะต้องได้รับการสนับสนุนจากผู้บริหารที่เกี่ยวข้องทุกระดับ

วิชัย ดิสสระ (2537 : 182 - 183) กล่าวว่า การนำหลักสูตรมัธยมศึกษาไปใช้เป็นกิจกรรมที่ สลับซับซ้อนและกว้างขวางมาก จริงอยู่แม้ว่าการใช้หลักสูตรในทางทฤษฎีโดยทั่ว ๆ ไปจะมีลำดับ ขั้นตอนที่เรียงลำดับไว้อย่างต่อเนื่องกัน โดยเริ่มต้นที่การทำความเข้าใจและการวิเคราะห์ตัวหลักสูตร ทั้งฉบับ การทำเอกสารประกอบหลักสูตรอันเป็นการแปลงหลักสูตรไปสู่การสอน การจัดบุคลากร การจัดปัจจัยสนับสนุนการใช้หลักสูตร การจัดกิจกรรมต่าง ๆ การวัดผลประเมินผลการเรียนการสอน การนิเทศติดตาม และสิ่งที่สำคัญที่สุดของการนำหลักสูตรไปใช้ก็คือ การสอนของครู หากดำเนินไป อย่างดีมีคุณภาพแล้ว ก็จะเป็นการนำผู้เรียนไปสู่ความสำเร็จตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตร การนำ หลักสูตรไปใช้ให้มีประสิทธิภาพและสอดคล้องกับหลักการ จุดมุ่งหมาย โครงสร้าง และเกณฑ์การใช้ หลักสูตรนั้น ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องควรที่จะทำความเข้าใจในเรื่องนี้ให้ชัดเจน

ขอบข่ายหรือกระบวนการนำหลักสูตรพลศึกษาไปใช้

หลังจากการเขียนหลักสูตรออกมาเป็นลายลักษณ์อักษรแล้ว ขั้นตอนต่อไปของการทำให้หลักสูตรประสบความสำเร็จ และเป็นขั้นตอนที่สำคัญ คือ การนำหลักสูตรไปใช้หรือการนำหลักสูตรเข้าไปในชีวิตของนักเรียน ซึ่งผู้ได้รับผลจากหลักสูตรต่อไปถ้าไม่มีการใช้หลักสูตรเป็นประจำหรือให้ถูกต้อง ก็จะไม่มีการเปลี่ยนแปลงใดๆ เกิดขึ้น โดยเฉพาะหลักสูตรที่มีการเปลี่ยนแปลงหรือพัฒนาขึ้นใหม่

หลังจากที่กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการได้ผลิตหลักสูตรระดับชาติออกมา โรงเรียนทุกแห่งก็ต้องนำหลักสูตรนั้นมาใช้ แต่เมื่อโรงเรียนแต่ละแห่ง แต่ละจังหวัดมีความแตกต่างกัน การนำหลักสูตรมาใช้ให้เกิดประสิทธิภาพ จึงไม่ควรมีการเหมือนกันไปทุกโรงเรียน ยกเว้นกระบวนการหลัก และใครที่จะทำให้เกิดขึ้นได้ดีได้ก็คงไม่พ้นครูผู้สอนนั่นเอง ประสิทธิภาพของครูผู้สอนจึงมีความสำคัญมาก

วาสนา คุณาภิลิทธิ์ (2541 : 148 - 178) ได้กล่าวถึงขอบข่ายหรือกระบวนการการนำหลักสูตรวิชาพลศึกษาไปใช้คือการปฏิบัติใน 3 ขอบข่าย ดังนี้

1. การแปลงหลักสูตรไปสู่การสอน

ปัจจุบันหลักสูตรที่ใช้อยู่เป็นหลักสูตรที่กรมวิชาการกำหนดให้ใช้กับโรงเรียนทั่วๆ ไปทุกระดับทั่วประเทศเรียกได้ว่าเป็นหลักสูตรระดับชาติ แต่ถึงแม้ว่าหลักสูตรระดับชาติจะได้กำหนดจุดมุ่งหมายเนื้อหาวิชา กิจกรรมการเรียนการสอน และการประเมินผลไว้ก็ตาม การกำหนดนั้นก็เกินไปในลักษณะที่กว้างขวางและยืดหยุ่น ฉะนั้นการนำหลักสูตรระดับต่าง ๆ ไปใช้โดยปราศจากการประยุกต์และ ดัดแปลงให้เหมาะสมกับสภาพดังกล่าวจึงเป็นเรื่องที่ไม่อาจทำได้ หรืออาจทำได้ก็ไม่มีประสิทธิภาพที่ดี ครูผู้ใช้หลักสูตรจึงจำเป็นต้องมีการแปลงหลักสูตรที่ใช้ในโรงเรียนและคาบการสอนเพิ่มขึ้น สิ่งที่ครูต้องนำมาตีความคือ จุดมุ่งหมายของหลักสูตรซึ่งเกี่ยวข้องกับทั้งปรัชญาหรือปณิธาน จุดมุ่งหมายทั่วไปและจุดมุ่งหมายเฉพาะ และการกำหนดรายละเอียดเพิ่มเติมมากขึ้นจากเนื้อหาของหลักสูตรที่กำหนดไว้อย่างกว้าง ๆ ทั้งนี้เพื่อประสิทธิภาพของการนำหลักสูตรไปใช้ เช่น “ การเล่นสมมุติ ” ในชั้น ป.1-2 มีเนื้อหาในหลักสูตรระดับชาติว่าเป็น “ กิจกรรมการเคลื่อนไหวขั้นพื้นฐาน ซึ่งประกอบด้วยเกมและการเล่นสมมุติอย่างง่าย ๆ และให้ความสนุกสนานเพลิดเพลิน” และ เป็น “ การเล่นแสดงท่าทางประกอบ” เนื้อหาเพียงเท่านี้ไม่อาจให้รายละเอียดเพียงพอต่อการนำเอาไปใช้สอนในแต่ละครั้งได้จริง ๆ ครูจำเป็นต้องนำมาทำรายละเอียดเพิ่มขึ้น ในลักษณะของแผนการสอนหรือโครงการสอนคือ กิจกรรมการเคลื่อนไหวพื้นฐานอาจกำหนดเป็นทักษะการเดิน การวิ่ง การกระโดด การคลาน การเขย่ง การวิ่งแบบควมม้า ฯลฯ เป็นต้น โดยอาจจะประกอบไปกับการเล่นเกมและการเล่นสมมุติ เช่น เกมเดินเปิด เกมวิ่งไล่แตะ ส่วนการเล่นสมมุติเป็นสัตว์ต่างๆ หรือเป็นพาหนะต่างๆ เช่น รถไฟ แมวน้ำ รถสามล้อ ฯลฯ เป็นต้น หรือในหลักสูตรพลศึกษาระดับ

มัธยมศึกษาตอนต้นกำหนดให้เรียนวิชายืดหยุ่น โดยกำหนดจุดประสงค์และคำอธิบายรายวิชามาให้ครูก็ต้องนำมาจัดทำเป็นโครงการสอนระยะยาว แจกแจงรายละเอียดของเนื้อหาที่จะสอนแต่ละคาบ แต่ละสัปดาห์อีกครั้งหนึ่ง โดยเริ่มตั้งแต่ทักษะที่ง่ายที่สุดแล้วเพิ่มความยากขึ้นเรื่อยๆ เช่น ม้วนหน้า ม้วนหลัง หกสามเส้า ฯลฯ เป็นต้น และอย่าลืมว่าการวางแผนการสอนทุกระดับจะใช้ประกอบการของงบประมาณและเงินทุนต่าง ๆ ได้เป็นอย่างดี

2. การใช้วิธีสอนให้สอดคล้องกับหลักสูตร

หลังจากการแปลงหลักสูตรไปสู่การสอนแล้ว ขอบข่ายของการนำหลักสูตรไปใช้ให้เกิดสัมฤทธิ์ผลอีกประการหนึ่งคือ การสอนของครู ครูเป็นบุคคลสำคัญ หรือเป็นหัวใจของการนำหลักสูตรไปใช้ดังได้กล่าวมาแล้ว ทั้งนี้เพราะการเตรียมการสอน ความรู้ ความสามารถ การเอาใจใส่ต่อการสอน การสอนให้สอดคล้องกับความมุ่งหมายของหลักสูตรและโรงเรียน การเลือกใช้วิธีสอนให้เหมาะสมกับหลักสูตร ฯลฯ เหล่านี้เป็นสิ่งกำหนดความสามารถของการใช้หลักสูตรของโรงเรียนทั้งสิ้น นอกจากนั้นผู้บริหารโรงเรียนเองก็ควรมีหน้าที่ให้ความรู้ความสะดวก คำแนะนำ และให้กำลังใจครู บทบาทของผู้บริหารในการนำหลักสูตรไปใช้ก็คือ “ การบริหารด้านวิชาการ ”

การสอนเป็นกิจกรรมหลายประเภทที่ครูและนักเรียนได้ปฏิบัติร่วมกัน นอกจากการสอนจะหมายถึงการให้ความรู้ การให้ข้อมูล การให้ข้อเท็จจริงต่างๆ แล้ว การสอนยังเป็นการแลกเปลี่ยนความคิดเห็น เนื้อหาความรู้ ความประพฤติ ความคิด ทศนคติ และค่านิยมต่าง ๆ ระหว่างครูกับนักเรียน กระบวนการสอนจึงต้องมีหลายรูปแบบหรือหลายวิธี เช่น การตั้งคำถาม การช่วยกันแก้ปัญหา การให้คำแนะนำ การช่วยเหลือ การให้กำลังใจ การให้ความรักความเอาใจใส่ การให้งาน การให้บ้าน การให้การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง ฯลฯ

การเลือกใช้วิธีสอนแต่ละแบบขึ้นอยู่กับจุดมุ่งหมายในการสอนแต่ละครั้งแต่ละเรื่องและสอดคล้องกับหลักสูตรแต่ละแบบ ฉะนั้นการสอนที่จะนำไปสู่ความสำเร็จตามเป้าหมายจึงเป็นวิธีสอนที่เหมาะสมที่สุดตามสภาพการณ์หรือตามจุดมุ่งหมายในแต่ละครั้งนั่นเอง ครูจึงต้องใช้วิธีสอนหลาย ๆ แบบ เพราะจุดมุ่งหมายแต่ละข้อจะบรรลุผลสำเร็จได้ก็ต้องใช้วิธีสอนที่เหมาะสม การใช้วิธีการสอนแบบเก่าๆ หรือการใช้วิธีสอนแบบหนึ่งแบบใดเพียงอย่างเดียว ย่อมก่อให้เกิดปัญหาต่อการสอน โดยเฉพาะวิธีสอนแบบบรรยาย ซึ่งเป็นวิธีสอนที่เก่าแก่ที่สุดเพราะการใช้วิธีสอนแบบบรรยายแบบเดียวจะเป็นเรื่องของการถ่ายทอดความรู้ การให้ข้อมูลและความจริงเท่านั้น ครูจะไม่ได้คำนึงถึงด้านเจตคติ และพัฒนาการด้านทักษะกลไก ไม่ได้ส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์ การแสดงออกหรือการแก้ปัญหาด้วยตนเองของนักเรียน โดยเฉพาะการแก้ปัญหาด้วยตัวเองหรือการคิดเป็น แก้ปัญหาเป็น อันเป็นลักษณะสำคัญที่ควรปลูกฝังให้แก่เด็กนักเรียนเพื่อเตรียมความพร้อมสำหรับการออกไปใช้ชีวิตในสังคมได้อย่างมีความสุขต่อไป การสอนจึงไม่ควรเน้นแต่ด้านสมอง

หรือสติปัญญา ความจำ ความรู้ เท่านั้นเพราะเป้าหมายของการศึกษา คือ “การศึกษาเพื่อชีวิต” ร่างกาย จิตใจ อารมณ์ และสังคมต้องรวมอยู่ด้วยกันเพื่อคุณภาพชีวิต ถ้าครูไม่สามารถใช้วิธีการสอนได้เหมาะสมจะมีผลกระทบต่ประสิทธิภาพของหลักสูตร ทั้งนี้เพราะการสอนของครูเป็นปัจจัยสำคัญต่อการนำหลักสูตรไปใช้ดังกล่าวแล้ว การสอนของครูทำให้นักเรียนได้รับความรู้ มีคุณสมบัติ และมีทักษะต่างๆ ตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตร ถ้าการสอนขาดประสิทธิภาพหลักสูตรก็ขาดประสิทธิภาพไปด้วย ครูจึงจำเป็นต้องรู้จักการเลือกใช้วิธีการสอนให้เหมาะสมและสอดคล้องกับจุดมุ่งหมายในการสอนแต่ละครั้ง เพราะจุดมุ่งหมายของการสอนจะสอดคล้องกับจุดมุ่งหมายหรือปรัชญาของหลักสูตรอยู่แล้ว

3. การจัดปัจจัยและสภาพการณ์ต่าง ๆ ภายในโรงเรียน

หลักสูตรจะเกิดสัมฤทธิ์ผลตามจุดมุ่งหมายได้มากน้อยเพียงใดนั้น จำเป็นต้องอาศัยปัจจัยอื่นๆ ประกอบอีกหลายๆ ด้าน ครูและผู้บริหารโรงเรียนจึงควรสำรวจดูปัจจัยและสภาพการณ์ต่างๆ ภายในโรงเรียนว่ามีมากน้อยเพียงใดและเหมาะสมหรือไม่เพียงใด ปัจจัยและสภาพดังกล่าวประกอบด้วย

1. อุปกรณ์ สถานที่ และสิ่งอำนวยความสะดวก

วิชาพลศึกษาเป็นวิชาที่มุ่งให้นักเรียนเรียนรู้ด้วยการปฏิบัติเป็นส่วนใหญ่ จึงมีความจำเป็นต้องใช้อุปกรณ์ สถานที่ และสิ่งอำนวยความสะดวกประกอบการเรียนการสอนเฉพาะอย่างให้เพียงพอ เหมาะสม และปลอดภัย แตกต่างไปจากวิชาการในสายอื่นๆ หลักการจัดและการวางแผนอุปกรณ์ สถานที่ และสิ่งอำนวยความสะดวก

หลักการจัดและการวางแผนอุปกรณ์ สถานที่ และสิ่งอำนวยความสะดวกเป็นพื้นฐานในการบริหารหรือการนำหลักสูตรไปปฏิบัติให้เกิดสัมฤทธิ์ผลที่ดีขึ้นอย่างหนึ่ง ผู้ที่มีหน้าที่เกี่ยวข้อง คือ ผู้บริหาร ครูพลศึกษา สถาปนิก และบุคคลอื่น ๆ หลักการและการวางแผนโดยสรุปมีดังต่อไปนี้

1. ชุมชนทุกชุมชนจำเป็นต้องมีสถานที่ และสิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับการเข้าร่วมกิจกรรมพลศึกษา เล่นกีฬา และกิจกรรมนันทนาการ โรงเรียนควรจัดสิ่งเหล่านี้ให้สัมพันธ์กับความต้องการของชุมชน

2. ประเภท ขนาด และที่ตั้งของสถานที่และสิ่งอำนวยความสะดวกจะต้องสัมพันธ์กับชุมชนโดยรวม

3. ควรมีการวางแผนการจัดสิ่งอำนวยความสะดวก ให้สอดคล้องกับลักษณะทางสังคมและเศรษฐกิจของชุมชน

4. ควรมีการวางแผนจัดสถานที่และสิ่งอำนวยความสะดวกโดยพิจารณาถึงการใช้ประโยชน์ได้อย่างเต็มที่พร้อมกับการใช้เป็นแหล่งช่วยเสริมสร้างสมรรถภาพทางกายและจิตด้วย

5. การวางแผนโปรแกรมควรจะสอดคล้องกับความสนใจและความต้องการของนักเรียนและประชาชนทุกคน

6. กำหนดกฎระเบียบเกี่ยวกับการใช้อุปกรณ์และ สถานที่ และสิ่งอำนวยความสะดวกไว้เพื่อความสะอาด และความปลอดภัย

7. มีการร่วมมือวางแผนอย่างใกล้ชิดระหว่างองค์กรและหน่วยงานต่าง ๆ ในชุมชนเกี่ยวกับการออกแบบอุปกรณ์ สถานที่และสิ่งอำนวยความสะดวกเพื่อให้เหมาะสมสำหรับกิจกรรมพลศึกษา การเล่นเกม และนันทนาการ

8. ควรเชิญหน่วยงาน องค์กร หรือบุคลากรอื่นๆ ที่มีความสนใจในการวางแผนหลักสูตรเข้ามามีส่วนร่วมวางแผนด้วย

9. มีการตั้งที่ปรึกษา ซึ่งมีความเชี่ยวชาญในงานการวางแผนไว้ด้วย

10. ควรมีการสำรวจและประเมินผลแหล่งงบประมาณและใช้ให้เป็นประโยชน์มากที่สุด

11. ใช้ข้อคิดและข้อเสนอแนะของสื่อมวลชนต่างๆ ให้เป็นประโยชน์ต่อการวางแผนหลักทั่วไปในการจัดอุปกรณ์ สถานที่ และสิ่งอำนวยความสะดวก

การวางแผนเกี่ยวกับการจัดอุปกรณ์ สถานที่ และสิ่งอำนวยความสะดวกหมายรวมทั้งในโรงเรียนและนอกโรงเรียน ครูต้องพยายามคิดปรับปรุงและประยุกต์อุปกรณ์และสิ่งอำนวยความสะดวกอยู่เสมอ เช่น ใช้ในห้องประชุมหรือโรงอาหารเป็นที่เรียนเต้นแอโรบิก จัดแปลงห้องเก็บของเก่า ๆ เป็นสนามไดร์ฟกอล์ฟ เพราะจะทำให้มีสถานที่สอนเพิ่มขึ้น

2. การบริหารงานของโรงเรียน

การให้ความสนับสนุนร่วมมือจากผู้บริหารโรงเรียนมีผลกระทบอย่างสำคัญต่อหลักสูตรพลศึกษา ครูผู้สอนพลศึกษาจึงต้องทำความเข้าใจหรือทำให้ผู้บริหารได้เข้าใจในเป้าหมายของพลศึกษา เพราะผู้บริหารโรงเรียนหลายคนไม่ว่าจะเป็นของคนไทยหรือต่างประเทศ เช่น สหรัฐอเมริกา มีทัศนคติที่ไม่ถูกต้อง และมีความเข้าใจผิดเกี่ยวกับการเรียนการสอนพลศึกษา และถ้าผู้บริหารให้การยอมรับก็จะให้การสนับสนุนต่อไป ครูพลศึกษาจึงต้องชี้แจงให้ผู้บริหารเข้าใจความสำคัญและปรัชญา ตลอดจนเป้าหมายของพลศึกษา ผู้บริหารจะมีส่วนสนับสนุนหลักสูตรพลศึกษาได้ดังต่อไปนี้

1. ตัดสินใจเกี่ยวกับจำนวนบุคลากรผู้สอนและขนาดของห้องเรียน

2. การจัดจ้างบุคลากรในส่วนที่มีความจำเป็นพิเศษ

3. สร้างและพัฒนาสิ่งอำนวยความสะดวกและสถานที่สอนต่าง ๆ เช่น คอร์ตเทนนิส ห้องน้ำหนัก สระว่ายน้ำ ฯลฯ

4. จัดซื้ออุปกรณ์และสื่อการสอนต่าง ๆ เช่น เบาะยูโด ม้วนวืดทัศน์ เชือกกระโดด ฯลฯ

5. ช่วยสนับสนุนให้เกิดนวัตกรรมใหม่ ๆ เช่น การบุกเบิกการแข่งขันโอเรียนเตียร์ การอยู่ค่ายพักแรมนอกโรงเรียน การเดินทางไกล การปีนเขา การดำน้ำ การสอนเป็นคณะ ฯลฯ

6. ปรับปรุงดูแลบำรุงรักษา สถานที่ใช้สอน เช่น รดน้ำสนามหญ้า ทำความสะอาดโรงยิมฯ ซ่อมแซมอุปกรณ์ยกน้ำหนัก ฯลฯ

7. สนับสนุนความก้าวหน้าทางวิชาชีพต่าง ๆ เอกสารหลักสูตร เป็นต้น

8. ให้ผลย้อนกลับที่เป็นประโยชน์ต่อครูเกี่ยวกับความสามารถในการสอน คล้าย ๆ กับเป็นการนิเทศภายใน ซึ่งนับว่าเป็นประโยชน์อย่างมาก เช่น การเก็บรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับการจัดบริหารเวลาในการสอน เวลาในการเรียนรู้ การใช้สื่อการเรียนการสอน รูปแบบพฤติกรรมการสอน เป็นต้น

จึงสรุปได้ว่า ผู้บริหารโรงเรียนมีอำนาจในการจัดการต่าง ๆ ในโรงเรียน ในทุกสภาพการณ์ และเป็นผู้ใช้นโยบายหรือกลวิธีต่าง ๆ ในการบริหารโรงเรียน รวมทั้งงบประมาณและเงินทุนต่าง ๆ ซึ่งเป็นปัจจัยสำคัญปัจจัยหนึ่ง

3. บุคลากร

สำหรับการเลือกและจัดสรรบุคลากร ผู้บริหารควรจัดผู้สอนวิชาพลศึกษาโดยเริ่มพิจารณาจากครูพลศึกษาที่สำเร็จการศึกษาหรือมีความรู้ในด้านนี้โดยตรงเป็นอันดับแรก เพราะเป็นผู้มีความรู้ความเข้าใจในปรัชญาพลศึกษา และควรจัดให้มีจำนวนเพียงพอต่อจำนวนนักเรียน ถ้ามีไม่พอหรือไม่มี จึงค่อยพิจารณาจากครูที่ได้รับการฝึกอบรมวิชาชุดพลศึกษา ครูที่ชอบและสนใจกีฬาเป็นอันดับต่อไป และถ้าไม่มีจริง ๆ ก็อาจขอนิสิตนักศึกษาฝึกสอนจากสถาบันการศึกษาวิชาชีพพลศึกษาต่าง ๆ มาช่วยหรืออาจจ้างครูพิเศษมาจากที่อื่นก็ได้ ที่ต้องจัดลำดับการเลือกก็เพราะเหตุว่าถ้าได้ครูที่ไม่มีความรู้ในวิชาพลศึกษาโดยตรงมาสอน อาจทำให้วิชาพลศึกษาด้อยคุณค่าไม่เป็นไปตามเป้าหมาย ขาดประสิทธิภาพ ไม่น่าสนใจ ไม่มีความปลอดภัย ฯลฯ สิ่งเหล่านี้ล้วนแล้วก่อให้เกิดทัศนคติที่ไม่ดีต่อวิชาพลศึกษาทั้งสิ้น ฉะนั้นถ้าเกิดสิ่งเหล่านี้ ขึ้นมาเมื่อใดนักเรียนจะหมดความนิยมวิชาพลศึกษาไปทันที รวมทั้งผู้ปกครองและชุมชนด้วย บุคลากรอื่นๆ ที่จะช่วยอำนวยความสะดวกในการใช้หลักสูตรยังมีอีก เช่น เจ้าหน้าที่ฝ่ายจัดซื้อ เจ้าหน้าที่พิมพ์ดีด เจ้าหน้าที่ดูแลรักษาอุปกรณ์ เจ้าหน้าที่ทำระเบียบวัสดุอุปกรณ์ เจ้าหน้าที่ดูแลรักษาความสะอาด เจ้าหน้าที่ซ่อมแซม พนักงานบัญชี เป็นต้น บุคลากรเหล่านี้มีความสำคัญต่อการดำเนินงานของโปรแกรมพลศึกษาในโรงเรียนให้เกิดความสะดวก ประหยัด เรียบร้อย และมีประสิทธิภาพครบถ้วนสมบูรณ์ยิ่งขึ้น และไม่ควรให้ครูพลศึกษาทำหน้าที่เหล่านี้ด้วย เพราะไม่มีความรู้ความสามารถเพียงพอและอาจมีเวลาไม่พอ แต่ถ้าจำเป็นควรทำเป็นทีม

สำหรับสัดส่วนของจำนวนครูผู้สอนกับจำนวนนักเรียนแต่ละชั้นควรมีอัตราส่วนครู 1 คน ต่อนักเรียน 25-40 คน ถ้ามีจำนวนมากเกินไปจะทำให้ครูดำเนินการสอนได้ไม่เต็มที่ เนื่องจากดูแล

ควบคุมได้ไม่ทั่วถึง เพราะวิชาพลศึกษาเป็นวิชาที่เน้นการปฏิบัติและส่วนมากจะสอนในสถานที่ที่ค่อนข้างกว้าง ครูต้องเดินตรวจตราดูแลนักเรียนทุกคน ส่วนอัตราการสอนของครูก็ควรจะเป็น 3 คาบ/วัน/สัปดาห์ หรือ 15 คาบ/สัปดาห์ เพราะเวลานอกเหนือจากนั้นครูจะได้นำไปใช้ในการศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติม ตรวจงาน ทำบันทึกการสอน ฝึกอบรมนักกีฬา สอนวิชาลูกเสือ – เนตรนารี ให้บริหารทำหน้าที่ครูเวร ครูประจำชั้น และสุดท้าย ที่สำคัญคือครูพลศึกษาควรใช้เวลาส่วนหนึ่งไปในการฝึกสมรรถภาพของตนเองให้แข็งแรงสมบูรณ์อยู่เสมอตามคุณสมบัติของครูพลศึกษาที่ดี

4. แหล่งวิชาการ

สำหรับแหล่งค้นคว้าของครูผู้สอนและนักเรียนคือห้องสมุดของโรงเรียนและห้องสมุดในชุมชน ซึ่งควรจะมีเอกสารต่าง ๆ ให้มากพอ เช่น คู่มือการใช้หลักสูตร คู่มือครู แผนการเรียน ประมวลการสอน ตำราประกอบการเรียน แบบเรียนต่าง ๆ หลักสูตรระดับต่าง ๆ ตำราวิชาต่าง ๆ ทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษ สำหรับครูใช้ในการค้นคว้าและอ้างอิง ฯลฯ เอกสารเหล่านี้มีประโยชน์ต่อประสิทธิภาพและความแม่นยำในเนื้อหาวิชาที่จะใช้สอนนักเรียน และนักเรียนเองก็สามารถใช้เป็นแหล่งศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติมได้ตามความต้องการและความสนใจ นอกจากนั้นยังสอดคล้องกับวิธีสอนที่เรียกว่า การสอนโดยใช้ตำราเรียน หรือการสอนด้วยวิธีการแก้ปัญหา ซึ่งทั้งสองวิธีนี้จำเป็นต้องใช้แหล่งวิชาการมาประกอบค่อนข้างมาก พวกอุปกรณ์ประกอบการสอน เช่น วีดิโอเทปต่าง ๆ แผนภูมิ ภาพยนตร์ ฯลฯ ก็ควรจัดรวมไว้ในส่วนนี้ด้วย

5. การจัดตารางสอน

การจัดตารางสอน ไม่ควรจัดคาบเรียนช่วงยาวหรือจัด 2 คาบติดต่อกันในหนึ่งวันต่อสัปดาห์ เพราะนักเรียนอาจจะเบื่อ เหนื่อยเกินไป หรือเกิดการล้าได้ ควรจัด 1 คาบ/วัน และ 2 - 4 วัน/สัปดาห์จะดีกว่า เพื่อเว้นช่วงให้นักเรียนได้มีโอกาสทบทวนหรือฟื้นความรู้ และได้ฝึกฝนทักษะที่เรียนไปแล้ว นอกจากนั้นช่วงของการเรียนรู้ที่ใช้เวลาไม่ยาวเกินไปจะให้นักเรียนเกิดความกระตือรือร้นและสนใจที่จะเรียนมากขึ้น แต่อาจยืดหยุ่นได้ถ้าต้องการจัดกิจกรรมที่ต้องออกนอกโรงเรียน เช่น วาดน้ำพายเรือ เดินทางไกล สิ่งไม่ควรคำนึงถึงคือไม่ควรจัดคาบเรียนวิชาพลศึกษาหลังจากรับประทานอาหารกลางวันใหม่ ๆ ควรทิ้งช่วงอย่างน้อย 1 ชั่วโมง ทั้งนี้ เพราะหลังจากรับประทานอาหารกระเพาะกำลังย่อยอาหาร เลือดจะถูกนำไปใช้บริเวณนั้นมากกว่าส่วนอื่น ถ้าต้องการออกกำลังกายในขณะที่กระเพาะกำลังทำงาน จะทำให้จำนวนเลือดกระจายไปที่อื่น ๆ จึงอาจทำให้เกิดอาการปวดเสียดท้อง เหนื่อยง่าย และอาจอาเจียนได้ นอกจากนั้นกระเพาะอาหารที่เต็มไปด้วยอาหารยังแตกได้ง่าย ถ้าถูกกระทบกระเทือนแรง ๆ ดังนั้นจึงควรจัดคาบเรียนวิชาพลศึกษาในช่วงนี้ นอกเหนือจากนี้ก็สามารถจัดได้ทั้งช่วงเช้าและช่วงบ่าย สิ่งไม่ควรคำนึงถึงอื่น ๆ อีกคือ ถ้าไม่มีสถานที่เรียนในร่ม ก็ควร

พยายามหลีกเลี่ยงการจัดเวลาเรียนในช่วง 11.30 - 13.00 น. เพราะเป็นเวลาที่แดดร้อนจัดมาก นักเรียนอาจเกิดอาการไม่สบายเนื่องจากความร้อนได้ เช่น เป็นลมแดดโดยเฉพาะนักเรียนเล็ก ๆ

6. ความปลอดภัย

สิ่งสำคัญอีกสิ่งหนึ่งที่โรงเรียนจะละเลยเสียไม่ได้ นั่นคือ โรงเรียนควรจัดสิ่งแวดล้อมอื่น ๆ ในโรงเรียนให้เหมาะสมและปลอดภัยต่อการเรียนการสอน คำนึงถึงการจัดสิ่งต่าง ๆ ให้ถูกลักษณะ และควรคำนึงเสมอว่าลักษณะของวิชาพลศึกษามีแนวโน้มที่จะก่อให้เกิดอุบัติเหตุและอันตรายอยู่แล้ว ครูหรือโรงเรียนจึงไม่ควรเพิ่มแนวโน้มของอุบัติเหตุให้มากขึ้นอีกด้วย การละเลยต่อการจัดสภาพแวดล้อมต่าง ๆ ให้ถูกลักษณะ ฉะนั้น ถ้าโรงเรียนมีหลักและวิธีการใดที่สามารถจัดสภาพต่าง ๆ ให้ปลอดภัยที่สุดก็ต้องรีบกระทำทันที จะเป็นการช่วยลดอุบัติเหตุและป้องกันอันตรายที่อาจเกิดขึ้นได้ เช่น จัดเจ้าหน้าที่รับผิดชอบดูแลความเรียบร้อยของอุปกรณ์ต่าง ๆ ในสนามเด็กเล่นอยู่เสมอ

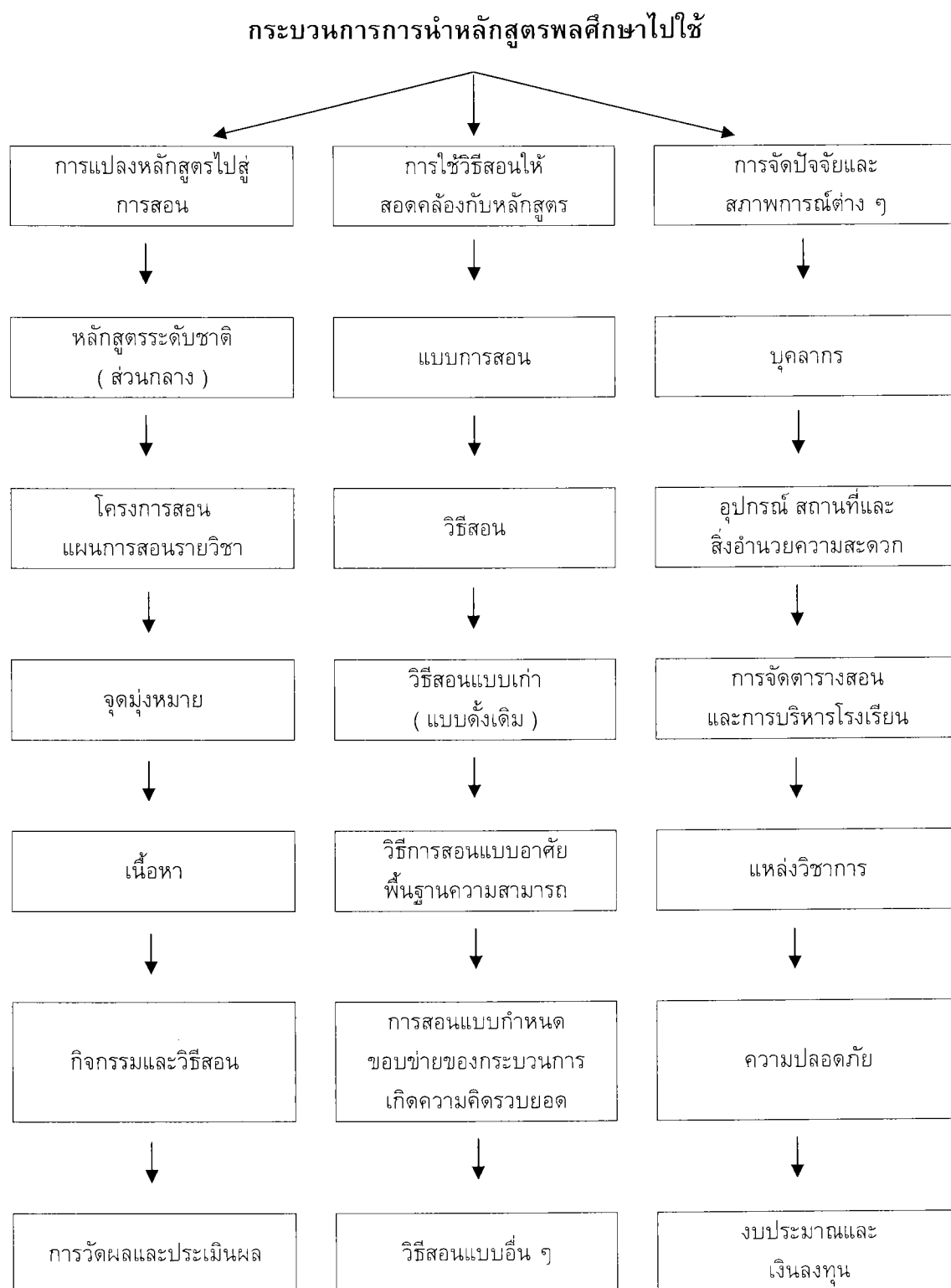
ปัจจัยที่ก่อให้เกิดความปลอดภัยในการใช้หลักสูตรพลศึกษาที่สำคัญที่สุดคือตัวครูผู้สอน ครูจะต้องเตรียมการสอนมาเป็นอย่างดีเพื่อให้นักเรียนได้เรียนรู้จากง่ายไปหายาก ครูต้องทำความเข้าใจในลักษณะของวิชา และทำการวิเคราะห์ให้เข้าใจเสียก่อนจึงจะทำการสอนนักเรียนได้ถูกต้อง และควรยึดแนวการสอนตามข้อแนะนำของคู่มือการสอนด้วย นอกจากนั้นการที่ครูทิ้งห้องเรียนไปโดยปล่อยให้เด็กนักเรียนฝึกกันเอง หรือให้คนอื่น ๆ ที่ไม่มีประสบการณ์สอนแทน ก็เป็นแนวโน้มของการเกิดอุบัติเหตุได้เหมือนกัน ถือว่าเป็นความผิดของครูอย่างร้ายแรงถ้าเกิดอุบัติเหตุขึ้นมาในขณะที่ครูไม่อยู่ในห้องเรียน และการที่ครูบังคับหรือผลักดันให้นักเรียนฝึกทั้ง ๆ ที่รู้่านักเรียนยังไม่ค่อยมั่นใจจนนักเรียนเกิดบาดเจ็บขึ้นมากก็ถือว่าเป็นความผิดของครูเช่นเดียวกัน ฉะนั้นความปลอดภัยที่เกิดจากพฤติกรรมของครูจึงสำคัญมากกว่าสิ่งแวดล้อมอื่น ๆ

7. งบประมาณและเงินทุน

งบประมาณและเงินทุนของแต่ละโรงเรียนมีไม่เท่ากัน ครูต้องเข้าใจในวิธีตั้งงบประมาณ และวิธีใช้งบประมาณ และควรชี้แจงให้ผู้บริหารเข้าใจและเห็นถึงความสำคัญของวิชาพลศึกษาในฐานะเป็นวิชาการทางการศึกษาแขนงหนึ่ง จึงสมควรได้งบประมาณเท่าเทียมกับวิชาอื่น ๆ และต้องต่อสู้เพื่อความยุติธรรมในการแบ่งปันงบประมาณในโรงเรียน เรื่องนี้จะสัมพันธ์กับความเข้าใจผิด-ถูกของผู้บริหารอยู่มาก ดังกล่าวมาแล้ว ต้องพยายามอธิบายโดยยกจำนวนนักเรียนแต่ละห้อง กิจกรรมแต่ละอย่าง จำนวนอุปกรณ์ที่ต้องใช้แต่ละกิจกรรม เหมือนกับการเรียนวิทยาศาสตร์ที่ต้องใช้ห้องทดลอง ใช้สารเคมี เรียนภาษาอังกฤษต้องใช้ห้องแล็บ เป็นต้น

ครูต้องวางแผนในการใช้อุปกรณ์และการใช้งบประมาณระยะยาวเอาไว้ให้สอดคล้องกับการวางแผนการสอนรายปี รายภาคและควรของงบประมาณเพื่อจ้าง “คน” ก่อน “อุปกรณ์” เพราะมีความสำคัญมากกว่าดังกล่าวนี้อแล้ว

การนำหลักสูตรวิชาพลศึกษาไปใช้ให้ได้ผลดีหรือมีประสิทธิภาพตามจุดมุ่งหมาย จึงต้องจัดบริหารใน 3 ลักษณะ ดังที่กล่าวมาแล้ว จะขาดสิ่งใดสิ่งหนึ่งเป็นไปไม่ได้ ผู้ที่มีบทบาทสำคัญที่สุดในการนำหลักสูตรพลศึกษาไปใช้ก็คือ “ตัวครูผู้สอน” นั่นเอง ครูจึงต้องทำความเข้าใจในเรื่องนี้ให้ลึกซึ้ง

ภาพประกอบ 2 ขอบข่ายหรือกระบวนการการนำหลักสูตรพลศึกษาไปใช้
(วาสนา คุณาภิสิทธิ์. 2541 : 149)

ชุมชนที่ตนเองอยู่อาศัยและชุมชนอื่นๆ ที่แตกต่างกันออกไป ได้เรียนรู้ถึงวิถีชีวิตที่แตกต่างกันและยอมรับในความต่างนั้น เกิดการพัฒนาความสามารถในการเผชิญกับปัญหาท้าทายความเครียด ความกดดัน ความขัดแย้ง และการสร้างเสริมสุขภาพ

ในการเรียนรู้พลศึกษา ผู้เรียนจะได้รับโอกาสให้เข้าร่วมในกิจกรรมทางกายและกีฬาทั้งประเภทบุคคล และประเภททีมอย่างหลากหลายทั้งของไทยและสากล กิจกรรมทางกายและกีฬาดังๆ จะช่วยให้ผู้เรียนเกิดสัมฤทธิ์ผลตามศักยภาพด้านความเจริญเติบโตและการพัฒนาทางกาย ได้ปรับปรุงสุขภาพและสมรรถภาพทางกาย เกิดการพัฒนาทักษะกลไกอย่างเต็มที่ ได้เรียนรู้ถึงความสำคัญของการฝึกฝนตนเองตามกฎ กติกา ระเบียบและหลักการทางวิทยาศาสตร์ ได้แข่งขันและได้ทำงานร่วมกันเป็นทีม ได้รับประสบการณ์จากการลงมือปฏิบัติด้วยตนเองโดยตรงตามความถนัด และความสนใจ ได้ค้นหาความพึงพอใจจากการเข้าร่วมกิจกรรมทางการกีฬา กิจกรรมนันทนาการ กิจกรรมสร้างเสริมสมรรถภาพทางกายและรักการออกกำลังกาย

การจัดการเรียนรู้ในกลุ่มสุขศึกษาและพลศึกษาในสถานศึกษา มุ่งเน้นให้ผู้เรียนรู้ได้เกิดการพัฒนาคบถ้วนจากสาระต่างๆ คือ การเจริญเติบโตและการพัฒนาของมนุษย์ ชีวิตและครอบครัว การเคลื่อนไหว การออกกำลังกาย การเล่นเกม กีฬาไทยและกีฬาสากล การสร้างเสริมสุขภาพสมรรถภาพ การป้องกันโรค และความปลอดภัยในชีวิต รวมทั้งสามารถจัดให้สอดคล้องเชื่อมโยง บูรณาการกับสาระการเรียนรู้อื่นๆ อีก 7 กลุ่มและยังนำไปจัดเป็นกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนเพื่อการเติมเต็มให้แก่ผู้เรียนได้อีกด้วย ดังนั้นการจัดการเรียนรู้กลุ่มสุขศึกษาและพลศึกษา จึงควรจัดให้เหมาะสมกับระดับความสามารถ ความต้องการ และความสนใจของผู้เรียน การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนและกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนควรให้สอดคล้องกับลักษณะของวัฒนธรรมท้องถิ่น วัฒนธรรมไทย และวัฒนธรรมสากล โดยได้รับการสนับสนุนช่วยเหลือจากบ้าน ชุมชน และท้องถิ่นไปพร้อมกัน

คุณภาพของผู้เรียน

เมื่อจบการศึกษาขั้นพื้นฐานในกลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษาแล้ว ผู้เรียนจะมีความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้อง มีเจตคติ และค่านิยมที่ดี ในเรื่องธรรมชาติการเจริญเติบโตและการพัฒนาของมนุษย์ ชีวิตและครอบครัว การเคลื่อนไหว การออกกำลังกาย การเล่นเกม กีฬาไทยและกีฬาสากล การสร้างเสริมสุขภาพ สมรรถภาพ การป้องกันโรค และความปลอดภัยในชีวิต มีทักษะปฏิบัติด้านสุขภาพและสมรรถภาพจนเป็นกิจนิสัย

เมื่อจบการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษาในแต่ละช่วงชั้น ผู้เรียนจะมีคุณภาพดังนี้

จบช่วงชั้นที่ 3 (ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-3)

1. เข้าใจและเห็นความสำคัญของปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อการเจริญเติบโตและการพัฒนาการที่มีต่อสุขภาพและชีวิตในช่วงวัยต่างๆ
2. เข้าใจ ยอมรับ และสามารถปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงทางร่างกาย จิตใจ อารมณ์ความรู้สึกทางเพศ ความเสมอภาคทางเพศ สร้างและรักษาสัมพันธภาพกับผู้อื่น และตัดสินใจแก้ปัญหาชีวิตด้วยวิธีการที่เหมาะสม
3. เลือกรับประทานอาหารที่เหมาะสม ได้สัดส่วน ส่งผลดีต่อการเจริญเติบโตและการพัฒนาการในช่วงวัยรุ่น
4. มีทักษะในการประเมินอิทธิพลของเพศ เพื่อน ครอบครัว ชุมชน และวัฒนธรรมที่มีต่อเจตคติค่านิยมเกี่ยวกับสุขภาพและชีวิต สามารถจัดการได้อย่างเหมาะสม
5. ป้องกันและหลีกเลี่ยงปัจจัยเสี่ยง พฤติกรรมเสี่ยงต่อสุขภาพ โรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ อุบัติเหตุ การฉ้อโกง สารเสพติด และความรุนแรง รู้จักสร้างเสริมความปลอดภัยให้แก่ตนเอง ครอบครัวและชุมชน
6. เข้าร่วมกิจกรรมทางกาย กิจกรรมกีฬา กิจกรรมนันทนาการ กิจกรรมสร้างเสริมสมรรถภาพทางกาย เพื่อสุขภาพและสมรรถภาพทางกลไกได้อย่างปลอดภัย สนุกสนาน และปฏิบัติเป็นประจำสม่ำเสมอตามความถนัดและความสนใจ
7. แสดงความตระหนักในความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมสุขภาพ การป้องกันโรค การดำรงสุขภาพ การจัดการกับอารมณ์และความเครียด การออกกำลังกาย และการเล่นกีฬากับการมีวิถีชีวิตที่มีสุขภาพดี
8. สำนึกในคุณค่า ศักยภาพ และความเป็นตัวของตัวเอง
9. ปฏิบัติตามกฎหมาย กติกา หน้าที่ความรับผิดชอบ เคารพสิทธิของตนเองและผู้อื่น ให้ความร่วมมือในการแข่งขันกีฬา และการทำงานเป็นทีมด้วยความมุ่งมั่น และมีน้ำใจนักกีฬาจนประสบความสำเร็จตามเป้าหมาย ด้วยความชื่นชมและสนุกสนาน

จบช่วงชั้นที่ 4 (ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4-6)

1. สามารถดูแลสุขภาพ สร้างเสริมสุขภาพ ป้องกันโรค หลีกเลี่ยงปัจจัยเสี่ยง พฤติกรรมเสี่ยง การฉ้อโกง สารเสพติด และความรุนแรงได้อย่างมีประสิทธิภาพด้วยการวางแผนอย่างเป็นระบบ
2. แสดงออกถึงความรัก ความเอื้ออาทร ความเข้าใจในอิทธิพลของครอบครัว เพื่อน สังคม และวัฒนธรรมที่มีต่อพฤติกรรมทางเพศ การดำเนินชีวิต และวิถีชีวิตที่มีสุขภาพดี
3. ออกกำลังกาย เล่นกีฬา เข้าร่วมกิจกรรมนันทนาการ กิจกรรมสร้างเสริมสมรรถภาพเพื่อสุขภาพ และสมรรถภาพทางกลไกได้ถูกต้องตามหลักการเป็นประจำสม่ำเสมอด้วยความชื่นชมและสนุกสนาน

4. แสดงความรับผิดชอบ ให้ความร่วมมือ และปฏิบัติตามกฎ กติกา สิทธิ หลักความปลอดภัยในการเข้าร่วมกิจกรรมทางกาย และเล่นกีฬาจนประสบความสำเร็จตามเป้าหมายหรือแผนที่กำหนด

5. วิเคราะห์และประเมินสุขภาพส่วนบุคคลเพื่อกำหนดกลวิธีลดความเสี่ยง สร้างเสริมสุขภาพ ดำรงการป้องกันโรค และการจัดการกับอารมณ์และความเครียดได้ถูกต้องและเหมาะสม

6. ใช้กระบวนการทางประชาสังคม สร้างเสริมให้ชุมชนเข้มแข็งปลอดภัย และมีวิถีชีวิตที่ดี

สาระการเรียนรู้ของหลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา

สาระที่เป็นองค์ความรู้ของกลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา ประกอบด้วย

สาระที่ 1 : การเจริญเติบโตและพัฒนาการของมนุษย์

สาระที่ 2 : ชีวิตและครอบครัว

สาระที่ 3 : การเคลื่อนไหว การออกกำลังกาย การเล่นเกม กีฬาไทย และกีฬาสากล

สาระที่ 4 : การสร้างเสริมสุขภาพ สมรรถภาพ และการป้องกันโรค

สาระที่ 5 : ความปลอดภัยในชีวิต

มาตรฐานการเรียนรู้ของหลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา

มาตรฐานการเรียนรู้การศึกษาระดับพื้นฐาน

สาระที่ 1 : การเจริญเติบโตและพัฒนาการของมนุษย์

มาตรฐาน พ 1.1 : เข้าใจธรรมชาติของการเจริญเติบโตและพัฒนาการของมนุษย์

สาระที่ 2 : ชีวิตและครอบครัว

มาตรฐาน พ 2.1 : เข้าใจและเห็นคุณค่าของชีวิต ครอบครัว เพศศึกษา และมีทักษะในการดำเนินชีวิต

สาระที่ 3 : การเคลื่อนไหว การออกกำลังกาย การเล่นเกม กีฬาไทย และกีฬาสากล

มาตรฐาน พ 3.1 : เข้าใจ มีทักษะในการเคลื่อนไหว กิจกรรมทางกาย การเล่นเกม และกีฬา

มาตรฐาน พ 3.2 : รักการออกกำลังกาย การเล่นเกม และการเล่นกีฬา ปฏิบัติเป็นประจำอย่างสม่ำเสมอ มีวินัย เคารพสิทธิ กฎ กติกา มีน้ำใจนักกีฬา มีจิตวิญญาณในการแข่งขัน และชื่นชมในสุนทรีภาพของการกีฬา

สาระที่ 4 : การสร้างเสริมสุขภาพ สมรรถภาพ และการป้องกันโรค

มาตรฐาน พ 4.1 : เห็นคุณค่า และมีทักษะในการสร้างเสริมสุขภาพ การดำรงสุขภาพ การป้องกันโรค และการสร้างเสริมสมรรถภาพเพื่อสุขภาพ

สาระที่ 5 : ความปลอดภัยในชีวิต

มาตรฐาน พ 5.1 : ป้องกันและหลีกเลี่ยงปัจจัยเสี่ยง พฤติกรรมเสี่ยงต่อสุขภาพ อุบัติเหตุ การใช้ยาเสพติด และความรุนแรง

กระบวนการเรียนรู้ของหลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา

กลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา เป็นการศึกษาด้านสุขภาพที่มีเป้าหมายเพื่อการดำรงและการสร้างเสริมสุขภาพและการพัฒนาคุณภาพชีวิตของบุคคล ครอบครัว และชุมชนให้ยั่งยืน ช่วยให้ผู้เรียนได้เกิดการเรียนรู้ พัฒนาความมั่นใจในตนเอง และความสามารถของตนเอง เกิดวิธีการเรียนรู้ด้วยพลัง มีความสามารถในการนำความรู้ และทักษะไปประยุกต์ช่วยผู้เรียนให้เกิดความตระหนักและรับผิดชอบต่อสุขภาพ และสมรรถภาพทางกายของตนเองตลอดจนการมีส่วนร่วมในการสร้างความมั่นใจในชีวิตความเป็นอยู่ที่ดีและความปลอดภัยของผู้อื่นบนพื้นฐานของความ เป็นไทย

ดังนั้น การจัดการเรียนรู้ในกลุ่มสุขศึกษาและพลศึกษา จึงต้องจัดเป็นกระบวนการที่หลากหลาย ต่อเนื่องเหมาะสมกับระดับความสามารถความต้องการและความสนใจของผู้เรียนเน้นกิจกรรมที่ช่วย พัฒนาความสามารถในการตัดสินใจ ตั้งแต่การวางแผน การฝึกปฏิบัติการตรวจสอบ และการประเมินผล ให้ครอบคลุมกิจกรรมสุขภาพทั้งด้านป้องกัน ส่งเสริมและดำรงสุขภาพ โดยการใช้วิธีการเรียนอย่างมี ชีวิตชีวา ให้ผู้เรียนฝึกความรับผิดชอบต่อ ฝึกทักษะการคิด ทักษะการจัดการ ทักษะการสื่อสาร ทักษะการ เคารพสิทธิผู้อื่น การเรียนรู้จากปัญหา และประยุกต์ความรู้มาใช้ป้องกันและแก้ไขปัญหามิให้เกิดอันตราย หมั่นฝึกฝนและเอาใจใส่ดูแลสุขภาพตนเอง และความแข็งแรงของร่างกาย เข้าร่วมในกิจกรรมพลศึกษา และกีฬาทั้งประเภทบุคคลและประเภททีมได้เรียนรู้ถึงความสำคัญของการฝึกฝนตนเองตามกฎหมาย กติกา ระเบียบ และหลักการวิทยาศาสตร์ ได้แข่งขันและทำงานร่วมกันเป็นทีม และยอมรับว่าตนเองมีส่วนร่วม หรือเป็นส่วนหนึ่งของสภาวะสุขภาพและความปลอดภัยของผู้คนอื่นด้วย

การวัดและประเมินผลของหลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา

หลักการวัดและประเมินผลการเรียนรู้

การวัดและการประเมินผลการเรียนเป็นส่วนหนึ่งของการจัดการเรียนรู้ให้แก่ผู้เรียนซึ่งต้อง ดำเนินควบคู่กันไป การบูรณาการการวัดและประเมินผลกับการจัดการเรียนรู้ให้แก่ผู้เรียนส่งผลต่อการ พัฒนาคุณภาพผู้เรียนหลายประการ อาทิ ได้ข้อมูลย้อนกลับที่จะช่วยติดตาม กำกับดูแลความก้าวหน้า ของผู้เรียน นำผลมาปรับแนวทางการจัดกิจกรรมให้สอดคล้องกับสภาพผู้เรียน ช่วยให้ผู้เรียนตระหนัก ในความสามารถและพัฒนาการเรียนรู้ของตนเองอย่างต่อเนื่อง และมีคุณธรรม สามารถค้นพบความรู้ ใหม่และคิดแก้ปัญหาด้วยตนเองได้ พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 มาตรา 26 กำหนด

ชัดเจนให้สถานศึกษาจัดการประเมินผู้เรียน โดยพิจารณาจากพัฒนาการของผู้เรียน ความประพฤติ การสังเกตพฤติกรรม การเรียน การร่วมกิจกรรม และการทดสอบควบคู่ไปกับกระบวนการเรียนการสอนตามความเหมาะสม ของแต่ละระดับและรูปแบบการศึกษา นั้นหมายถึง ผู้สอนจะต้องวัดและประเมินผลการเรียนรู้ของผู้เรียนด้วยการเก็บรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับผู้เรียนจากหลายส่วนก่อนที่จะตัดสินใจให้ระดับผลการเรียน

ดังนั้น เพื่อให้การวัดและประเมินผลการเรียนกลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา สอดคล้องกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 และเกิดประโยชน์ต่อการพัฒนาคุณภาพของผู้เรียน ผู้สอนควรดำเนินการวัดและประเมินผลโดยคำนึงถึงหลักการต่อไปนี้

1. เน้นกระบวนการประเมินเพื่อพัฒนาผู้เรียน (Formative Evaluation) และประเมินเพื่อตัดสินผลการเรียน (Summative Evaluation) ครอบคลุมทั้งด้านความรู้ ทักษะ กระบวนการ รวมทั้งคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมที่พึงประสงค์ หรือตามปรัชญาของวิชา โดยให้ความสำคัญทั้งความรู้ คุณธรรม กระบวนการเรียนรู้ และการบูรณาการความรู้ตามความเหมาะสม เน้นการนำผลการประเมินมาใช้เป็นข้อมูลในการวางแผนปรับปรุงกระบวนการสอนของตน และปรับปรุงกระบวนการเรียนรู้ของผู้เรียน เพื่อความสำเร็จตามจุดหมายของหลักสูตร
2. เน้นการประเมินด้วยวิธีการที่หลากหลาย สอดคล้องกับกระบวนการเรียนรู้ที่จัดให้ผู้เรียนตามสภาพจริงหรือใกล้เคียงสถานการณ์ที่เป็นจริง (Authentic Learning and Assessment) สะท้อนความสามารถและการแสดงออกของผู้เรียน (Student Performance) อย่างชัดเจน
3. เน้นการบูรณาการการประเมินผลควบคู่ไปกับการเรียนการสอนและกระบวนการเรียนรู้ของผู้เรียน โดยประเมินจากคุณภาพของงานและกระบวนการทำงานของผู้เรียน
4. เน้นการให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการกำหนดเกณฑ์การประเมิน ส่งเสริมให้มีการประเมินตนเอง ประเมินโดยเพื่อนและกลุ่มเพื่อน และประเมินโดยผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง
5. เน้นการประเมินผู้เรียนที่ต้องพิจารณาอย่างครอบคลุมจากพัฒนาการของผู้เรียน ความประพฤติ การสังเกตพฤติกรรม การเรียน การร่วมกิจกรรม และการทดสอบตามความเหมาะสมในแต่ละกลุ่มสาระและระดับชั้น

สิ่งที่ต้องการวัดและประเมินผล

จากวิสัยทัศน์การเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา คุณภาพของผู้เรียน สาระมาตรฐานการเรียนรู้ช่วงชั้นที่กำหนดไว้ข้างต้น ผู้สอนจะต้องวิเคราะห์สิ่งที่ต้องการวัดและประเมินผลให้ละเอียด ครอบคลุม และชัดเจน เพื่อความเที่ยงตรงในการดำเนินงาน และอธิบายผลการเรียนรู้ที่คาดหวังของผู้เรียนแต่ละระดับชั้นได้

ผลการเรียนรู้ที่ผู้เรียนพึงได้รับจากกลุ่มสุขศึกษาและพลศึกษาต้องครอบคลุมทั้งด้านความรู้ เจตคติ คุณธรรม ค่านิยม และการปฏิบัติเกี่ยวกับสุขภาพและสมรรถภาพ ดังตัวอย่างเช่น

ก. ด้านความรู้ สามารถแบ่งออกเป็นความรู้เชิงเนื้อหา ความรู้เชิงกระบวนการ และความรู้เชิงบริบท

- ความรู้เชิงเนื้อหา เช่น ลักษณะของโรคชนิดต่างๆ พัฒนาการตามวัยของมนุษย์ ความสำคัญของการพักผ่อน และนันทนาการ กติกาการเล่นกีฬาชนิดต่างๆ รูปแบบการออกกำลังกาย หลักการสร้างเสริมสมรรถภาพทางกาย ชนิดของกีฬา หลักการดูแลสุขภาพ หลักวิทยาศาสตร์ การเคลื่อนไหว เป็นต้น

- ความรู้เชิงกระบวนการ เช่น ระบบการทำงานของอวัยวะภายในร่างกายมนุษย์ การเคลื่อนไหวในชีวิตประจำวัน การออกกำลังกาย และการเล่นกีฬาอย่างถูกต้องตามหลักวิทยาศาสตร์ วิธีทดสอบและสร้างเสริมสมรรถภาพทางกาย วิธีจัดการกับอารมณ์และความเครียด วิธีดำรงชีวิตเพื่อการมีสุขภาพที่ดี เป็นต้น

- ความรู้เชิงบริบท เช่น การมีสติ การรู้จักและเข้าใจตนเอง การสื่อสารเกี่ยวกับสุขภาพ ข้อมูลสารสนเทศด้านสุขภาพ ความปลอดภัย การออกกำลังกาย และการเล่นกีฬา เป็นต้น

ข. ด้านทักษะ เนื่องจากหลักสูตรเน้นให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากการปฏิบัติจริง วิธีการวัดและการประเมิน จึงควรวัดความสามารถในการทำงาน และการแสดงออกของผู้เรียนภายใต้สถานการณ์และเงื่อนไขที่สอดคล้องกับสภาพความเป็นจริงมากที่สุด โดยวัดทั้งกระบวนการ (Process) และผลงาน (Products) ที่ผู้เรียนกระทำและแสดงออก เช่น การเลือกบริโภคอาหาร และการดูแลสุขภาพ การจัดการกับอารมณ์และความเครียด การฝึกจิต การออกกำลังกาย การเข้าร่วมกิจกรรมเพื่อสุขภาพ การเล่นเกม การเล่นกีฬาชนิดต่างๆ เป็นต้น

ค. ด้านคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยม และคุณลักษณะที่พึงประสงค์ การวัดและประเมินผลการเรียน ด้านคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมของผู้เรียนต้องกระทำอย่างต่อเนื่องตลอดภาคเรียนเพื่อให้ได้ข้อมูลที่สอดคล้องกับสภาพที่เป็นจริงของผู้เรียน จึงควรใช้วิธีการวัดและประเมินที่หลากหลาย เน้นให้ผู้เรียนได้ตรวจสอบและประเมินตนเองเป็นสำคัญร่วมกับเพื่อน ครู พ่อ แม่ ผู้ปกครอง เช่น สุขนิสัยในการรับประทานอาหาร การควบคุมอารมณ์ การปรับตัวเข้ากับผู้อื่น ความเชื่อมั่นในตนเอง การมีวินัย การปฏิบัติตามกฎ ระเบียบ กติกา รักการออกกำลังกาย มีจิตวิญญาณในการแข่งขัน มีน้ำใจนักกีฬา มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี มีบุคลิกภาพและสุขภาพดี มีภาวะการเป็นผู้นำและผู้ตามที่ดี เป็นต้น

วิธีวัดและประเมินผลการเรียนรู้

ผู้สอนสามารถเลือกวิธีวัดและประเมินผลการเรียนรู้ได้หลายวิธีดังนี้

1. การสังเกตพฤติกรรมและความสามารถในการปฏิบัติ ใช้การสังเกตผลการเรียนรู้ที่กำหนดออกมาเป็นจุดมุ่งหมายเชิงพฤติกรรมแล้วบันทึกไว้เป็นลายลักษณ์อักษร (Record)
 2. การทดสอบ เช่น การทดสอบความสามารถในการปฏิบัติด้วยแบบทดสอบทักษะต่างๆ การทดสอบสมรรถภาพทางกาย ทางจิต การทดสอบความรู้ความเข้าใจ
 3. การวัด เช่น การวัดเจตคติ คุณธรรมจริยธรรม ค่านิยม บุคลิกภาพ การปรับตัว ด้วยแบบวัดต่างๆ
 4. การสัมภาษณ์ เช่น การสัมภาษณ์อย่างไม่เป็นทางการเพื่อทราบข้อมูลทั่วไป การสัมภาษณ์อย่างเป็นทางการเพื่อทดสอบความรู้ ความเข้าใจ (Inventory)
 5. การสำรวจ เช่น แบบสอบถามข้อมูลต่างๆ อาจเป็นด้านความรู้ เจตคติ และอื่นๆ รวมทั้งความรู้สึก ความคิดเห็น ความประทับใจ
 6. แฟ้มผลงาน (Portfolio) เป็นแหล่งรวบรวมผลการเรียนรู้ด้วยการใช้วิธีการวัดที่หลากหลาย ตั้งแต่ ข้อ 1-5 ในลักษณะแสดงความสามารถของผู้เรียนโดยรวม
- แฟ้มผลงาน (Portfolio) เป็นเครื่องมือประเมินอีกชนิดหนึ่งที่กำลังเป็นที่นิยม แฟ้มผลงานของผู้เรียนจะช่วยให้ผู้สอนติดตาม ดูผลการเรียนรู้และผลสัมฤทธิ์ ของผู้เรียน ช่วยให้ผู้เรียนกำหนดเป้าหมายการเรียนรู้ เห็นภาพพัฒนาการทำงานของผู้เรียน และยังเป็นเครื่องมือสื่อสารระหว่างผู้สอนกับผู้ปกครองอีกทางหนึ่งด้วย

ข้อแนะนำเกี่ยวกับการวัดและการประเมินผล

ในการวัดและการประเมินผลการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ ผู้สอนควรคำนึงถึงสิ่งต่อไปนี้

1. ตัดสินผลการเรียนจากข้อมูลที่ได้จากการวัดและการประเมินเป็นระยะๆ ไม่ควรนำคะแนนที่ได้จากการประเมินทักษะ ข้อเขียน หรือการวัดสมรรถภาพเพียงครั้งเดียวเป็นผลการตัดสินใจให้ค่าระดับคะแนนหรือตัดสินผล
2. ตัดสินผลการเรียนบนพื้นฐานของการกำหนดจุดประสงค์ที่แสดงพฤติกรรมที่ชัดเจน มีเกณฑ์การวัดที่จำแนกความก้าวหน้าของผู้เรียนได้ รวมถึงการกำหนดสัดส่วนน้ำหนักคะแนนจากสิ่งที่วัดและประเมินชัดเจน เช่น คะแนนจากแบบทดสอบ : คะแนนพัฒนาการ : ผลงาน : การเข้าร่วมกิจกรรม ความประพฤติ = 30 : 10 : 30 : 20 : 10 เป็นต้น
3. นำผลการประเมินมาใช้เป็นข้อมูลในการช่วยเหลือและพัฒนาความก้าวหน้าของผู้เรียนเป็นรายบุคคล การให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการกำหนดเกณฑ์ และได้ประเมินตนเองจะช่วยให้ผู้เรียนรู้ว่าตนเองมีความสามารถอยู่ในระดับใด และเต็มใจที่จะพัฒนาตนเองให้ดียิ่งขึ้นจนบรรลุตามมาตรฐานหรือผลการเรียนที่คาดหวัง

4. ใช้วิธีการวัดและประเมินผลอย่างหลากหลาย และครอบคลุมการเรียนรู้ทั้งหมด เช่น การทดสอบด้วยข้อเขียน ทดสอบความสามารถเชิงทักษะ/ความคล่องแคล่ว การทดสอบสมรรถภาพ/การประเมินจากโครงงาน/ผลงาน/แฟ้มผลงาน การสำรวจความสนใจของผู้เรียน การสังเกตพฤติกรรม การทำงาน การสัมภาษณ์ความคิดเห็น/ความรู้สึก ฯลฯ

5. นำผลการวัดและประเมินมาใช้เป็นข้อมูลประกอบการวางแผนพัฒนาหลักสูตรและจัดทำกิจกรรมการเรียนการสอน เพื่อช่วยเพิ่มประสิทธิภาพการเรียนรู้ของผู้เรียน และการสอนของครูให้ดียิ่งขึ้น

รูปแบบการรายงานผลการประเมิน

วิธีการรายงานผลการประเมินทำได้หลายรูปแบบ ทั้งนี้ควรเป็นไปตามลักษณะผลการเรียนรู้ที่ต้องการประเมิน วิธีการประเมิน จุดประสงค์การประเมิน และผู้ใช้ข้อมูลจากผลการประเมิน

รูปแบบการรายงานผลการประเมินที่ใช้กันทั่วไป มีดังตัวอย่างต่อไปนี้

1. รายงานในรูปคะแนน เช่น คะแนนร้อยละ คะแนนที่ได้ต่อคะแนนรวม
2. การรายงานระดับผลการเรียนเป็นตัวเลข ตัวอักษร หรือสัญลักษณ์ต่างๆ
3. การรายงานด้วยการกำหนดระดับที่แสดงรายละเอียดของพัฒนาการหรือความสามารถของผู้เรียนชัดเจน
4. การรายงานด้วยเส้นภาพพัฒนาการในรูปแบบต่างๆ เช่น กราฟเส้น กราฟแท่ง
5. การแสดงความคิดเห็นด้วยการเขียนบอกเล่า บรรยายพฤติกรรม
6. การรายงานด้วยวาจา

การวัดและประเมินผลการเรียนรู้จะเกิดประโยชน์สูงสุดก็ต่อเมื่อผู้สอนนำผลมาใช้ในการปรับปรุงและพัฒนาผู้เรียนอย่างจริงจัง มิใช่นำมาใช้เพื่อการตัดสิน หรือเลื่อนชั้นหรือเพื่อการผ่านรายวิชาแต่ประการเดียว ผู้สอนพึงระลึกถึงหลักและวิธีการดังกล่าวข้างต้น เพื่อความมีประสิทธิภาพสูงสุด

แหล่งการเรียนรู้

1. หลักการ

การจัดการเรียนรู้ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานมุ่งส่งเสริมให้ผู้เรียนรู้ด้วยตนเอง เรียนรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต และใช้เวลาว่างอย่างสร้างสรรค์ รวมทั้งมีความยืดหยุ่น สนองความต้องการของผู้เรียน ชุมชน สังคม และประเทศชาติ ผู้เรียนสามารถเรียนรู้ได้ทุกเวลา ทุกสถานที่ และเรียนรู้ได้จากสื่อการเรียนรู้ และแหล่งการเรียนรู้ทุกประเภท รวมทั้งจากเครือข่ายการเรียนรู้ต่างๆ ที่มีอยู่ในท้องถิ่น ชุมชน และอื่นๆ รูปแบบของสื่อการเรียนรู้ จำเป็นต้องได้รับการพัฒนาให้เอื้อต่อการเรียนรู้ของผู้เรียนอย่างแท้จริง โดยจะต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ตามสาระการเรียนรู้ที่กำหนดไว้ในหลักสูตร

กลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษามุ่งเน้นให้ผู้เรียนมีความรู้ในเรื่องการเจริญเติบโต และพัฒนาการ ชีวิตและครอบครัว การเคลื่อนไหว การออกกำลังกาย การเล่นเกม การเล่นกีฬา การสร้างเสริมสุขภาพ สมรรถภาพ การป้องกันโรค และความปลอดภัยในชีวิต เน้นการฝึกฝน ผู้เรียนจนเกิดทักษะที่จำเป็นต่อการดำเนินชีวิตและสุขภาพ เช่น ทักษะการคิดอย่างมีวิจารณญาณ และสร้างสรรค์ การตัดสินใจและแก้ปัญหา การสื่อสารและการสร้างสัมพันธ์ระหว่างบุคคล การเสริมสร้างสมรรถภาพทางกายและจิต การจัดการ เป็นต้น รวมทั้งมุ่งเน้นให้ผู้เรียนมีคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมที่ถูกต้องในด้านสุขภาพ ดังนั้นสื่อการเรียนรู้กลุ่มสุขศึกษาและพลศึกษา จะต้องได้รับการพัฒนาให้สามารถนำมาใช้เพื่อสร้างเสริมให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ และมีคุณภาพตาม มาตรฐานการเรียนรู้ที่กำหนดไว้ในหลักสูตร

2. การเลือกสื่อการเรียนรู้

สื่อการเรียนรู้ มิได้มีความหมายเฉพาะสื่อที่ครูและนักเรียนนำมาใช้ในกระบวนการเรียนการสอนในห้องเรียน ที่เรียกว่า “สื่อการเรียนการสอน” เท่านั้น แต่หมายถึงทุกสิ่งทุกอย่างรอบตัวผู้เรียน ไม่ว่าจะเป็นคน สัตว์ สิ่งของ เหตุการณ์หรือความคิดก็ตาม ขึ้นอยู่ว่าเราเรียนรู้จากสิ่งนั้นๆ หรือนำสิ่งเหล่านั้นเข้ามาสู่การเรียนรู้ของเราหรือไม่ ปัจจุบันสื่อที่เกี่ยวข้องกับสุขศึกษาและพลศึกษามีอยู่หลายประเภท อาจจำแนกออกเป็นประเภทใหญ่ๆ ได้ดังนี้

2.1 สื่อสิ่งพิมพ์ มีทั้งสิ่งพิมพ์ที่จัดทำขึ้นเพื่อสนองการเรียนรู้ตามหลักสูตรโดยตรง เช่น หนังสือเรียน คู่มือครู แผนการสอน หนังสืออ้างอิง หนังสืออ่านเพิ่มเติม แบบฝึกทักษะ ใบงาน ใบความรู้ ฯลฯ และสิ่งพิมพ์ทั่วไปที่สามารถนำมาใช้ในกระบวนการเรียนรู้ เช่น หนังสือพิมพ์ วารสารวิชาการ นิตยสาร จุลสาร จดหมายข่าว โปสเตอร์ แผ่นพับ แผ่นภาพ เป็นต้น

2.2 สื่อบุคคล หมายถึง ตัวบุคคลที่ทำหน้าที่ถ่ายทอดสาระความรู้ แนวคิด และวิธีปฏิบัติตน ไปสู่บุคคลอื่น นับเป็นสื่อการเรียนรู้ที่มีบทบาทสำคัญโดยเฉพาะในด้านการโน้มน้าวจิตใจของผู้เรียน สื่อบุคคลอาจเป็นบุคลากรที่อยู่ในสถานศึกษา เช่น ผู้บริหาร ครูผู้สอน หรือตัวผู้เรียนเอง หรืออาจเป็น บุคลากรภายนอกที่มีความเชี่ยวชาญในสาขาต่างๆ เช่น แพทย์ พยาบาล ตำรวจ นักกีฬา นักสุขศึกษา เป็นต้น ซึ่งสามารถเชิญมาเป็นวิทยากรเพื่อเสริมสร้างการเรียนรู้ให้กับผู้เรียน

2.3 สื่อวัสดุ เป็นสื่อที่เก็บสาระความรู้ในตัวเอง จำแนกออกเป็น 2 ลักษณะ คือ

2.3.1 วัสดุประเภทที่สามารถถ่ายทอดความรู้ได้ด้วยตัวเอง โดยไม่จำเป็นต้องอาศัย อุปกรณ์ช่วย เช่น รูปภาพ หุ่นจำลอง เป็นต้น

2.3.2 วัสดุประเภทที่ไม่สามารถถ่ายทอดความรู้ได้ด้วยตนเอง จำเป็นต้องอาศัย อุปกรณ์อื่นช่วย เช่น สไลด์ फिल्मภาพยนตร์ เทปบันทึกเสียง ซีดีรอม แผ่นดิสก์ เป็นต้น

2.4 สื่ออุปกรณ์ หมายถึง สิ่งที่เป็นตัวกลางหรือตัวผ่าน ทำให้ข้อมูลหรือความรู้ที่บันทึกไว้ในวัสดุสามารถถ่ายทอดออกมาให้เห็นหรือได้ยิน เช่น เครื่องฉายแผ่นโปร่งใส เครื่องฉายสไลด์ เครื่องฉายภาพยนตร์ เครื่องคอมพิวเตอร์ เป็นต้น

2.5 สื่อธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อม เป็นสิ่งที่เกิดขึ้นเองตามธรรมชาติในรูปของสิ่งมีชีวิต เช่น พืชผัก ผลไม้ สัตว์ชนิดต่างๆ หรืออยู่ในรูปของปรากฏการณ์หรือเหตุการณ์ที่มีอยู่หรือเกิดขึ้นรอบตัว เช่น แผ่นดินไหว มลภาวะทางอากาศ ข่าวสารด้านสุขภาพและกีฬา รวมทั้งในรูปของอาหารสถานที่ต่างๆ เช่น ห้องพยาบาล สนามกีฬา ห้องสมุด สถานที่สาธารณะ เป็นต้น

2.6 สื่อกิจกรรม/กระบวนการ เป็นกิจกรรมหรือกระบวนการที่จัดขึ้นเพื่อเสริมสร้างประสบการณ์การเรียนรู้ให้กับผู้เรียน ได้แก่ การแสดงละคร บทบาทสมมติ การสาธิต สถานการณ์จำลอง การจัดนิทรรศการ การไปทัศนศึกษานอกสถานที่ การทำโครงการ ฯลฯ

จะเห็นได้ว่า สื่อการเรียนรู้เกี่ยวกับสุขศึกษาและพลศึกษามีอยู่มากมายหลายชนิดครูผู้สอนจึงมีบทบาทสำคัญในการเลือกสรรสื่อการเรียนรู้ที่มีคุณค่า และมีความเหมาะสมกับการจัดกระบวนการเรียนรู้ให้กับผู้เรียน การเลือกสื่อการเรียนรู้มีหลักการและวิธีดำเนินงานดังนี้

1. กำหนดจุดประสงค์หรือผลการเรียนรู้ให้ชัดเจนว่าต้องการให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้และได้รับประสบการณ์ด้านใดบ้างจากบทเรียนนั้น เพื่อจะได้เลือกสื่อการเรียนรู้ให้สัมพันธ์กับจุดประสงค์และกิจกรรมในการสร้างประสบการณ์ให้กับผู้เรียน

2. ศึกษาวิเคราะห์ลักษณะของผู้เรียน เช่น วัย ระดับชั้น ความรู้ และประสบการณ์ของผู้เรียนเป็นต้นเพราะลักษณะดังกล่าวนี้มีส่วนเกี่ยวข้องกับความสามารถในการเรียนรู้ของผู้เรียนเพื่อจะได้ใช้เป็นข้อมูลในการเลือกสื่อการเรียนรู้ให้เหมาะสมกับลักษณะของผู้เรียน

3. พิจารณาคุนสมบัติของสื่อการเรียนรู้แต่ละชนิดว่าสามารถสร้างความสนใจและให้ความหมายต่อประสบการณ์การเรียนรู้แก่ผู้เรียนได้อย่างไรบ้าง เพราะสื่อการเรียนรู้แต่ละชนิดมีลักษณะเฉพาะที่แตกต่างกัน เช่น

-หนังสือเรียน และสื่อสิ่งพิมพ์อื่นๆ เหมาะที่จะใช้เพื่อให้ความรู้พื้นฐาน และเพื่อการอ้างอิงหรือทบทวน

-ของจริง ของจำลอง เป็นสื่อที่แสดงสภาพได้ตามความเป็นจริงผู้เรียนสามารถจับต้องและพิจารณารายละเอียดได้เหมาะจะนำมาใช้เพื่อให้ผู้เรียนได้รับประสบการณ์ตรง

-แผนภูมิ แผนภาพ และสถิติ ใช้เพื่อต้องการเน้นหรือแสดงให้เห็นส่วนประกอบหรือเปรียบเทียบข้อมูล

-การสาธิต ใช้เพื่อให้ผู้เรียนได้ศึกษาเป็นขั้นตอน เช่น สาธิตการปฐมพยาบาลผู้ป่วย สาธิตการบริหารเพื่ออบอุ่นร่างกาย เป็นต้น

4. พิจารณาความเป็นไปได้และค่าใช้จ่าย การจัดประสบการณ์การเรียนรู้ให้กับผู้เรียนบางเรื่อง ถ้าสามารถนำผู้เรียนไปเรียนรู้ในสถานที่จริงได้ จะช่วยให้ผู้เรียนได้รับประสบการณ์ตรง เช่น เรื่องการบำบัดรักษาผู้ติดสารเสพติด การรับบริการทางการแพทย์และสาธารณสุข ฯลฯ แต่หากมีข้อจำกัดด้านค่าใช้จ่ายและความไม่สะดวกในด้านอื่นๆ ก็อาจเลือกใช้สื่อการเรียนรู้ประเภทภาพสไลด์ หรือวีดิทัศน์ แทน เป็นต้น

5. พิจารณาธรรมชาติของสาระที่ต้องการให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ ธรรมชาติของสาระแต่ละเรื่อง อาจมีลักษณะเฉพาะในตัวเอง บางเรื่องต้องเรียนรู้ด้วยการปฏิบัติ เช่น การแปรงฟันอย่างมีประสิทธิภาพ ก็ควรให้ผู้เรียนเรียนรู้จากการลงมือปฏิบัติ หรือดูจากการสาธิตด้วยการใช้สื่อที่เป็นของจริงหรือของจำลอง บางเรื่องต้องเรียนรู้จากสภาพจริง เช่น ปัญหาสิ่งแวดล้อมในโรงเรียน และบางเรื่องต้องอาศัยการสืบค้นข้อมูลจากการอ่าน เช่น วิวัฒนาการทางการแพทย์ สื่อที่เหมาะสม เช่น หนังสือ อินเทอร์เน็ต เป็นต้น

สรุปได้ว่า การเลือกสื่อการเรียนรู้ ควรใช้เกณฑ์ในการพิจารณาว่าสื่อเหล่านั้นๆ ควรมีลักษณะดังนี้

1. มีความสัมพันธ์กับจุดมุ่งหมายและเนื้อหาที่ต้องการให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้
2. มีเนื้อหาสาระถูกต้อง ทันสมัย น่าสนใจ และเอื้อต่อการเรียนรู้ของผู้เรียนโดยช่วยทำให้ผู้เรียนได้เข้าใจเนื้อหาสาระที่กำหนดไว้ได้ดี เป็นลำดับขั้นตอน
3. มีคุณภาพในด้านเทคนิคการผลิต สะดวกในการใช้ และราคาไม่แพงเกินไปและถ้าต้องการผลิตเองควรคุ้มค่างบเวลาและการลงทุน

3. การใช้สื่อการเรียนรู้ให้เกิดประสิทธิภาพ

การจัดกระบวนการเรียนรู้ให้กับผู้เรียนบางครั้งไม่ประสบผลเป็นที่น่าพึงพอใจ แม้ว่าครูผู้สอนจะได้คัดเลือกสื่อที่มีคุณภาพมาใช้ในการส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้เรียนอย่างหลากหลายแล้วก็ตาม ทั้งนี้อาจเป็นเพราะครูผู้สอนใช้สื่อดังกล่าวไม่เป็นระบบหรือไม่ถูกขั้นตอนหรืออื่นๆ เพื่อให้การใช้สื่อเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ครูผู้สอนควรได้ดำเนินการดังนี้

3.1 ศึกษาเนื้อหาสาระในสื่อการเรียนรู้ที่ได้เลือกไว้ เพื่อตรวจสอบดูว่าเนื้อหา มีความสมบูรณ์ตามที่ต้องการหรือไม่ ถ้าไม่สมบูรณ์ควรจัดหาหรือจัดทำสื่อชนิดอื่นเพิ่มเติม

3.2 ทดลองใช้สื่อบางประเภทซึ่งอาจมีความยุ่งยากในการใช้ หรือต้องการทดสอบประสิทธิภาพของสื่อชนิดนั้น ๆ เช่น ลำดับขั้นตอนการนำเสนอสร้างความเข้าใจให้กับผู้เรียนเพียงพอหรือไม่ เหมาะสมกับเวลาเรียนเพียงใด มีส่วนไหนที่ต้องปรับปรุงแก้ไขบ้าง

3.3 จัดเตรียมอุปกรณ์ เครื่องมือ และสถานที่ให้พร้อม เพื่อจะได้ไม่เสียเวลาในขณะที่ใช้ เพราะการใช้เวลานานเกินไปในการจัดเตรียมเครื่องมือและอุปกรณ์จะมีผลให้ผู้เรียน มีแรงจูงใจใน

การเรียนรู้บ่อยลง นอกจากนี้ควรตรวจสอบอุปกรณ์และเครื่องมือต่างๆ ให้อยู่ในสภาพที่พร้อมจะใช้งานด้วย

3.4 เตรียมตัวผู้เรียน การใช้สื่อการเรียนรู้บางอย่างจำเป็นต้องชี้แจงให้ผู้เรียนรู้วัตถุประสงค์หรือผลการเรียนรู้จากการศึกษาโดยใช้สื่อนั้นๆ เป็นการให้ผู้เรียนรู้อย่างมีเป้าหมาย หากไม่มีการชี้แจงให้ผู้เรียนอาจได้เพียงความเพลิดเพลินหรือเรียนรู้ไม่ตรงตามเป้าหมาย ย่อมเป็นการใช้สื่อที่ไม่คุ้มค่าและเสียเวลา

3.5 ใช้สื่อการเรียนรู้ตามแผนที่กำหนดไว้ เพื่อให้เกิดผลการเรียนรู้ที่ต้องการขณะที่ใช้สื่อใดๆ ก็ตาม จะต้องพิจารณาว่าผู้เรียนมีปฏิริยาอย่างไร ผู้เรียนเรียนรู้ด้วยความสนใจ ตั้งใจ และกระตือรือร้นหรือไม่ ปฏิริยาของผู้เรียนที่มีต่อสื่อการเรียนรู้สามารถใช้เป็นเครื่องชี้วัดได้ว่า สื่อการเรียนรู้ที่มีความเหมาะสมกับผู้เรียนเพียงใด นอกจากนี้ควรมีการใช้เครื่องมือหรือวิธีการต่างๆ ที่จะตรวจสอบว่าสื่อการเรียนรู้ที่ใช้นั้นมีประสิทธิภาพที่จะทำให้เกิดการเรียนรู้หรือไม่เพียงใด ซึ่งอาจใช้วิธีการสังเกต การตั้งคำถาม การใช้แบบทดสอบหรือการสอบถามผู้เรียนโดยตรงเกี่ยวกับสื่อการเรียนรู้ที่นำมาใช้

3.6 ประเมินการใช้สื่อการเรียนรู้ เป็นการนำข้อมูลที่ได้จากการใช้สื่อมาวิเคราะห์ให้เกิดความชัดเจนว่ามีความเหมาะสมกับกลุ่มผู้เรียนในระดับใด โดยจะต้องพิจารณาลักษณะทางกายภาพของสื่อ และสาระที่สื่อไปยังผู้เรียน บางครั้งสื่อการเรียนรู้เกิดการเรียนรู้ตามเป้าหมาย การประเมินจะช่วยให้การตัดสินใจเลือกและใช้สื่อการเรียนรู้สำหรับการจัดการเรียนการสอนในครั้งต่อไป หรือพัฒนาโดยการดัดแปลง ปรับปรุงแก้ไข จัดทำเพิ่มเติมให้มีความเหมาะสมยิ่งขึ้น

4. การพัฒนาสื่อการเรียนรู้

เนื่องจากไม่มีสื่อการเรียนรู้ใดที่มีคุณสมบัติเหมาะสมที่จะสนองจุดมุ่งหมายทุกอย่างได้ดีที่สุด ฉะนั้นในการจัดกระบวนการเรียนรู้ให้กับผู้เรียน บางครั้งผู้สอนก็จำเป็นต้องดัดแปลงหรือปรับปรุงสื่อการเรียนรู้ที่มีอยู่เดิม หรือจัดทำสื่อการเรียนรู้ขึ้นใหม่ เพื่อให้สามารถตอบสนองจุดมุ่งหมายของการเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ การพัฒนาสื่อการเรียนรู้จึงดำเนินการได้ใน 2 ลักษณะ คือ

4.1 การปรับปรุงสื่อที่มีอยู่เดิม เป็นการพัฒนาสื่อการเรียนรู้ลักษณะหนึ่ง que ผู้สอนสามารถดำเนินการได้โดยศึกษาวิเคราะห์สื่อการเรียนรู้ที่มีอยู่แล้ว อาจเป็นสื่อที่ผลิตจากหน่วยงานภาครัฐ เอกชน หรือท้องถิ่นซึ่งมีอยู่มากมายหลายชนิด แต่ผู้สอนจะต้องพิจารณาปรับปรุงหรือจัดทำเพิ่มเติมจากสื่อที่มีอยู่ เพื่อให้ได้สาระสมบูรณ์เป็นปัจจุบันและสอดคล้องกับมาตรฐานกลุ่มสาระการเรียนรู้ ตลอดจนสอดคล้องกับสภาพปัญหาและความต้องการของผู้เรียน และสถานศึกษา เช่น ครูผู้สอนกำหนดแผนการเรียนรู้ว่าจะให้ผู้เรียนได้เรียนรู้เรื่องโรคภัยใกล้ตัว และเมื่อวิเคราะห์สภาพปัญหาของชุมชนแล้วพบว่า โรคที่กำลังเป็นปัญหาสำหรับเด็กในวัยเรียนก็คือ โรคพยาธิ จึงทำให้

การศึกษาสำรวจสื่อการเรียนรู้ที่มีอยู่แล้ววิเคราะห์ว่ามีสาระในเรื่องดังกล่าวมากน้อยเพียงใด กรณีที่พบว่าสื่อที่มีอยู่ขาดสาระในเรื่องโรคพยาธิ ก็ดำเนินการจัดทำบทเรียนเสริม หรือกรณีที่พบว่ามีสื่อการเรียนรู้ที่ให้สาระเรื่องโรคพยาธิอยู่แล้ว แต่ยังมุ่งเน้นการฝึกปฏิบัติเพื่อป้องกัน และควบคุมโรคพยาธิอย่างแท้จริงก็อาจทำใบงาน แบบฝึกกิจกรรม แบบโครงงาน และอื่น ๆ เสริมเพิ่มเติม เป็นต้น การพัฒนาสื่อการเรียนรู้ในลักษณะนี้เป็นทางเลือกหนึ่งที่ผู้สอนจะนำไปใช้ได้ โดยไม่ต้องจัดทำสื่อการเรียนรู้ใหม่ทั้งหมด ซึ่งนอกจากจะสะดวกทำได้ง่ายแล้วยังประหยัดอีกด้วย

4.2 การจัดทำสื่อการเรียนรู้ชิ้นใหม่ ครูผู้สอนและผู้เรียนสามารถจัดทำสื่อการเรียนรู้ขึ้นเอง โดยอาจทำได้หลายรูปแบบ เช่น หนังสือเรียน หนังสือค้นคว้าอ้างอิง บทเรียนสำเร็จรูป บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน ซีดีรอม ฯลฯ สื่อการเรียนรู้แต่ละประเภทอาจมีขั้นตอนหรือวิธีจัดทำแตกต่างกันไป ซึ่งหากครูผู้สอนและผู้เรียนสนใจที่จะจัดทำสื่อการเรียนรู้ประเภทใด ก็ควรได้ศึกษาวิธีจัดทำสื่อประเภทนั้นๆ ให้เข้าใจเสียก่อน เพื่อจะได้จัดทำสื่อดังกล่าวได้อย่างมีประสิทธิภาพ

5. เครือข่ายสื่อและแหล่งการเรียนรู้

การจัดการเรียนรู้ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานมุ่งส่งเสริมให้ผู้เรียนสร้างความรู้ผ่านกระบวนการคิดด้วยตนเอง โดยอาศัยสื่อและแหล่งการเรียนรู้ที่มีอยู่ในบ้าน โรงเรียน ชุมชน และสังคมซึ่งหากแหล่งการเรียนรู้เหล่านี้ได้มีการประสานสัมพันธ์ให้การช่วยเหลือซึ่งกันและกันในลักษณะของเครือข่าย ก็จะช่วยส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ได้อย่างต่อเนื่อง เครือข่ายของสื่อและแหล่งการเรียนรู้กลุ่มสุขศึกษาและพลศึกษา อาจดำเนินการในลักษณะดังนี้

5.1 เครือข่ายระหว่างบุคลากรภายในสถานศึกษา แต่ละสถานศึกษาจะมีครูผู้สอนและบุคลากรด้านต่าง ๆ ที่มีคุณวุฒิและประสบการณ์แตกต่างกันไป หากบุคลากรเหล่านี้ร่วมแรงร่วมใจกันส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้เรียนในรูปของเครือข่าย มีการแลกเปลี่ยนความรู้ประสบการณ์ในการจัดการเรียนรู้ ช่วยเหลือกันในการรวบรวมสื่อ ข้อมูลข่าวสาร และแหล่งการเรียนรู้ต่าง ๆ เพื่อนำมาใช้ในการพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียนก็จะช่วยให้เกิดบรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนรู้

5.2 เครือข่ายระหว่างสถานศึกษากับสถานศึกษา นอกจากบุคลากรภายในสถานศึกษาจะต้องปฏิสัมพันธ์ระหว่างกันแล้ว การสร้างเครือข่ายระหว่างสถานศึกษาก็เป็นสิ่งที่ควรดำเนินการเช่นกัน เพราะแต่ละสถานศึกษาอาจมีสภาพความพร้อมของบุคลากร และสื่อการเรียนรู้ที่แตกต่างกัน การแลกเปลี่ยนหรือการให้ความช่วยเหลือด้านบุคลากร และสื่อการเรียนรู้ก็จะช่วยส่งเสริมให้สถานศึกษาต่าง ๆ สามารถจัดประสบการณ์การเรียนรู้ให้กับผู้เรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

5.3 เครือข่ายระหว่างสถานศึกษากับบ้าน บ้านเป็นแหล่งการเรียนรู้เบื้องต้นของผู้เรียน การจัดการเรียนรู้ที่โรงเรียนจะมีความหมายต่อผู้เรียนมากขึ้น ถ้าผู้เรียนสามารถนำความรู้ที่นั่นมาใช้ในการดำเนินชีวิตที่บ้านได้ การสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับบ้านจึงเป็นสิ่งจำเป็น โดย

โรงเรียนอาจจัดกิจกรรมที่ให้พ่อแม่ ผู้ปกครองนักเรียนได้มีส่วนร่วมรับรู้และพัฒนการเรียนรู้ของ ผู้เรียน เช่น กิจกรรมการสังเกตและบันทึกสุขภาพของคนในครอบครัว การเชิญผู้ปกครองของ นักเรียนมาเป็นวิทยากร การให้ผู้ปกครองมีส่วนร่วมบริจาคหนังสือ ทุนทรัพย์ในการจัดซื้อสื่อการ เรียนการสอน เป็นต้น

5.4 เครือข่ายระหว่างสถานศึกษากับชุมชน ปัจจุบันมีหน่วยงานภาครัฐและเอกชนจำนวนมากผลิตสื่อการเรียนรู้ที่มีสาระเกี่ยวกับกลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา รวมทั้งมีแหล่งการเรียนรู้ที่ผู้เรียนสามารถเข้าไปศึกษาหาความรู้ในสาขานี้ได้อย่างหลากหลาย ทั้งในส่วนกลางและส่วนภูมิภาค โรงเรียนจึงควรศึกษา รวบรวม และจัดเก็บข้อมูลเกี่ยวกับหน่วยงานและแหล่งการเรียนรู้เหล่านี้ไว้ให้เป็นระบบ เพื่อสะดวกในการสืบค้นหรือติดต่อเพื่อขอรับบริการมาใช้ประโยชน์ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้กับผู้เรียน ตัวอย่างของหน่วยงานและแหล่งการเรียนรู้ดังกล่าวได้แก่ หน่วยงานต่าง ๆ ในกระทรวงศึกษาธิการ กระทรวงสาธารณสุข กระทรวงวิทยาศาสตร์เทคโนโลยี และสิ่งแวดล้อม กระทรวงแรงงานและสวัสดิการสังคม สำนักงานตำรวจแห่งชาติ สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดแห่งชาติ สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ สถานีอนามัย ศูนย์บริการสาธารณสุข โรงพยาบาลศูนย์ โรงพยาบาลทั่วไป ห้องสมุดประชาชน มูลนิธิ องค์กร สถาบันที่มีบทบาทในเรื่องสุขภาพ ฯลฯ นอกจากนี้โรงเรียนต่างๆ ยังสามารถใช้ระบบเครือข่ายทางอินเทอร์เน็ตเพื่อสืบค้นข้อมูลได้อย่างกว้างขวางทั่วโลกโดยโรงเรียนจะต้องให้ความสนใจรวบรวมชื่อเว็บไซต์ ต่างๆ และติดตามความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีอยู่เสมอ

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

งานวิจัยในต่างประเทศ

คอรัว (Korri. 1971 : 5181 - A) ได้ทำการวิจัยเรื่องปัญหาการสอนวิชาพลศึกษาในรัฐมินเนโซต้า โดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการวิจัย กลุ่มประชากร ได้แก่ ครูที่สอนวิชาพลศึกษา ผลการวิจัยพบว่า โรงเรียนส่วนใหญ่ขาดอุปกรณ์และเครื่องอำนวยความสะดวก จำนวนนักเรียนแต่ละชั้นมากเกินไป ไม่สามารถจัดกิจกรรมต่าง ๆ ตอบสนองความต้องการและความถนัดของแต่ละบุคคลได้ ครุพลศึกษามีชั่วโมงสอนมากเกินไปทำให้ไม่มีเวลาเตรียมการสอน

เบกเกอร์ (Becker, 1971 : 5172 - A) ได้ทำการวิจัยเรื่องการประเมินผลโปรแกรมพลศึกษาของนักเรียนชายในวิทยาลัยชุมชน รัฐโอเรกอน โดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการวิจัยกลุ่มประชากร ได้แก่ ครูพลศึกษาของวิทยาลัยชุมชน จำนวน 12 แห่ง ผลของการวิจัย พบว่า ครูพลศึกษาอยู่ในระดับดี แต่การจัดโปรแกรมพลศึกษาและการจัดกิจกรรมพลศึกษาต้องมีการปรับปรุงอีกมาก อุปกรณ์ไม่เพียงพอ วุฒิของครูพลศึกษา ควรส่งเสริมให้มีการศึกษาเพิ่มเติมให้สูงขึ้น

วูลฟ์ (Wolf. 1991 : 4062 - A) ได้ทำการวิจัยเรื่อง โปรแกรมพลศึกษาในระดับประถมศึกษา ที่มีผลต่อนักเรียน(การประเมินหลักสูตร) มีวัตถุประสงค์ของการศึกษา คือ การเปรียบเทียบกิจกรรมพลศึกษาในทัศนคติของนักเรียนในโรงเรียนประถมศึกษาที่มีครูสอนเป็นผู้ชำนาญพิเศษกับกลุ่มที่ไม่ใช่ครูผู้สอนเป็นผู้ชำนาญพิเศษ โดยทำการศึกษากับกลุ่มตัวอย่างที่เป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 จำนวน 288 คน จากโรงเรียนระดับประถมศึกษา จำนวน 4 โรงเรียน ในภาคตะวันออกเฉียงใต้ โดยแบ่งเป็น 2 โรงเรียน ที่ใช้ครูพลศึกษาที่เป็นผู้เชี่ยวชาญ และอีก 2 โรงเรียน ไม่ใช่ผู้เชี่ยวชาญ กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียน จำนวน 157 คน ใช้ผู้เชี่ยวชาญสอน จำนวน 80 คน สอนตามชั่วโมงพลศึกษาตามปกติในแต่ละวัน และอีก 77 คน ใช้การเรียนตามโปรแกรมพลศึกษาอย่างเดียว 2 ครั้งใน 1 สัปดาห์ โดยใช้วิธีการวิเคราะห์ข้อมูลแบบแมนนี-วิทนี ยู (Manney-Whitney U) เพื่อให้ทราบความแตกต่างระหว่างการสอนแบบใช้ผู้เชี่ยวชาญและไม่ใช้ผู้เชี่ยวชาญ และวัดทัศนคติของนักเรียนในชั่วโมงปกติ 2 ครั้งต่อสัปดาห์ ผลการวิจัยพบว่าการสอนที่ใช้ผู้เชี่ยวชาญสามารถสร้างทัศนคติในทางบวกให้แก่เด็กเรื่องพลศึกษา และสามารถส่งผลดีต่อโปรแกรมพลศึกษา นักเรียนมีความสุขกับกิจกรรมมากขึ้น เป็นกิจกรรมที่เหมาะสมกับนักเรียน ควรมีกิจกรรมนี้ทุกวัน ครูพลศึกษาต้องการประเมินผลกิจกรรมที่เหมาะสมกับนักเรียน และสามารถนำไปใช้ได้ตลอดชีวิตมากกว่า

แนนซี (Nancy. 1992 : 3857 - A) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การศึกษาความเข้าใจในการใช้หลักสูตรพลศึกษาในชีวิตจริงของครูพลศึกษา มีวัตถุประสงค์เพื่อสำรวจความหมายของการนำหลักสูตรใหม่ไปใช้ของครูพลศึกษาในโรงเรียนมัธยมศึกษา วิธีการศึกษาดำเนินการโดยการสังเคราะห์เอกสาร วารสาร บทความ สังเกตการณ์สอน สนทนา สัมภาษณ์ และการวิจัยด้วยเหตุผลทั้งนี้เพื่อที่จะอธิบายแจกแจงพฤติกรรมและกิจกรรมต่าง ๆ ในรายละเอียดของครูผู้ใช้หลักสูตรโดยตรง ผลการวิจัยสรุปได้ 2 เรื่อง คือ เรื่องเกี่ยวกับความรู้สึกและเกี่ยวกับความสัมพันธ์ของครูพลศึกษาที่มีต่อหลักสูตรใหม่ที่ตนเองเกี่ยวข้องอยู่ รวมทั้งบุคคลอื่น ๆ ความรู้สึกที่เด่นชัด คือ ความพอใจ ความภูมิใจ ความเหนื่อยล้า ความคับข้องใจ ความไม่มีอำนาจและความฝันที่อยากจะได้โลกที่สมบูรณ์แบบที่สุด ส่วนความสัมพันธ์นั้นเป็นการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างครูผู้สอนกับผู้บริหาร ครูแนะแนว เพื่อนร่วมงาน นักเรียนและผู้ปกครอง นอกจากนี้ยังได้ศึกษาความสัมพันธ์ของครูที่มีต่อหลักสูตรใหม่ กระบวนการนำหลักสูตรใหม่ไปใช้ ซึ่งจากการศึกษาพบว่า ครูมีความต้องการในการช่วยเหลือและสนับสนุนอย่างต่อเนื่อง ต้องการให้มีผลสะท้อนกลับ ต้องการให้ความมั่นใจตลอดเวลาในกระบวนการใช้หลักสูตร นอกจากนี้ยังมีข้อเสนอแนะเพิ่มเติม คือ บุคคลเกี่ยวข้องกับการนำหลักสูตรไปใช้ ควรฟังเสียงครูบ้าง เพราะสิ่งที่ครูต้องการได้แก่ การยอมรับนับถือ การมีอิสระ และการมีเสถียรภาพในการทำงาน ตลอดจนต้องการเวลาและการสนับสนุน

มุงจี (Moung Gee. 1993 : 265 - A) ได้ศึกษาเรื่องสังคมครูพลศึกษาระดับชั้นมัธยมศึกษาในประเทศเกาหลี โดยได้ศึกษาถึงอุปสรรค ปัญหาทั่ว ๆ ไปในการสอน ความพึงพอใจที่มีต่ออาชีพ

ความสำนึก และการตอบสนองของครูพลศึกษาต่อปัจจัยสิ่งแวดล้อม โดยใช้กลุ่มตัวอย่างที่เป็นครูพลศึกษาในโรงเรียนมัธยมศึกษา จำนวน 970 คน พบว่า สังคมวิชาชีพของครูพลศึกษาระดับมัธยมศึกษาของประเทศเกาหลี มีปัจจัยหลายอย่างที่มีผลกระทบ เช่น วัฒนธรรม ผู้บริหารโรงเรียน เพื่อนร่วมงาน และตัวนักเรียน ซึ่งปัจจัยเหล่านี้มีผลกระทบอย่างยิ่ง และมีผลแตกต่างกันต่อการสอน ทักษะและความประพฤติของครูพลศึกษาในโรงเรียนแตกต่างกัน และการยินยอมให้ปัจจัยต่างๆ เหล่านี้มีอิทธิพลต่อครูปรากฏให้เห็นชัดเจนมีอยู่ จะมีผลค่อนข้างลบ

งานวิจัยในประเทศ

เกรียงไกร คำเหลือง (2540 : บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ปัญหาในการวัดและประเมินผลวิชาพลศึกษา ของครูพลศึกษา ในโรงเรียนมัธยมศึกษา เขตการศึกษา 8 โดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการวิจัย ซึ่งเก็บข้อมูลจากครูพลศึกษาที่สอนในโรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดกรมสามัญศึกษา ในเขตการศึกษา 8 จำนวน 248 คน ผลการวิจัยพบว่า

1. ครูพลศึกษาในโรงเรียนมัธยมศึกษา เขตการศึกษา 8 ส่วนใหญ่เป็นชาย ร้อยละ 82.66 มีอายุระหว่าง 31 - 45 ปี ร้อยละ 82.26 มีวุฒิทางพลศึกษา ร้อยละ 95.16 สำเร็จการศึกษาในระดับปริญญาตรี ร้อยละ 93.15 มีประสบการณ์ในการสอนวิชาพลศึกษา 11 ปี ขึ้นไป ร้อยละ 68.55 ครูพลศึกษาส่วนใหญ่สอนวิชาสุขศึกษา ร้อยละ 90.32 ทำการสอน 1 - 3 รายวิชา ร้อยละ 54.84 จำนวนคาบที่สอนในหนึ่งสัปดาห์ 16 - 20 คาบ ร้อยละ 48.79 โรงเรียนที่ทำการสอนเป็นโรงเรียนสหศึกษา ร้อยละ 85.48 ทำงานฝ่ายปกครองเป็นหน้าที่พิเศษ ร้อยละ 63.31 และความรู้และประสบการณ์ด้านการวัดและประเมินผลวิชาพลศึกษาส่วนใหญ่เคยศึกษาในสถาบันการศึกษา ร้อยละ 79.84

2. ปัญหาเกี่ยวกับการวัดและประเมินผลวิชาพลศึกษา ตามความคิดเห็นของครูพลศึกษา ผลการวิจัยพบว่า ปัญหาเกี่ยวกับการวัดและประเมินผลทั้ง 6 ด้าน ได้แก่ ปัญหาเกี่ยวกับการวัดผลทางด้านความรู้ ความเข้าใจ ทางด้านทักษะกีฬา ทางด้านสมรรถภาพทางกาย ทางด้านคุณธรรม ทางด้านเจตคติ เป็นปัญหาในระดับปานกลางทั้ง 6 ด้าน มีเพียงบางรายการเท่านั้นที่เป็นปัญหาในระดับมาก ได้แก่ ปัญหาเกี่ยวกับการวัดผลทางด้านทักษะกีฬา คือ นักเรียนที่เข้ารับการทดสอบมีจำนวนมากทำให้เวลาที่ใช้ในการทดสอบไม่เพียงพอ และกีฬาบางชนิดมีทักษะที่จะต้องวัดหลายรายการทำให้มีเวลาไม่เพียงพอสำหรับวัดทักษะให้ครบทั้งหมด และปัญหาเกี่ยวกับการวัดผลทางด้านสมรรถภาพทางกาย คือ นักเรียนที่เข้ารับการทดสอบมีจำนวนมากทำให้เวลาที่ใช้ในการทดสอบในชั่วโมงเรียนไม่เพียงพอ ขาดอุปกรณ์และสถานที่ในการทดสอบสมรรถภาพทางกายที่เหมาะสม การทดสอบสมรรถภาพทางกายให้ครบทุกรายการต้องใช้เวลาามาก และนักเรียนที่เข้ารับการทดสอบไม่ครบทุกรายการมักหาโอกาสทดสอบเพิ่มเติมได้ยาก

3. เปรียบเทียบความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างทั้ง 3 กลุ่ม ได้แก่ ครูพลศึกษาที่มีประสบการณ์ในการสอน 1-5 ปี ครูพลศึกษาที่มีประสบการณ์ในการสอน 6-10 ปี และครูพลศึกษาที่มีประสบการณ์ในการสอน 11 ปี ขึ้นไป เกี่ยวกับปัญหาในการวัดผลและประเมินผลทั้ง 6 ด้าน คือ ปัญหาเกี่ยวกับการวัดผลทางด้านความรู้ ความเข้าใจทางด้านทักษะกีฬา ทางด้านสมรรถภาพทางกาย ทางด้านคุณธรรม ทางด้านเจตคติ และทางด้านการประเมินผลวิชาพลศึกษา ผลการวิจัยพบว่า กลุ่มตัวอย่างทั้ง 3 กลุ่ม มีความคิดเห็นไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ทั้ง 6 ด้าน

จรี ไม้จันทร์ (2542 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่องปัญหาการใช้หลักสูตรมัธยมศึกษาตอนปลาย พุทธศักราช 2524 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ.2533) วิชาพลศึกษาในโรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษา ในเขตกรุงเทพมหานคร โดยศึกษากับกลุ่มตัวอย่างซึ่งเป็นครูพลศึกษา ในโรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษา เขตกรุงเทพมหานคร จำนวน 434 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถาม ผลการวิจัยพบว่า

1. ด้านสภาพแวดล้อมเกี่ยวกับจุดมุ่งหมายของหลักสูตรและสภาพปัญหาที่เกิดขึ้นอยู่ในระดับมากคือ รายวิชาที่กำหนดไว้ในหลักสูตรเหมาะสมกับสภาพปัจจุบัน และเพื่อให้มีความรู้ความเข้าใจหลักการปฏิบัติตนให้มีสุขภาพดีทั้งร่างกาย จิตใจ อารมณ์ และสังคม

2. ด้านปัจจัยนำเข้า ประกอบด้วย ครูผู้สอน นักเรียน และสภาพการณ์ต่าง ๆ ภายในโรงเรียน พบว่า ตามสภาพที่เป็นจริง ครูพลศึกษามีความคิดเห็นว่า ครูผู้สอน นักเรียน และสภาพการณ์ต่าง ๆ ภายในโรงเรียนมีความพร้อมและเหมาะสม คิดเป็นร้อยละ 83.59 , 85.49 และ 64.64 ตามลำดับ และสภาพปัญหาที่เกิดขึ้นอยู่ในระดับน้อย คิดเป็นร้อยละ 41.37 , 65.40 และ 37.38 ตามลำดับ

3. ด้านกระบวนการจัดการ ประกอบด้วยการจัดการเรียนการสอน การวัดผลและประเมินผล พบว่า ตามสภาพที่เป็นจริง การจัดการเรียนการสอน การวัดผลและการประเมินผล มีความเหมาะสม คิดเป็น ร้อยละ 81.18 และ 79.42 ส่วนสภาพปัญหาที่เกิดขึ้นอยู่ในระดับมากคิดเป็นร้อยละ 40.84 และ 48.00

4. ด้านการประเมินผลผลิต เกี่ยวกับคุณภาพของนักเรียน พบว่า ตามสภาพที่เป็นจริง คุณภาพของนักเรียนมีความเหมาะสมคิดเป็นร้อยละ 94.38 ส่วนสภาพปัญหาที่เกิดขึ้นอยู่ในระดับน้อย คิดเป็นร้อยละ 43.39

อำนวย คำวัตร (2545 : บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่อง สภาพและปัญหาการนำหลักสูตร วิชา พลศึกษาไปใช้ในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ความมุ่งหมายของการวิจัย เพื่อ การศึกษาและเปรียบเทียบสภาพและปัญหาการนำหลักสูตรวิชาพลศึกษาไปใช้ในโรงเรียนขยาย โอกาสทางการศึกษา กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยคือ ครูพลศึกษาในโรงเรียนขยายโอกาสทาง

การศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร จำนวน 49 คนได้มาด้วยการสุ่มแบบแบ่งชั้น เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามปลายเปิดและปลายปิด แบ่งเป็น 3 ตอน ใช้วิธีเก็บข้อมูลโดยส่งไปทางไปรษณีย์ ได้แบบสอบถามฉบับสมบูรณ์คืนมา 143 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 75.26 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลใช้หาค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และสถิติที (t-test) โดยกำหนดความมีนัยสำคัญที่ระดับ .05

ผลการวิจัยพบว่า ครูผู้สอนวิชาพลศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร มีความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพและปัญหาการนำหลักสูตรวิชาพลศึกษาไปใช้ด้านการแปลงหลักสูตรไปสู่การสอน มีสภาพความเป็นจริงในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยรวม 2.91 และมีปัญหาในระดับน้อย มีค่าเฉลี่ยรวม 2.25 ด้านการใช้วิธีสอนให้สอดคล้องกับหลักสูตรมีสภาพความเป็นจริงในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 2.98 และมีปัญหาในระดับน้อย มีค่าเฉลี่ย 2.18 ด้านการจัดปัจจัยและสภาพต่างๆ ภายในโรงเรียนมีสภาพความเป็นจริงในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 2.61 และมีปัญหาในระดับน้อย มีค่าเฉลี่ยรวม 2.44 ครูผู้สอนวิชาพลศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ มีความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพและปัญหาการนำหลักสูตรวิชา พลศึกษาไปใช้ด้านการแปลงหลักสูตรไปสู่การสอน มีสภาพความเป็นจริงในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยรวม 2.77 และมีปัญหาในระดับน้อย มีค่าเฉลี่ยรวม 2.06 ด้านการใช้วิธีสอนให้สอดคล้องกับหลักสูตรมีสภาพความเป็นจริงในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยรวม 2.89 และมีปัญหาในระดับน้อย มีค่าเฉลี่ยรวม 2.14 ด้านการจัดปัจจัยและสภาพต่าง ๆ ภายในโรงเรียนมีสภาพความเป็นจริงในระดับน้อย มีค่าเฉลี่ยรวม 2.49 และมีปัญหาในระดับน้อย มีค่าเฉลี่ยรวม 2.48

เมื่อเปรียบเทียบสภาพและปัญหาในการนำหลักสูตรวิชาพลศึกษาไปใช้ในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ของครูผู้สอนวิชาพลศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานครและสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ทั้ง 3 ด้าน ได้แก่ ด้านการแปลงหลักสูตรไปสู่การสอน ด้านการใช้วิธีสอนให้สอดคล้องกับหลักสูตร และด้านการจัดปัจจัยและสภาพต่างๆ ภายในโรงเรียน ไม่แตกต่างกัน

สรุปเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การจัดการเรียนการสอนรายวิชาของกลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 ให้มีคุณภาพ มีประสิทธิภาพและบรรลุวัตถุประสงค์นั้น มีปัจจัยหลายประการที่เป็นองค์ประกอบ ซึ่งสามารถสรุปได้ดังนี้

ครูสุขศึกษาและครูพลศึกษาถือว่าเป็นผู้ที่มีบทบาทสำคัญมากในการจัดการเรียนการสอน กลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา เนื่องจากครูสุขศึกษาและครูพลศึกษาจะต้องเป็นผู้ที่ดำเนินกิจกรรมการเรียนการสอนทั้งวิชาพลศึกษาแล้ว ยังต้องดำเนินกิจกรรมการเรียนการสอนวิชาสุขศึกษาอีกด้วย เพราะโรงเรียนส่วนใหญ่แต่ละโรงเรียนจะมีครูที่มีวุฒิการศึกษาทางพลศึกษา

มากกว่าครูที่มีวุฒิการศึกษาทางสุศึกษา ฉะนั้นครูพลศึกษาจะต้องเป็นผู้ที่ดำเนินกิจกรรมการเรียนการสอน ให้มีคุณภาพ มีประสิทธิภาพและบรรลุวัตถุประสงค์ตามหลักสูตร ซึ่งครูผู้สอนจะต้องเป็นผู้ที่มีความรู้ ความสามารถในการนำหลักสูตรไปใช้ โดยจะต้องมีความรู้ความเข้าใจเรื่องต่อไปนี้

1. การแปลงหลักสูตรไปสู่การสอน
2. การใช้วิธีสอนให้สอดคล้องกับหลักสูตร
3. การจัดปัจจัยและสภาพต่าง ๆ ภายในโรงเรียน

หากครูผู้สอนขาดความรู้ ความเข้าใจในสิ่งเหล่านี้แล้ว การจัดการเรียนการสอนรายวิชาในกลุ่มสาระการเรียนรู้สุศึกษาและพลศึกษา ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 ย่อมจะขาดคุณภาพ ขาดประสิทธิภาพและไม่สามารถที่จะบรรลุวัตถุประสงค์ของหลักสูตรได้ นอกจากนี้แล้วผู้บริหารของโรงเรียนควรที่จะเล็งเห็นความสำคัญของรายวิชาในกลุ่มสาระสุศึกษาและพลศึกษาให้มากขึ้นกว่าที่เป็นอยู่ ไม่ว่าจะเป็นเรื่องการสอนสนับสนุนในเรื่องบุคลากร งบประมาณ แหล่งวิชาการ อุปกรณ์ สถานที่และสิ่งอำนวยความสะดวก และในด้านอื่น ๆ ที่จะส่งผลให้การจัดการเรียนการสอนของครูผู้สอนในรายวิชาพลศึกษาและสุศึกษาในโรงเรียนให้มีคุณภาพ มีประสิทธิภาพและบรรลุวัตถุประสงค์ต่อไป

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ใช้แบบแผนการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) ในการศึกษาสภาพและปัญหาการใช้หลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 ระดับมัธยมศึกษา ในเขตการศึกษา 6 โดยมีวิธีดำเนินการ ดังนี้

1. การกำหนดประชากรและการเลือกกลุ่มตัวอย่าง
2. การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การจัดกระทำและการวิเคราะห์ข้อมูล

การกำหนดประชากรและการเลือกกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรและการเลือกกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

ประชากรและการเลือกกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่

ครูกลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา ระดับมัธยมศึกษา ปีการศึกษา 2545 ในเขตการศึกษา 6 ของโรงเรียนในสังกัดกรมสามัญศึกษา 30 โรงเรียน จำนวน 110 คน และโรงเรียนในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ 39 โรงเรียน จำนวน 70 คน รวม 180 คน ได้มาโดยการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling)

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามสภาพและปัญหาการใช้หลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 ระดับมัธยมศึกษา ปีการศึกษา 2545 ในเขตการศึกษา 6 ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นจากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง มีลักษณะทั้งแบบสอบถามปลายปิดและปลายเปิด แบ่งเป็น 3 ตอน

ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือ

1. ศึกษาขอบเขตของสภาพและปัญหาจากเอกสาร ตำรา หนังสือ งานวิจัย วิทยานิพนธ์ที่เกี่ยวข้องกับปัญหาการใช้หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544
2. รวบรวมข้อมูลสภาพและปัญหาต่าง ๆ ที่ค้นพบจากการศึกษามาวิเคราะห์ สังเคราะห์ และกำหนดประเด็นหลักในการสร้างแบบสอบถามในด้านการแปลงหลักสูตรไปสู่การสอน ด้านการใช้วิธีสอนให้สอดคล้องกับหลักสูตร ด้านการจัดปัจจัยและสภาพการณ์ต่างๆ ภายในโรงเรียน

3. นำข้อมูลสภาพและปัญหาต่างๆ รวมทั้งประเด็นหลักเสนอต่อคณะกรรมการที่ปรึกษา
ปริญญานิพนธ์เพื่อขอคำแนะนำ แล้วจึงนำมาสร้างแบบสอบถามฉบับร่าง โดยแบ่งแบบสอบถาม
ออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลของผู้ตอบแบบสอบถาม เป็นแบบสำรวจรายการ (Checklist)
เกี่ยวกับเพศ อายุ สังกัด วุฒิการศึกษา การเข้ารับการอบรมเกี่ยวกับหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน
และสาระที่รับผิดชอบสอน จำนวน 6 ข้อ

ตอนที่ 2 สอบถามสภาพและปัญหาการใช้หลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษา
และพลศึกษา ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 เป็นแบบสอบถามมาตรา
ส่วนประมาณค่า (Rating Scales) มี 4 ระดับ คือ มากที่สุด มาก น้อย น้อยที่สุด มีทั้งหมด 3
ด้าน ได้แก่ การแปลงหลักสูตรไปสู่การสอน การใช้วิธีสอนให้สอดคล้องกับหลักสูตร การจัดปัจจัย
และสภาพการณ์ต่าง ๆ ภายในโรงเรียน โดยกำหนดน้ำหนักคะแนนในการตอบแบบสอบถาม ดังนี้

สภาพที่เป็นจริงมากที่สุด	เป็น	4	คะแนน
สภาพที่เป็นจริงมาก	เป็น	3	คะแนน
สภาพที่เป็นจริงน้อย	เป็น	2	คะแนน
สภาพที่เป็นจริงน้อยที่สุด	เป็น	1	คะแนน
ปัญหามากที่สุด	เป็น	4	คะแนน
ปัญหามาก	เป็น	3	คะแนน
ปัญหาน้อย	เป็น	2	คะแนน
ปัญหาน้อยที่สุด	เป็น	1	คะแนน

ส่วนการประเมินระดับสภาพและปัญหาการใช้หลักสูตรจะพิจารณาจากค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ของ
คะแนนในการตอบแบบสอบถามดังนี้

ระดับสภาพ		
ค่าเฉลี่ย 3.50 – 4.00	หมายถึง	มีสภาพที่เป็นจริงมากที่สุด
ค่าเฉลี่ย 2.50 – 3.49	หมายถึง	มีสภาพที่เป็นจริงมาก
ค่าเฉลี่ย 1.50 – 2.49	หมายถึง	มีสภาพที่เป็นจริงน้อย
ค่าเฉลี่ย 1.00 – 1.49	หมายถึง	มีสภาพที่เป็นจริงน้อยที่สุด
ระดับปัญหา		
ค่าเฉลี่ย 3.50 – 4.00	หมายถึง	มีปัญหามากที่สุด
ค่าเฉลี่ย 2.50 – 3.49	หมายถึง	มีปัญหามาก
ค่าเฉลี่ย 1.50 – 2.49	หมายถึง	มีปัญหาน้อย
ค่าเฉลี่ย 1.00 – 1.49	หมายถึง	มีปัญหาน้อยที่สุด

ตอนที่ 3 แบบสอบถามเกี่ยวกับความคิดเห็นและข้อเสนอแนะของผู้ตอบแบบสอบถาม เป็นแบบสอบถามแบบปลายเปิดในลักษณะเขียนบรรยายความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ

วิธีการหาคุณภาพเครื่องมือ

1. นำแบบสอบถามฉบับร่างที่ผ่านการพิจารณาและตรวจสอบแก้ไขจากคณะกรรมการที่ปรึกษาปริญญาโทแล้ว ไปให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความเที่ยงตรงตามเนื้อหา (Content Validity)
2. นำแบบสอบถามที่ผ่านการตรวจสอบจากผู้เชี่ยวชาญแล้วมาพิจารณาแก้ไขปรับปรุงตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ
3. นำแบบสอบถามของผู้วิจัยที่แก้ไขโดยผ่านความเห็นชอบของคณะกรรมการที่ปรึกษาปริญญาโทแล้ว ไปทดลองใช้ (Try out) กับครูผู้สอนกลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 ระดับมัธยมศึกษา ปีการศึกษา 2545 ในเขตการศึกษา 12 จำนวน 30 คน และนำผลการตอบแบบสอบถามมาวิเคราะห์เพื่อหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) โดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟา (α Coefficient) ของครอนบัค (Cronbach) (พวงรัตน์ ทวีรัตน์. 2543 : 125)
4. นำแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ไปดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัยต่อไป

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลดังต่อไปนี้

1. นำหนังสือขอความร่วมมือในการดำเนินการวิจัยจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ไปติดต่อขอความร่วมมือจากผู้อำนวยการสำนักงานสามัญศึกษาจังหวัด และผู้อำนวยการสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด ในเขตการศึกษา 6 เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูล
2. ผู้วิจัยส่งแบบสอบถามไปยังโรงเรียนที่เปิดทดลองใช้หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 ปีการศึกษา 2545 ในเขตการศึกษา 6 โดยวิธีการส่งไปทางไปรษณีย์ พร้อมทั้งติดแสตมป์ให้ผู้ตอบแบบสอบถามส่งกลับคืนมาทางไปรษณีย์ที่เจ้าหน้าที่ของถึงผู้วิจัย โดยใช้ระยะเวลาดำเนินการทั้งสิ้น 30 วัน

การจัดกระทำและการวิเคราะห์ข้อมูล

เมื่อได้รับแบบสอบถามที่ส่งกลับคืนมาจากผู้ตอบแบบสอบถามแล้ว ผู้วิจัยได้ดำเนินการจัดกระทำและวิเคราะห์ข้อมูลตามลำดับ ดังนี้

1. ตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถามที่ได้รับกลับคืนมาทุกฉบับ จำนวน 146 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 81.11
2. หาค่าความถี่ และค่าร้อยละของสถานภาพผู้ตอบแบบสอบถาม ของตอนที่ 1
3. หาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ของสภาพและปัญหาการใช้หลักสูตร กลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 ระดับมัธยมศึกษา ปีการศึกษา 2545 ในเขตการศึกษา 6 ของตอนที่ 2
4. เปรียบเทียบสภาพและปัญหาการใช้หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 ระหว่างโรงเรียนในสังกัดกรมสามัญศึกษา กับ โรงเรียนในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ โดยใช้สถิติ ที (t – test Independent)
5. สรุปความคิดเห็นและข้อเสนอแนะจากคำตอบในแบบสอบถามที่ 3 เป็นความเรียง
6. นำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลในรูปตารางและความเรียง

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

เพื่อให้เกิดความเข้าใจตรงกันในการแปลความหมายของการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยได้กำหนดสัญลักษณ์ต่าง ๆ แทนความหมาย ดังนี้

สศ.	แทน	สังกัดกรมสามัญศึกษา
สพช.	แทน	สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ
$\bar{X}$	แทน	ค่าเฉลี่ย
S.D.	แทน	ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน
t-test	แทน	ค่าสถิติ ที
Sig.	แทน	ค่านัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

การวิเคราะห์และแปลผล

การศึกษาสภาพและปัญหาการใช้หลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 ระดับมัธยมศึกษา ปีการศึกษา 2545 ในเขตการศึกษา 6 ผู้วิจัยได้ทำการศึกษากับกลุ่มตัวอย่าง คือ ครูกลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จำนวน 110 คน และสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ จำนวน 70 คน รวม 180 คน ได้มาโดยการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) ได้รับแบบสอบถามกลับคืนมาเป็นแบบสอบถามที่สมบูรณ์ทั้งหมด 146 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 81.11 แยกเป็นแบบสอบถามของครูสังกัดกรมสามัญศึกษา จำนวน 89 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 80.91 เป็นแบบสอบถามของครูสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ จำนวน 57 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 81.43 จากนั้นได้ทำการวิเคราะห์ข้อมูลและนำเสนอในรูปแบบตารางประกอบความเรียง ดังนี้

1. หาค่าความถี่ และค่าร้อยละของสถานภาพผู้ตอบแบบสอบถาม ดังปรากฏในตาราง 1 และตาราง 2

2. หาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ของสภาพและปัญหาการใช้หลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 ระดับมัธยมศึกษา ปีการศึกษา 2545 ในเขตการศึกษา 6 ดังปรากฏในตาราง 3 – ตาราง 8

3. เปรียบเทียบสภาพและปัญหาการใช้หลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 ระดับมัธยมศึกษา ปีการศึกษา 2545 ในเขตการศึกษา 6 ระหว่างครูผู้สอนสังกัดกรมสามัญศึกษากับครูผู้สอนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ด้วยสถิติ ที (t-test Independent)

4. สรุปความคิดเห็นและข้อเสนอแนะของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยแบ่งเป็น 3 ด้าน คือ ด้านการแปลงหลักสูตรไปสู่การสอน ด้านการใช้วิธีสอนให้สอดคล้องกับหลักสูตร และด้านการจัดปัจจัยและสภาพการณ์ต่าง ๆ

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ตอนที่ 1 ข้อมูลของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตาราง 1 ความถี่และร้อยละสถานภาพของครูกลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา สังกัด กรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 6 จำนวน 89 คน

ลำดับที่	รายการ	ค่าความถี่	ค่าร้อยละ
1	เพศ		
	- ชาย	55	61.8
	- หญิง	34	38.2
2	อายุ		
	- ต่ำกว่า 31 ปี	2	2.2
	- 31 – 40 ปี	5	5.6
	- 41 – 50 ปี	77	86.5
	- 51 – 60 ปี	5	5.6
3	วุฒิการศึกษา		
	- สุขศึกษา	16	18.0
	- พลศึกษา	50	56.2
	- อื่น ๆ เช่น วิทยาศาสตร์ , คหกรรม เป็นต้น	23	25.8
4	การเข้ารับการอบรมหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน		
	- เคย	79	88.8
	- ไม่เคย	10	11.2
5	สาระที่รับผิดชอบสอน		
	- สุขศึกษา	28	31.5
	- พลศึกษา	13	14.6
	- ทั้งสุขศึกษาและพลศึกษา	48	53.9

จากตาราง 1 แสดงว่าสถานภาพของครูกลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 6 จำนวน 89 คน นั้น เป็นเพศชาย จำนวน 55 คน คิดเป็นร้อยละ 61.8 เพศหญิง 34 คน คิดเป็นร้อยละ 38.2 มีอายุ 41 – 50 ปี จำนวน 77 คน คิดเป็นร้อยละ 86.5 อายุ 51 – 60 ปี จำนวน 5 คน คิดเป็นร้อยละ 5.6 อายุ 31 – 40 ปี จำนวน 5 คน คิดเป็นร้อยละ 5.6 อายุต่ำกว่า 31 ปี จำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 2.2 มีวุฒิทางด้านพลศึกษา จำนวน 50 คน คิดเป็นร้อยละ 56.2 วุฒิด้านสุขศึกษา จำนวน 16 คน คิดเป็นร้อยละ 18.0 มีวุฒิทางด้านอื่น ๆ เช่น วิทยาศาสตร์ คหกรรม จำนวน 23 คน คิดเป็นร้อยละ 25.8 เคยเข้ารับการอบรมหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน จำนวน 79 คน คิดเป็นร้อยละ 88.8 ไม่เคยเข้ารับการอบรมหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน จำนวน 10 คน คิดเป็นร้อยละ 11.2 สอนทั้งสาระสุขศึกษาและพลศึกษา จำนวน 48 คน คิดเป็นร้อยละ 53.9 สอนสาระสุขศึกษา จำนวน 28 คน คิดเป็นร้อยละ 31.5 สอนสาระพลศึกษา จำนวน 13 คน คิดเป็นร้อยละ 14.6

ตาราง 2 ความถี่และร้อยละสถานภาพของครูกลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ เขตการศึกษา 6 จำนวน 57 คน

ลำดับที่	รายการ	ค่าความถี่	ค่าร้อยละ
1	เพศ		
	- ชาย	41	71.9
	- หญิง	16	28.1
2	อายุ		
	- ต่ำกว่า 31 ปี	5	8.8
	- 31 – 40 ปี	13	22.8
	- 41 – 50 ปี	33	57.9
	- 51 – 60 ปี	6	10.5
3	วุฒิการศึกษา		
	- สุขศึกษา	10	17.5
	- พลศึกษา	26	45.6
	- อื่น ๆ เช่น ประถมศึกษา ปฐมวัย เป็นต้น	21	36.8
4	การเข้ารับการอบรมหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน		
	- เคย	56	98.2
	- ไม่เคย	1	1.8

ตาราง 2 (ต่อ)

ลำดับที่	รายการ	ค่าความถี่	ค่าร้อยละ
5	สาระที่รับผิดชอบสอน		
	- สุขศึกษา	7	12.3
	- พลศึกษา	6	10.5
	- ทั้งสุขศึกษาและพลศึกษา	44	77.2

จากตาราง 2 แสดงว่าสถานภาพของครูกลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ เขตการศึกษา 6 จำนวน 57 คน นั้น เป็นเพศชาย จำนวน 41 คน คิดเป็นร้อยละ 71.9 เป็นเพศหญิง จำนวน 16 คน คิดเป็นร้อยละ 28.1 มีอายุ 41 – 50 ปี จำนวน 33 คน คิดเป็นร้อยละ 57.9 อายุ 31 – 40 ปี จำนวน 13 คน คิดเป็นร้อยละ 22.8 อายุ 51 – 60 ปี จำนวน 6 คน คิดเป็นร้อยละ 10.5 อายุต่ำกว่า 31 ปี จำนวน 5 คน คิดเป็นร้อยละ 8.8 มีวุฒิการศึกษาทางด้านอื่น ๆ เช่น ประถมศึกษา ปฐมวัย ฯลฯ จำนวน 21 คน คิดเป็นร้อยละ 36.8 มีวุฒิทางด้านพลศึกษา จำนวน 26 คน คิดเป็นร้อยละ 45.6 มีวุฒิทางด้านสุขศึกษา จำนวน 10 คน คิดเป็นร้อยละ 17.5 เคยเข้ารับการอบรมหลักสูตร การศึกษาขั้นพื้นฐาน จำนวน 56 คน คิดเป็นร้อยละ 98.2 ไม่เคยเข้ารับการอบรมหลักสูตร การศึกษาขั้นพื้นฐาน จำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 1.8 สอนทั้งสาระสุขศึกษาและพลศึกษา จำนวน 44 คน คิดเป็นร้อยละ 77.2 สอนสาระสุขศึกษา จำนวน 7 คน คิดเป็นร้อยละ 12.3 สอนสาระพลศึกษา จำนวน 6 คน คิดเป็นร้อยละ 10.5 ที่เป็นเช่นนี้ผู้วิจัยคิดว่าอาจจะเป็นเพราะ ครูสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาแห่งชาติ ส่วนใหญ่อัตราครูที่บรรจุรับราชการจะไม่กำหนด วิชาเอก เพราะว่าครูสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาแห่งชาติแต่ละคนส่วนใหญ่จะสอนได้ทุกรายวิชา เพราะเนื้อหาสาระที่สอนนั้นเป็นวิชาพื้นฐานของการศึกษา และผู้วิจัยเห็นว่าครูส่วนใหญ่มี ประสบการณ์ในการสอนมาหลายปี หรือถ้าจะกำหนดวิชาเอกก็จะกำหนดเฉพาะวิชาเอกที่เป็น ภาษาต่างประเทศ เช่น ภาษาอังกฤษ เป็นต้น

ตอนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพและปัญหาการใช้หลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา ระดับมัธยมศึกษา ปีการศึกษา 2545 ในเขตการศึกษา 6 ด้านการแปลงหลักสูตรไปสู่การสอน ด้านการใช้วิธีการสอนให้สอดคล้องกับหลักสูตร และด้านการจัดปัจจัยและสภาพการณ์ต่าง ๆ

ตาราง 3 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของสภาพและปัญหาการใช้หลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้
สุขศึกษาและพลศึกษา ของครูในสังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 6 จำนวน 89 คน
ด้านการแปลงหลักสูตรไปสู่การสอน

ลำดับที่	รายการ	สภาพ		ปัญหา	
		$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.
1	ปรัชญาการศึกษา	2.89 (มาก)	.60	2.42 (น้อย)	.67
2	พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ	3.13 (มาก)	.72	2.32 (น้อย)	.65
3	หลักการของหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน	2.94 (มาก)	.70	2.40 (น้อย)	.82
4	จุดมุ่งหมายของหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน	3.09 (มาก)	.78	2.22 (น้อย)	.70
5	โครงสร้างของหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน	2.99 (มาก)	.70	2.23 (น้อย)	.80
6	การจัดทำหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน	3.12 (มาก)	.70	2.42 (น้อย)	.86
7	การจัดทำสาระหลักสูตรของกลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา	3.07 (มาก)	.63	2.28 (น้อย)	.81
8	สาระและมาตรฐานการเรียนรู้ของกลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา	3.15 (มาก)	.67	2.38 (น้อย)	.82
9	การวัดและประเมินผลการเรียนรู้	2.80 (มาก)	.72	2.47 (น้อย)	.80
10	การจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้	2.76 (มาก)	.75	2.42 (น้อย)	.66
รวม		2.99 (มาก)	0.52	2.27 (น้อย)	0.58

จากตาราง 3 แสดงว่าสภาพความเป็นจริงในการแปลงหลักสูตรไปสู่การสอน มีจำนวน 10 ข้อ มีสภาพความเป็นจริงในระดับมากทั้ง 10 ข้อ ซึ่งมีค่าเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 2.76 – 3.15 เมื่อ

พิจารณาค่าเฉลี่ยโดยรวมเกี่ยวกับสภาพความเป็นจริงในด้านการแปลงหลักสูตรไปสู่การสอน ของครูในสังกัดกรมสามัญศึกษา พบว่า มีสภาพความเป็นจริงในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยรวม 2.99

ส่วนปัญหาในด้านการแปลงหลักสูตรไปสู่การสอน จำนวน 10 ข้อ มีปัญหาในระดับน้อย ทั้ง 10 ข้อ มีค่าเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 2.22 – 2.47 เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยโดยรวมเกี่ยวกับปัญหาในด้านการแปลงหลักสูตรไปสู่การสอน ของครูในสังกัดกรมสามัญศึกษา พบว่า มีปัญหาในระดับน้อย มีค่าเฉลี่ยรวม 2.27

ตาราง 4 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของสภาพและปัญหาการใช้หลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา ของครูในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ เขตการศึกษา 6 จำนวน 57 คน ด้านการแปลงหลักสูตรไปสู่การสอน

ลำดับที่	รายการ	สภาพ		ปัญหา	
		$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.
1	ปรัชญาการศึกษา	2.82 (มาก)	.54	2.07 (น้อย)	.82
2	พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ	2.98 (มาก)	.61	2.00 (น้อย)	.80
3	หลักการของหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน	3.14 (มาก)	.74	2.04 (น้อย)	.63
4	จุดมุ่งหมายของหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน	3.07 (มาก)	.68	1.90 (น้อย)	.59
5	โครงสร้างของหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน	3.04 (มาก)	.60	1.95 (น้อย)	.61
6	การจัดทำหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน	3.00 (มาก)	.78	2.31 (น้อย)	.76
7	การจัดทำสาระหลักสูตรของกลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา	3.11 (มาก)	.80	2.11 (น้อย)	.77
8	สาระและมาตรฐานการเรียนรู้ของกลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา	3.00 (มาก)	.73	1.93 (น้อย)	.78

ตาราง 4 (ต่อ)

ลำดับที่	รายการ	สภาพ		ปัญหา	
		$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.
9	การวัดและประเมินผลการเรียนรู้	2.93 (มาก)	.45	2.09 (น้อย)	.68
10	การจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้	2.74 (มาก)	.67	1.99 (น้อย)	.74
	รวม	2.98 (มาก)	0.05	2.04 (น้อย)	0.51

จากตาราง 4 แสดงว่าสภาพความเป็นจริงในด้านการแปลงหลักสูตรไปสู่การสอน จำนวน 10 ข้อ มีสภาพความเป็นจริงในระดับมากทั้ง 10 ข้อ ซึ่งมีค่าเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 2.74 – 3.11 เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยโดยรวมเกี่ยวกับสภาพความเป็นจริงในด้านการแปลงหลักสูตรไปสู่การสอน ของครูในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ พบว่า มีสภาพความเป็นจริงในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยรวม 2.98

ส่วนปัญหาในด้านการแปลงหลักสูตรไปสู่การสอน จำนวน 10 ข้อ มีปัญหาในระดับน้อยทั้ง 10 ข้อ ซึ่งมีค่าเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 1.93 – 2.31 เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยโดยรวมเกี่ยวกับปัญหาในด้านการแปลงหลักสูตรไปสู่การสอน ของครูในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ พบว่า มีปัญหาในระดับน้อย มีค่าเฉลี่ยรวม 2.04

ตาราง 5 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของสภาพและปัญหาการใช้หลักสูตรกลุ่มสาระการ

เรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา ของครูในสังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 6 จำนวน 89 คน ด้านการใช้วิธีสอนให้สอดคล้องกับหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน

ลำดับที่	รายการ	สภาพ		ปัญหา	
		$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.
1	การจัดกิจกรรมการเรียนรู้สอดคล้องกับชีวิตจริง	2.88 (มาก)	.75	2.31 (น้อย)	.82
2	การสอนโดยเชื่อมโยงเนื้อหาวิชาสุขศึกษาเข้ากับพลศึกษา	2.97 (มาก)	.66	2.22 (น้อย)	.80

ตาราง 5 (ต่อ)

ลำดับที่	รายการ	สภาพ		ปัญหา	
		$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.
3	การสอนโดยการนำเนื้อหาจากหลายกลุ่มสาระการเรียนรู้มาเชื่อมโยงกัน	2.56 (มาก)	.84	2.44 (น้อย)	.82
4	การสอนโดยทั้งผู้เรียนและผู้สอนร่วมกันบูรณาการสร้างสรรค์เป็นโครงงาน	2.54 (มาก)	.66	2.48 (น้อย)	.79
5	การสอนโดยใช้วิธีสอนแบบบรรยายและสาธิต	2.82 (มาก)	.77	2.18 (น้อย)	.87
6	การสอนโดยใช้วิธีให้นักเรียนลงมือปฏิบัติและครูเป็นผู้ชี้แนะ	3.18 (มาก)	.68	2.20 (น้อย)	.81
7	การสอนโดยใช้วิธีให้นักเรียนทดลอง	2.67 (มาก)	.80	2.30 (น้อย)	.81
8	การสอนโดยใช้วิธีให้นักเรียนแก้ปัญหา	2.70 (มาก)	.65	2.40 (น้อย)	.88
9	ครูและนักเรียนสร้างเครื่องมือวัดผลร่วมกัน	2.52 (มาก)	.77	2.44 (น้อย)	.86
10	จัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยเน้นนักเรียนเป็นสำคัญ	2.96 (มาก)	.87	2.21 (น้อย)	.75
	รวม	2.78 (มาก)	0.45	1.68 (น้อย)	0.57

จากตาราง 5 แสดงว่าสภาพความเป็นจริงในด้านการใช้วิธีสอนให้สอดคล้องกับหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน จำนวน 10 ข้อ มีสภาพความเป็นจริงในระดับมากทั้ง 10 ข้อ ซึ่งมีค่าเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 2.78 – 3.18 เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยโดยรวมเกี่ยวกับสภาพความเป็นจริงในด้านการใช้วิธีสอนให้สอดคล้องกับหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน ของครูในสังกัดกรมสามัญศึกษา พบว่า มีสภาพความเป็นจริงในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยรวม 2.78

ส่วนปัญหาในด้านการใช้วิธีสอนให้สอดคล้องกับหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน จำนวน 10 ข้อ มีปัญหาในระดับน้อยน้อยทั้ง 10 ข้อ มีค่าเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 2.18 – 2.48 เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยโดยรวม

เกี่ยวกับปัญหาในด้านการใช้วิธีสอนให้สอดคล้องกับหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน ของครูในสังกัดกรมสามัญศึกษา พบว่า มีปัญหาในระดับน้อย มีค่าเฉลี่ยรวม 1.68

ตาราง 6 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของสภาพและปัญหาการใช้หลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา ของครูในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ เขตการศึกษา 6 จำนวน 57 คน ด้านการใช้วิธีสอนให้สอดคล้องกับหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน

ลำดับที่	รายการ	สภาพ		ปัญหา	
		$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.
1	การจัดกิจกรรมการเรียนรู้สอดคล้องกับชีวิตจริง	3.16 (มาก)	.70	1.82 (น้อย)	.68
2	การสอนโดยเชื่อมโยงเนื้อหาวิชาสุขศึกษาเข้ากับพลศึกษา	3.30 (มาก)	.53	1.51 (น้อย)	.68
3	การสอนโดยการนำเนื้อหาจากหลายกลุ่มสาระการเรียนรู้มาเชื่อมโยงกัน	2.77 (มาก)	.50	1.71 (น้อย)	.62
4	การสอนโดยทั้งผู้เรียนและผู้สอนร่วมกันบูรณาการสร้างสรรค์เป็นโครงงาน	2.82 (มาก)	.71	2.05 (น้อย)	.55
5	การสอนโดยใช้วิธีสอนแบบบรรยายและสาธิต	2.98 (มาก)	.74	1.58 (น้อย)	.68
6	การสอนโดยใช้วิธีให้นักเรียนลงมือปฏิบัติและครูเป็นผู้ชี้แนะ	3.33 (มาก)	.58	1.53 (น้อย)	.66
7	การสอนโดยใช้วิธีให้นักเรียนทดลอง	3.11 (มาก)	.59	1.60 (น้อย)	.70
8	การสอนโดยใช้วิธีให้นักเรียนแก้ปัญหา	2.68 (มาก)	.57	1.75 (น้อย)	.81
9	ครูและนักเรียนสร้างเครื่องมือวัดผลร่วมกัน	2.63 (มาก)	.92	1.63 (น้อย)	.72
10	จัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยเน้นนักเรียนเป็นสำคัญ	3.33 (มาก)	.48	1.58 (น้อย)	.68
	รวม	3.01 (มาก)	0.43	1.67 (น้อย)	0.47

จากตาราง 6 แสดงว่าสภาพความเป็นจริงในด้านการใช้วิธีสอนให้สอดคล้องกับหลักสูตร การศึกษาขั้นพื้นฐาน จำนวน 10 ข้อ มีสภาพความเป็นจริงในระดับมากทั้ง 10 ข้อ ซึ่งมีค่าเฉลี่ย อยู่ระหว่าง 2.63 – 3.33 เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยโดยรวมเกี่ยวกับสภาพความเป็นจริงในด้านการใช้ วิธีสอนให้สอดคล้องกับหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน ของครูในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการ ประถมศึกษาแห่งชาติ พบว่า มีสภาพความเป็นจริงในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยรวม 3.01

ส่วนปัญหาในด้านการใช้วิธีสอนให้สอดคล้องกับหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน จำนวน 10 ข้อ มีปัญหาในระดับน้อยทั้ง 10 ข้อ มีค่าเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 1.51 – 2.05 พิจารณาค่าเฉลี่ยโดยรวมเกี่ยวกับ ปัญหาในด้านการใช้วิธีสอนให้สอดคล้องกับหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน ของครูในสังกัดสำนักงาน คณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ พบว่า มีปัญหาในระดับน้อย มีค่าเฉลี่ยรวม 1.67

ตาราง 7 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของสภาพและปัญหาการใช้หลักสูตรกลุ่มสาระการ

เรียนรัฐศึกษาและพลศึกษา ของครูในสังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 6 จำนวน 89 คน ด้านการจัดปัจจัยและสภาพการณ์ต่างๆ

ลำดับที่	รายการ	สภาพ		ปัญหา	
		$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.
1	การให้ความสนับสนุนส่งเสริมจากผู้บริหาร	2.89 (มาก)	.71	2.28 (น้อย)	.87
2	ความเพียงพอของสถานที่ในการเรียนการสอน	2.70 (มาก)	.77	2.40 (น้อย)	.90
3	โสตทัศนูปกรณ์ใช้ประกอบการเรียนการสอน	2.47 (น้อย)	.77	2.38 (น้อย)	.84
4	การจัดสรรงบประมาณในการจัดซื้อวัสดุ	2.71 (มาก)	.75	2.42 (น้อย)	.82
5	การจัดทำและจัดหาสิ่งที่มีอยู่ในท้องถิ่น มาประยุกต์ใช้เป็นสื่อการเรียนรู้	2.58 (มาก)	.75	2.46 (น้อย)	.88
6	การจัดให้มีเครือข่ายการเรียนรู้ เพื่อเชื่อมโยงและ แลกเปลี่ยนการเรียนรู้ระหว่างสถานศึกษา ชุมชน ท้องถิ่น และสังคมอื่นๆ	2.34 (น้อย)	.75	2.45 (น้อย)	.88
7	เอกสารและแหล่งเรียนรู้เพื่อศึกษาเพิ่มเติม	2.70 (มาก)	.68	2.46 (น้อย)	.78

ตาราง 7 (ต่อ)

ลำดับที่	รายการ	สภาพ		ปัญหา	
		$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.
8	การจัดตารางเรียนตามเวลาเรียนเหมาะสมกับความต้องการของนักเรียน	2.71 (มาก)	.80	2.46 (น้อย)	.85
9	จำนวนคาบหรือชั่วโมงการสอนต่อสัปดาห์	2.76 (มาก)	.73	2.31 (น้อย)	.79
10	ภาระหน้าที่งานพิเศษนอกเหนือจากการสอน	3.00 (มาก)	.93	2.67 (มาก)	.91
	รวม	2.69 (มาก)	0.48	2.42 (น้อย)	0.60

จากตาราง 7 แสดงว่าสภาพความเป็นจริงในด้านการจัดปัจจัยและสภาพการณ์ต่างๆ จำนวน 10 ข้อ มีสภาพความเป็นจริงในระดับมาก 8 ข้อ มีค่าเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 2.58 – 3.00 มีสภาพความเป็นจริงในระดับน้อย จำนวน 2 ข้อ มีค่าเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 2.34 -2.47 ได้แก่ สภาพที่เป็นจริงเกี่ยวกับ โสตทัศนูปกรณ์ใช้ประกอบการเรียนการสอน และสภาพที่เป็นจริงด้านการจัดให้มีเครือข่ายการเรียนรู้ เพื่อเชื่อมโยงและแลกเปลี่ยนการเรียนรู้ระหว่างสถานศึกษา ชุมชน ท้องถิ่น และสังคมอื่น ๆ เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยโดยรวมเกี่ยวกับสภาพความเป็นจริงในด้านการจัดปัจจัยและสภาพการณ์ต่าง ๆ ของครูในสังกัด กรมสามัญศึกษา พบว่า มีสภาพความเป็นจริงในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยรวม 2.69

ส่วนปัญหาในด้านการจัดปัจจัยและสภาพการณ์ต่าง ๆ จำนวน 10 ข้อ มีปัญหาในระดับน้อย 9 ข้อ มีค่าเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 2.28 – 2.46 มีปัญหาในระดับมาก 1 ข้อ มีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 2.67 ได้แก่ ปัญหาที่มีภาระหน้าที่งานพิเศษนอกเหนือจากการสอน เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยโดยรวมเกี่ยวกับปัญหาในด้านการจัดปัจจัยและสภาพการณ์ ต่าง ๆ ของครูในสังกัดกรมสามัญศึกษา พบว่า มีปัญหาในระดับน้อย มีค่าเฉลี่ยรวม 2.42

ตาราง 8 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของสภาพและปัญหาการใช้หลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา ของครูในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ เขตการศึกษา 6 จำนวน 57 คน ด้านการจัดปัจจัยและสภาพการณ์ต่าง ๆ

ลำดับที่	รายการ	สภาพ		ปัญหา	
		$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.
1	การให้ความสนับสนุนส่งเสริมจากผู้บริหาร	2.79 (มาก)	.90	1.84 (น้อย)	.92
2	ความเพียงพอของสถานที่ในการเรียนการสอน	2.88 (มาก)	.89	2.11 (น้อย)	.98
3	วัสดุทัศนูปกรณ์ใช้ประกอบการเรียนการสอน	2.74 (มาก)	.64	2.37 (น้อย)	.82
4	การจัดสรรงบประมาณในการจัดซื้อวัสดุ	2.63 (มาก)	.90	2.44 (น้อย)	1.02
5	การจัดทำและจัดหาสิ่งที่มีอยู่ในท้องถิ่นมาประยุกต์ใช้เป็นสื่อการเรียนรู้	2.79 (มาก)	.75	1.98 (น้อย)	.77
6	การจัดให้มีเครือข่ายการเรียนรู้ เพื่อเชื่อมโยงและแลกเปลี่ยนการเรียนรู้ระหว่างสถานศึกษา ชุมชน ท้องถิ่น และสังคมอื่นๆ	2.64 (มาก)	.77	2.24 (น้อย)	.93
7	เอกสารและแหล่งเรียนรู้เพื่อศึกษาเพิ่มเติม	2.64 (มาก)	.72	2.16 (น้อย)	.88
8	การจัดตารางเรียนตามเวลาเรียนเหมาะสมกับความต้องการของนักเรียน	3.07 (มาก)	.50	1.61 (น้อย)	.72
9	จำนวนคาบหรือชั่วโมงการสอนต่อสัปดาห์	3.19 (มาก)	.74	1.83 (น้อย)	.68
10	ภาระหน้าที่งานพิเศษนอกเหนือจากการสอน	3.21 (มาก)	.59	2.24 (น้อย)	1.14
	รวม	2.86 (มาก)	0.37	2.34 (น้อย)	0.55

จากตาราง 8 แสดงว่าสภาพความเป็นจริงในด้านการจัดปัจจัยและสภาพการณ์ต่าง ๆ จำนวน 10 ข้อ มีสภาพความเป็นจริงในระดับมากทั้ง 10 ข้อ มีค่าเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 2.63 – 3.21 เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยโดยรวมเกี่ยวกับสภาพความเป็นจริงในด้านการจัดปัจจัยและสภาพการณ์ต่าง ๆ ของครูในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ พบว่า มีสภาพความเป็นจริงในระดับมากมีค่าเฉลี่ยรวม 2.86

ส่วนปัญหาในด้านการจัดปัจจัยและสภาพการณ์ต่าง ๆ จำนวน 10 ข้อ มีปัญหาในระดับน้อยทั้ง 10 ข้อ มีค่าเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 1.83 – 2.44 เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยโดยรวมเกี่ยวกับปัญหาในด้านการจัดปัจจัยและสภาพการณ์ต่าง ๆ ของครูในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ พบว่า มีปัญหาในระดับน้อย มีค่าเฉลี่ยรวม 2.34

ตาราง 9 เปรียบเทียบสภาพความเป็นจริงของการใช้หลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา ระหว่างครูในสังกัดกรมสามัญศึกษากับครูในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ เขตการศึกษา 6

ลำดับ	รายการ	สศ.		สพช.		t-test	Sig.
		$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.		
1	ด้านการแปลงหลักสูตรไปสู่การสอน	2.99 (มาก)	0.52	2.98 (มาก)	0.50	.15	.584
2	ด้านการใช้วิธีสอนให้สอดคล้องกับหลักสูตร	2.78 (มาก)	0.45	3.01 (มาก)	0.43	-.11	.002*
3	ด้านการจัดปัจจัยและสภาพการณ์ต่าง ๆ	2.69 (มาก)	0.48	2.86 (มาก)	0.37	-.39	.018*

จากตาราง 9 แสดงว่าสภาพความเป็นจริงของการใช้หลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา ระหว่างครูในสังกัดกรมสามัญศึกษากับครูในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ เขตการศึกษา 6 ทั้ง 3 ด้าน ได้แก่ ด้านการแปลงหลักสูตรไปสู่การสอน ด้านการใช้วิธีสอนให้สอดคล้องกับหลักสูตร และด้านการจัดปัจจัยและสภาพการณ์ต่าง ๆ พบว่า ไม่แตกต่างกัน

ตาราง 10 เปรียบเทียบปัญหาของการใช้หลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา

ระหว่างครูในสังกัดกรมสามัญศึกษากับครูในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ เขตการศึกษา 6

ลำดับ	รายการ	สศ.		สพช.		t-test	Sig.
		$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.		
1	ด้านการแปลงหลักสูตรไปสู่การสอน	2.27 (น้อย)	0.58	2.04 (น้อย)	0.51	1.51	.001*
2	ด้านการใช้วิธีสอนให้สอดคล้องกับหลักสูตร	1.68 (น้อย)	0.57	1.67 (น้อย)	0.47	1.07	.004*
3	ด้านการจัดปัจจัยและสภาพการณ์ต่าง ๆ	2.42 (น้อย)	0.60	2.34 (น้อย)	0.55	1.56	.054

จากตาราง 10 แสดงว่าปัญหาการใช้หลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา ระหว่างครูในสังกัดกรมสามัญศึกษากับครูในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ เขตการศึกษา 6 ทั้ง 3 ด้าน ได้แก่ ด้านการแปลงหลักสูตรไปสู่การสอน ด้านการใช้วิธีสอนให้สอดคล้องกับหลักสูตร และด้านการจัดปัจจัยและสภาพการณ์ต่าง ๆ พบว่า ไม่แตกต่างกัน

ตาราง 11 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของสภาพและปัญหาการใช้หลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษา

และพลศึกษา ระหว่างครูในสังกัดกรมสามัญศึกษากับครูในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ เขตการศึกษา 6

ลำดับ	รายการ	สศ.		สพช.	
		สภาพ	ปัญหา	สภาพ	ปัญหา
1	ด้านการแปลงหลักสูตรไปสู่การสอน	2.99 (มาก)	2.27 (น้อย)	2.98 (มาก)	2.04 (น้อย)
2	ด้านการใช้วิธีสอนให้สอดคล้องกับหลักสูตร	2.78 (มาก)	1.68 (น้อย)	3.01 (มาก)	1.67 (น้อย)
3	ด้านการจัดปัจจัยและสภาพการณ์ต่าง ๆ	2.69 (มาก)	2.42 (น้อย)	2.86 (มาก)	2.34 (น้อย)

จากตาราง 11 แสดงว่าค่าเฉลี่ยของสภาพและปัญหาการใช้หลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้ สุขศึกษาและพลศึกษา ของครูในสังกัดกรมสามัญศึกษากับครูในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการ ประถมศึกษาแห่งชาติ เขตการศึกษา 6 ทั้ง 3 ด้าน ได้แก่ ด้านการแปลงหลักสูตรไปสู่การสอน ด้านการใช้วิธีสอนให้สอดคล้องกับหลักสูตร และด้านการจัดปัจจัยและสภาพการณ์ต่าง ๆ พบว่า ไม่แตกต่างกัน

ตอนที่ 3 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะของผู้ตอบแบบสอบถาม

ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับสภาพและปัญหาการใช้หลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้ สุขศึกษาและพลศึกษา ของครูในสังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 6 ด้านการแปลงหลักสูตร ไปสู่การสอน ด้านการใช้วิธีการสอนให้สอดคล้องกับหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน และด้านการจัด ปัจจัยและสภาพการณ์ต่าง ๆ สรุปได้ดังนี้

1. ด้านการแปลงหลักสูตรไปสู่การสอน
 - 1.1 รูปแบบของแผนการจัดการเรียนรู้ยังไม่มีชัดเจนแน่นอนที่จะนำมาเป็นแบบอย่าง ได้ และยังขาดความเชื่อถือ เนื่องจากต่างคนต่างจัดทำโดยไม่ทราบว่าที่ถูกต้องเป็นอย่างไร (6 คน)
 - 1.2 กระบวนการวัดและประเมินผลควรมีความชัดเจนมากกว่านี้ (6 คน)
 - 1.3 มีขั้นตอนของการจัดทำหลักสูตรมากมายเกินไป (4 คน)
 - 1.4 ควรมีหลักสูตรแกนกลางจากส่วนกลางเป็นหลัก แล้วให้แต่ละท้องถิ่นนำไปดัดแปลงหรือนำไปใช้ให้เหมาะสมกับท้องถิ่นของตนเอง (5 คน)
 - 1.5 หลักสูตรของประเทศควรจะมีมาตรฐานเดียวกัน (2 คน)
 - 1.6 ควรจัดส่งคู่มือเกี่ยวกับการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา ให้กับสถานศึกษาได้รับทันก่อน สถานศึกษาจะจัดทำหลักสูตร (5 คน)
 - 1.7 ครูและนักเรียนแต่ละท้องถิ่นน่าจะมีอิสระในการจัดทำหลักสูตรใช้เอง (2 คน)
 - 1.8 ผู้เรียนไม่มีโอกาสจัดทำหลักสูตรร่วมกับผู้สอนเนื่องจากสถานศึกษาเตรียมการไม่ทัน จึงทำให้นื้อหาสาระของหลักสูตรไม่ตรงตามความต้องการของผู้เรียน (3 คน)
 - 1.9 คณะกรรมการสถานศึกษายังไม่มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดทำหลักสูตร สถานศึกษา (5 คน)
 - 1.10 หลักสูตรได้คาดหวังไว้สูงเกินไป จนทำให้เกิดปัญหาการจัดการเรียนการสอน (1 คน)
 - 1.11 ในการเข้ารับการอบรมของครูแต่ละครั้ง ควรมีวิทยากรที่มีความรู้ที่แท้จริงมาถ่ายทอด และควรเป็นมาตรฐานเดียวกันทั่วประเทศ (5 คน)

2. ด้านการใช้วิธีสอนให้สอดคล้องกับหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน

2.1 ส่วนมากครูผู้สอนยึดตัวหนังสือเป็นหลัก ไม่สามารถนำหลักสูตรไปเอื้ออำนวยต่อชีวิตจริง การทำงานก็แยกส่วนกันทำให้ไม่มีการบูรณาการ (2 คน)

2.2 วิธีการสอนของกลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา ควรจะใช้วิธีการสอนโดยการอธิบาย การสาธิต การปฏิบัติ แล้วครูคอยชี้แนะ และให้นำไปฝึกซ้อมเป็นหลัก (1 คน)

2.3 ครูไม่มีเวลาเตรียมการเรียนการสอน เนื่องจากมีภาระหน้าที่งานพิเศษมาก (8 คน)

2.4 กระบวนการเรียนการสอนหรือวิธีการสอน ควรให้ผู้สอนเป็นผู้เลือก เพราะสภาพของผู้เรียนแต่ละคนแต่ละกลุ่มต่างกัน (1 คน)

2.5 ครูยังคงใช้วิธีการสอนแบบเดิม ๆ เพียงแต่เพิ่มการทำเอกสารหลักฐานต่าง ๆ ไว้ให้มาก เพื่อเตรียมรองรับการประเมินผลงาน (1 คน)

2.6 ครูมีภาระหน้าที่งานสอนหลายระดับชั้นและผู้เรียนต่างวัยกัน จึงทำให้ครูผู้สอนต้องใช้เทคนิคและวิธีการสอนหลายรูปแบบไม่สามารถกำหนดชัดเจนแน่นอนได้ (1 คน)

2.7 ครูรุ่นเก่า ๆ ที่มีอายุราชการมาก ๆ ไม่ค่อยยอมรับและไม่ใช้กระบวนการเรียนการสอนแบบใหม่ ๆ โดยเฉพาะการสอนด้วยวิธีการใช้นวัตกรรมและเทคโนโลยีใหม่ ๆ (2 คน)

2.8 น่าจะมีการส่งเสริมครูผู้สอนเพื่อเข้าสู่การพัฒนาด้านวิธีการสอนอย่างจริงจัง มุ่งเน้นแต่ด้านการทำเอกสารหลักฐานมากเกินไป (1 คน)

2.9 ผู้เรียนไม่ค่อยให้ความร่วมมือในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน (2 คน)

2.10 ครูผู้สอนควรศึกษาค้นคว้า เนื้อหาสาระใหม่ ๆ อยู่เสมอ เช่น จากอินเทอร์เน็ต (1 คน)

2.11 ควรใช้วิธีการสอนแบบเก่า ๆ มาประยุกต์ใช้ผสมผสานกับแบบใหม่ ๆ (3 คน)

2.12 ผู้สอนควรได้รับการนิเทศให้ความรู้ด้านเทคนิคและวิธีการสอนต่าง ๆ ที่ถูกต้องอยู่เสมอ (2 คน)

2.13 ใช้วิธีการสอนโดยให้นักเรียนรู้จักคิดวิเคราะห์ และเรียนรู้จากประสบการณ์ที่เกิดขึ้นจากผู้อื่น (1 คน)

3. ด้านการจัดปัจจัยและสภาพการณ์ต่าง ๆ

3.1 สถานที่ในการจัดการเรียนการสอนน่าจะจัดให้เพียงพอ เช่น สนามกีฬา โรงยิมส์ (5 คน)

3.2 ควรจัดให้มีวัสดุอุปกรณ์ในการจัดการเรียนการสอนอย่างเพียงพอทัดเทียมกัน (5 คน)

3.3 สาระพลศึกษา ฝ่ายวิชาการไม่ควรเร่งรัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเร็วเกินไป (2 คน)

3.4 งบประมาณในการจัดเตรียมการเรียนการสอนไม่เพียงพอ ผู้สอนต้องเสียค่าใช้จ่ายเอง เช่น สื่อการเรียนการสอน กระดาษใบความรู้ ใบงาน เป็นต้น (3 คน)

3.5 ปัญหาทางด้านครอบครัวของนักเรียน เช่น เศรษฐกิจ ขาดความอบอุ่น (4 คน)

- 3.6 ขาดการบูรณาการร่วมกันกับกลุ่มสาระอื่น ๆ เนื่องจากต่างคนต่างสอน (2 คน)
- 3.7 นักเรียนศึกษาค้นคว้าด้วยตัวเองไม่ได้ เนื่องจากอ่านหนังสือไม่คล่อง (2 คน)
- 3.8 บ้านนักเรียนไม่มีเครื่องคอมพิวเตอร์ เมื่อมอบหมายงานให้ทำต้องเสียค่าใช้จ่ายแพง เช่น ให้ศึกษาค้นคว้าข้อมูลจากอินเทอร์เน็ต การจัดทำรายงาน (1 คน)
- 3.9 ผู้ปกครองไม่มีเวลาให้การอบรมเลี้ยงดูบุตร (5 คน)
- 3.10 จำนวนนักเรียนแต่ละห้องมีจำนวนมาก (3 คน)
- 3.11 ผู้บริหารมุ่งเน้นแต่ให้ครูผู้สอนจัดทำเอกสาร หลักฐานมากไปกว่าการปฏิบัติจริง (3 คน)
- 3.12 ผู้บริหารไม่ค่อยให้การสนับสนุนด้านวัสดุทัศนูปกรณ์ใหม่ ๆ แก่ครู (3 คน)
- 3.13 ภาระหน้าที่งานพิเศษนอกเหนือจากการสอนมีมาก (5 คน)
- 3.14 จำนวนคาบหรือชั่วโมงการสอนต่อสัปดาห์มีมาก (3 คน)
- 3.15 ขาดงบประมาณในการส่งเสริมความเป็นเลิศทางการกีฬาอย่างต่อเนื่อง (2 คน)

ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับสภาพและปัญหาการใช้หลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้ สุขศึกษาและพลศึกษา ของครูในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ เขตการศึกษา 6 ด้านการแปลงหลักสูตรไปสู่การสอน ด้านการใช้วิธีการสอนให้สอดคล้องกับหลักสูตร การศึกษาขั้นพื้นฐาน และด้านการจัดปัจจัยและสภาพการณ์ต่าง ๆ สรุปได้ดังนี้

1. ด้านการแปลงหลักสูตรไปสู่การสอน
 - 1.1 ครูผู้สอนต้องจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้เพื่อให้การจัดกระบวนการเรียนการสอน บังเกิดผลสัมฤทธิ์ที่ดีต่อผู้เรียน (3 คน)
 - 1.2 ครูผู้สอนต้องศึกษา วิเคราะห์สาระและมาตรฐานการเรียนรู้ให้ถ่องแท้ (2 คน)
 - 1.3 มาตรฐานการเรียนรู้ของหลักสูตรกำหนดไว้สูงเกินไป (1 คน)
 - 1.4 ผู้สอนต้องจัดทำหลักสูตรโดยยึดตัวผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง (2 คน)
 - 1.5 ควรแปลงหลักสูตรไปสู่การสอนให้ตรงกับความต้องการของผู้เรียนและสภาพความเป็นจริง (1 คน)
 - 1.6 หลักสูตรยังไม่ชัดเจน เพราะอยู่ในช่วงของการทดลองใช้ จึงส่งผลทำให้การจัดการเรียนรู้ ยังไม่ประสบผลสำเร็จตามที่คาดหวัง (2 คน)
 - 1.7 ครูควรวัดผลประเมินผลผู้เรียนตามสภาพจริง (2 คน)
 - 1.8 มีปัญหาเรื่องการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา เนื่องจากโรงเรียนขนาดเล็กขาดวัสดุ อุปกรณ์ที่ต้องใช้ประกอบในการจัดทำหลักสูตร เช่น เครื่องคอมพิวเตอร์ และบุคลากรที่มีความชำนาญในการใช้ (1 คน)

1.9 ในแต่ละมาตรฐานการเรียนรู้ หลักสูตรควรที่จะกำหนดเนื้อหาสาระที่จะให้ผู้เรียนได้เรียนรู้อย่างชัดเจน เพื่อที่ผู้สอนจะได้จัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ได้ (1 คน)

2. ด้านการใช้วิธีสอนให้สอดคล้องกับหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน

2.1 ครูควรจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้โดยยึดหลักสูตรสถานศึกษาที่ได้จัดทำขึ้นเป็นหลัก และควรดำเนินการจัดการเรียนการสอนให้เป็นไปตามแผนการจัดการเรียนรู้ (1 คน)

2.2 ครูควรใช้วิธีสอนโดยเน้นให้ผู้เรียนได้ปฏิบัติจริงเป็นหลักให้มากที่สุด (5 คน)

2.3 ควรสอนโดยเชื่อมโยงเนื้อหาสาระสุขศึกษาเข้ากับพลศึกษาให้เห็นเป็นรูปธรรม (2 คน)

2.4 ครูควรมีเวลาว่างระหว่างชั่วโมงจะได้มีโอกาสเลือกใช้วิธีสอนได้อย่างเหมาะสม (3 คน)

2.5 ครูผู้สอนควรใช้วิธีสอนอย่างหลากหลายในแต่ละชั่วโมงได้อย่างเหมาะสม (3 คน)

2.6 การวัดและประเมินผล ครูและผู้เรียนควรกำหนดร่วมกัน (2 คน)

2.7 การใช้วิธีสอนสาระพลศึกษาควรยึดหลักการสอนแบบ 5 ขั้น (1 คน)

3. ด้านการจัดปัจจัยและสภาพการณ์ต่าง ๆ

3.1 ผู้เรียนขาดความพร้อมในการเรียน เช่น ขาดพลศึกษา รองเท้ากีฬาไม่มี (5 คน)

3.2 ผู้ปกครองนักเรียนมีฐานะยากจน (4 คน)

3.3 โรงเรียนไม่มีโรงฝึกพลศึกษา เมื่อฝนตกไม่สามารถเรียนได้ (2 คน)

3.4 อุปกรณ์การเรียนพลศึกษาไม่เพียงพอ (3 คน)

3.5 โรงเรียนใช้สนามกีฬาจัดตลาดนัดในวันจันทร์และวันศุกร์ (1 คน)

3.6 ครูต้องเสียค่าใช้จ่ายในการจัดทำเอกสารประกอบการเรียนการสอนมาก เช่น กระดาษจัดทำใบความรู้ ใบงาน เพื่อแจกให้ผู้เรียนเนื่องจากผู้เรียนไม่มีแบบเรียน (2 คน)

3.7 ครูต้องจัดเตรียมการเรียนการสอนให้กับผู้เรียนหลายระดับชั้นจึงทำให้ไม่มีเวลาเตรียมการเรียนการสอน (1 คน)

3.8 ครูมีสุขภาพร่างกายไม่สมบูรณ์แข็งแรง (1 คน)

3.9 ครูควรจบการศึกษาทางด้านพลศึกษาโดยตรงจึงจะทำให้มีทักษะพื้นฐานทางด้านกีฬาที่จะสาธิตให้ผู้เรียนดู (2 คน)

3.10 ครูต้องศึกษาหาความรู้ใหม่ ๆ เพิ่มเติมอยู่ตลอดเวลา (3 คน)

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

ความมุ่งหมายของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพและปัญหาการใช้หลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 ระดับมัธยมศึกษา ปีการศึกษา 2545 ของโรงเรียนในสังกัดกรมสามัญศึกษากับโรงเรียนในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ เขตการศึกษา 6

2. เพื่อเปรียบเทียบสภาพและปัญหาการใช้หลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 ระดับมัธยมศึกษา ปีการศึกษา 2545 ของโรงเรียนในสังกัดกรมสามัญศึกษากับโรงเรียนในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ เขตการศึกษา 6

ประชากรและการเลือกกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

ประชากรและการเลือกกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่

ครูกลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา ระดับมัธยมศึกษา ปีการศึกษา 2545 ในเขตการศึกษา 6 ของโรงเรียนในสังกัดกรมสามัญศึกษา 30 โรงเรียน จำนวน 110 คน และโรงเรียนในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ 39 โรงเรียน จำนวน 70 คน รวม 180 คน ได้มาโดยการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling)

สมมุติฐานในการวิจัย

1. สภาพการใช้หลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา ระหว่างโรงเรียนในสังกัดกรมสามัญศึกษากับโรงเรียนในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ แตกต่างกัน

2. ปัญหาการใช้หลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา ระหว่างโรงเรียนในสังกัดกรมสามัญศึกษากับโรงเรียนในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ แตกต่างกัน

วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษาสภาพและปัญหาการใช้หลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 ระดับมัธยมศึกษา ปีการศึกษา 2545

ในเขตการศึกษา 6 ผู้วิจัยได้ทำการศึกษากับกลุ่มตัวอย่าง คือ ครูกลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา โรงเรียนในสังกัดกรมสามัญศึกษา 30 โรงเรียน จำนวน 110 คน และโรงเรียนในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ 39 โรงเรียน จำนวน 70 คน รวม 180 คน ได้รับแบบสอบถามกลับคืนมาเป็นแบบสอบถามที่สมบูรณ์ทั้งหมด 146 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 81.11 แยกเป็นแบบสอบถามของครูสังกัดกรมสามัญศึกษา จำนวน 89 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 80.91 เป็นแบบสอบถามของครูสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ จำนวน 57 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 81.43

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามสภาพและปัญหาการใช้หลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 ระดับมัธยมศึกษา ปีการศึกษา 2545 ในเขตการศึกษา 6 ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นจากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง มีลักษณะทั้งแบบสอบถามปลายปิดและปลายเปิด แบ่งเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลของผู้ตอบแบบสอบถาม เป็นแบบสำรวจรายการ (Checklist) จำนวน 6 ข้อ เกี่ยวกับเพศ อายุ สังกัด วุฒิการศึกษา การเข้ารับการอบรมเกี่ยวกับหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน และสาระที่รับผิดชอบสอน

ตอนที่ 2 สภาพและปัญหาการใช้หลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 เป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scales) มี 3 ด้าน ได้แก่ ด้านการแปลงหลักสูตรไปสู่การสอน ด้านการใช้วิธีสอนให้สอดคล้องกับหลักสูตร และด้านการจัดปัจจัยและสภาพการณ์ต่าง ๆ

ตอนที่ 3 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะของผู้ตอบแบบสอบถาม เป็นแบบสอบถามแบบปลายเปิดในลักษณะเขียนบรรยายความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ

การจัดกระทำและการวิเคราะห์ข้อมูล

เมื่อได้รับแบบสอบถามที่ส่งกลับคืนมาจากผู้ตอบแบบสอบถามแล้ว ผู้วิจัยจะได้ดำเนินการจัดกระทำและวิเคราะห์ข้อมูลตามลำดับ ดังนี้

1. ตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถามที่ได้รับกลับคืนมาทุกฉบับ
2. กำหนดค่าให้กับคำตอบทุกข้อ
3. บันทึกคำตอบที่ได้จากคำถามแต่ละข้อเข้าแฟ้มข้อมูลในระบบคอมพิวเตอร์
4. ใช้โปรแกรมสำเร็จรูปการวิจัยทางสังคมศาสตร์ (SPSS Statistic Package of Social Science) ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลตอนที่ 1 และตอนที่ 2 ตามขั้นตอนต่อไปนี้
 - 4.1 หาค่าความถี่ และค่าร้อยละของสถานภาพผู้ตอบแบบสอบถาม
 - 4.2 หาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ของสภาพและปัญหาการใช้

หลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 ระดับมัธยมศึกษา ปีการศึกษา 2545 ในเขตการศึกษา 6 และนำเสนอข้อมูลในรูปตาราง

4.3 เปรียบเทียบสภาพและปัญหาการใช้หลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 ระดับมัธยมศึกษา ปีการศึกษา 2545 ในเขตการศึกษา 6 ระหว่างครูในสังกัดกรมสามัญศึกษากับครูในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ โดยใช้สถิติ ที่ (t – test Independent) โดยกำหนดความมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ 0.5 และนำเสนอข้อมูลในรูปตาราง

5. สรุปความคิดเห็นและข้อเสนอแนะจากคำตอบในแบบสอบถามที่ 3 และนำเสนอเป็นความเรียง

สรุปผลการวิจัย

1. ข้อมูลของผู้ตอบแบบสอบถาม

สถานภาพของครูกลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา โรงเรียนในสังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 6 จำนวน 89 คน นั้น เป็นเพศชาย จำนวน 55 คน คิดเป็นร้อยละ 61.8 มีอายุ 41 – 50 ปี จำนวน 77 คน คิดเป็นร้อยละ 86.5 มีวุฒิทางด้านพลศึกษา จำนวน 50 คน คิดเป็นร้อยละ 56.2 เคยเข้ารับการอบรมหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน จำนวน 79 คน คิดเป็นร้อยละ 88.8 สอนทั้งสาระสุขศึกษาและพลศึกษา จำนวน 48 คน คิดเป็น ร้อยละ 53.9

ส่วนสถานภาพของครูกลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา โรงเรียนในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ เขตการศึกษา 6 จำนวน 57 คน นั้น เป็นเพศชาย จำนวน 41 คน คิดเป็นร้อยละ 71.9 มีอายุ 41 – 50 ปี จำนวน 33 คน คิดเป็นร้อยละ 57.9 มีวุฒิทางด้านพลศึกษา จำนวน 26 คน คิดเป็นร้อยละ 45.6 เคยเข้ารับการอบรมหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน จำนวน 56 คน คิดเป็นร้อยละ 98.2 สอนทั้งสาระสุขศึกษาและพลศึกษา จำนวน 44 คน คิดเป็นร้อยละ 77.2

2. สภาพและปัญหาการใช้หลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 ปีการศึกษา 2545 ในเขตการศึกษา 6 ของครูในสังกัดกรมสามัญศึกษา ด้านต่าง ๆ มีดังนี้

2.1 ด้านการแปลงหลักสูตรไปสู่การสอน

แสดงสภาพความเป็นจริงในด้านการแปลงหลักสูตรไปสู่การสอน มีสภาพความเป็นจริงในระดับมากที่สุด 10 ข้อ ซึ่งมีค่าเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 2.76 – 3.15 เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยโดยรวมเกี่ยวกับสภาพความเป็นจริงในด้านการแปลงหลักสูตรไปสู่การสอน ของครูในสังกัดกรมสามัญศึกษา พบว่า มีสภาพความเป็นจริงในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยรวม 2.99

ส่วนปัญหาในด้านการแปลงหลักสูตรไปสู่การสอน มีปัญหาในระดับน้อยทั้ง 10 ข้อ มีค่าเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 2.22 – 2.47 เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยโดยรวมเกี่ยวกับปัญหาในด้านการแปลงหลักสูตรไปสู่การสอน ของครูในสังกัดกรมสามัญศึกษา พบว่า มีปัญหาในระดับน้อย มีค่าเฉลี่ยรวม 2.27

2.2 ด้านการใช้วิธีสอนให้สอดคล้องกับหลักสูตร

แสดงสภาพความเป็นจริงในด้านการใช้วิธีสอนให้สอดคล้องกับหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีสภาพความเป็นจริงในระดับมากทั้ง 10 ข้อ ซึ่งมีค่าเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 2.78 – 3.18 เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยโดยรวมเกี่ยวกับสภาพความเป็นจริงในด้านการใช้วิธีสอนให้สอดคล้องกับหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน ของครูในสังกัดกรมสามัญศึกษา พบว่า มีสภาพความเป็นจริงในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยรวม 2.78

ส่วนปัญหาในด้านการใช้วิธีสอนให้สอดคล้องกับหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีปัญหาในระดับน้อยทั้ง 10 ข้อ มีค่าเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 2.18 – 2.48 เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยโดยรวมเกี่ยวกับปัญหาในด้านการใช้วิธีสอนให้สอดคล้องกับหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน ของครูในสังกัดกรมสามัญศึกษา พบว่า มีปัญหาในระดับน้อย มีค่าเฉลี่ยรวม 1.68

2.3 ด้านการจัดปัจจัยและสภาพการณ์ต่าง ๆ

แสดงสภาพความเป็นจริงในด้านการจัดปัจจัยและสภาพการณ์ต่าง ๆ จำนวน 10 ข้อ มีสภาพความเป็นจริงในระดับมาก 8 ข้อ มีค่าเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 2.58 – 3.00 มีสภาพความเป็นจริงในระดับน้อย จำนวน 2 ข้อ มีค่าเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 2.34 -2.47 ได้แก่ สภาพที่เป็นจริงเกี่ยวกับโสตทัศนูปกรณ์ ใช้ประกอบการเรียนการสอน และสภาพที่เป็นจริงด้านการจัดให้มีเครือข่ายการเรียนรู้ เพื่อเชื่อมโยงและแลกเปลี่ยนการเรียนรู้ระหว่างสถานศึกษา ชุมชน ท้องถิ่น และสังคมอื่น ๆ เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยโดยรวมเกี่ยวกับสภาพความเป็นจริงในด้านการจัดปัจจัยและสภาพการณ์ต่าง ๆ ของครูในสังกัดกรมสามัญศึกษา พบว่า มีสภาพความเป็นจริงในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยรวม 2.69

ส่วนปัญหาในด้านการจัดปัจจัยและสภาพการณ์ต่าง ๆ จำนวน 10 ข้อ มีปัญหาในระดับน้อย 9 ข้อ มีค่าเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 2.28 – 2.46 มีปัญหาในระดับมาก 1 ข้อ มีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 2.67 ได้แก่ ปัญหาที่มีภาระหน้าที่งานพิเศษนอกเหนือจากการสอน เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยโดยรวมเกี่ยวกับปัญหาในด้านการจัดปัจจัยและสภาพการณ์ ต่าง ๆ ของครูในสังกัดกรมสามัญศึกษา พบว่า มีปัญหาในระดับน้อย มีค่าเฉลี่ยรวม 2.42

3. สภาพและปัญหาการใช้หลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา
ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 ปีการศึกษา 2545 ในเขตการศึกษา 6
ของครูในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษา ด้านต่าง ๆ มีดังนี้

3.1 ด้านการแปลงหลักสูตรไปสู่การสอน

แสดงสภาพความเป็นจริงในด้านการแปลงหลักสูตรไปสู่การสอน มีสภาพความเป็นจริงในระดับมากทั้ง 10 ข้อ ซึ่งมีค่าเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 2.74 – 3.11 เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยโดยรวมเกี่ยวกับสภาพความเป็นจริงในด้านการแปลงหลักสูตรไปสู่การสอน ของครูในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ พบว่า มีสภาพความเป็นจริงในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยรวม 2.98

ส่วนปัญหาในด้านการแปลงหลักสูตรไปสู่การสอน มีปัญหาในระดับน้อยทั้ง 10 ข้อ ซึ่งมีค่าเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 1.93 – 2.31 เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยโดยรวมเกี่ยวกับปัญหาในด้านการแปลงหลักสูตรไปสู่การสอน ของครูในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ พบว่า มีปัญหาในระดับน้อย มีค่าเฉลี่ยรวม 2.04

3.2 ด้านการใช้วิธีสอนให้สอดคล้องกับหลักสูตร

แสดงสภาพความเป็นจริงในด้านการใช้วิธีสอนให้สอดคล้องกับหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีสภาพความเป็นจริงในระดับมากทั้ง 10 ข้อ ซึ่งมีค่าเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 2.63 – 3.33 เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยโดยรวมเกี่ยวกับสภาพความเป็นจริงในด้านการใช้วิธีสอนให้สอดคล้องกับหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน ของครูในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ พบว่า มีสภาพความเป็นจริงในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยรวม 3.01

ส่วนปัญหาในด้านการใช้วิธีสอนให้สอดคล้องกับหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน จำนวน 10 ข้อ มีปัญหาในระดับน้อยทั้ง 10 ข้อ มีค่าเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 1.51 – 2.05 พิจารณาค่าเฉลี่ยโดยรวมเกี่ยวกับปัญหาในด้านการใช้วิธีสอนให้สอดคล้องกับหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน ของครูในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ พบว่า มีปัญหาในระดับน้อย มีค่าเฉลี่ยรวม 1.67

3.3 ด้านการจัดปัจจัยและสภาพการณ์ต่าง ๆ

แสดงสภาพความเป็นจริงในด้านการจัดปัจจัยและสภาพการณ์ต่าง ๆ มีสภาพความเป็นจริงในระดับมากทั้ง 10 ข้อ ซึ่งมีค่าเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 2.63 – 3.21 เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยโดยรวมเกี่ยวกับสภาพความเป็นจริงในด้านการจัดปัจจัยและสภาพการณ์ต่าง ๆ ของครูในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ พบว่า มีสภาพความเป็นจริงในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยรวม 2.86

ส่วนปัญหาในด้านการจัดปัจจัยและสภาพการณ์ต่าง ๆ มีปัญหาในระดับน้อยทั้ง 10 ข้อ ซึ่งมีค่าเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 1.83 – 2.44 เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยโดยรวมเกี่ยวกับปัญหาในด้านการจัดปัจจัยและสภาพการณ์ต่าง ๆ ของครูในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ พบว่ามีปัญหาในระดับน้อย มีค่าเฉลี่ยรวม 2.34

4. เปรียบเทียบสภาพการใช้หลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษาของครูในสังกัดกรมสามัญศึกษากับครูในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ เขตการศึกษา 6

จากการศึกษาสภาพความเป็นจริงของการใช้หลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 ระดับมัธยมศึกษา ปีการศึกษา 2545 ในเขตการศึกษา 6 ระหว่างครูในสังกัดกรมสามัญศึกษากับครูในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ทั้ง 3 ด้าน ได้แก่ ด้านการแปลงหลักสูตรไปสู่การสอน ด้านการใช้วิธีสอนให้สอดคล้องกับหลักสูตร และด้านการจัดปัจจัยและสภาพการณ์ต่าง ๆ พบว่า ไม่แตกต่างกัน

5. เปรียบเทียบปัญหาการใช้หลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษาของครูในสังกัดกรมสามัญศึกษากับครูในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ เขตการศึกษา 6

จากการศึกษาปัญหาการใช้หลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 ระดับมัธยมศึกษา ปีการศึกษา 2545 ในเขตการศึกษา 6 ระหว่างครูในสังกัดกรมสามัญศึกษากับครูในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ทั้ง 3 ด้าน ได้แก่ ด้านการแปลงหลักสูตรไปสู่การสอน ด้านการใช้วิธีสอนให้สอดคล้องกับหลักสูตร และด้านการจัดปัจจัยและสภาพการณ์ต่าง ๆ พบว่า ไม่แตกต่างกัน

อภิปรายผล

จากการศึกษาค้นคว้าเกี่ยวกับสภาพและปัญหาการใช้หลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 ระดับมัธยมศึกษา ปีการศึกษา 2545 ในเขตการศึกษา 6 ระหว่างครูในสังกัดกรมสามัญศึกษาและครูในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ พบว่า ไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้ไม่เป็นไปตามที่ผู้วิจัยได้ตั้งสมมุติฐานไว้ ซึ่งสามารถอภิปรายผลได้ดังนี้

1. สภาพและปัญหาการใช้หลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 ระดับมัธยมศึกษา ปีการศึกษา 2545 ในเขตการศึกษา 6 ระหว่างครูในสังกัดกรมสามัญศึกษาและครูในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ด้านต่าง ๆ มีดังนี้

1.1 ด้านการแปลงหลักสูตรไปสู่การสอน

จากผลการวิจัยพบว่าสภาพความเป็นจริงของการใช้หลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 ระดับมัธยมศึกษา ปีการศึกษา 2545 ในเขตการศึกษา 6 ของครูในสังกัดกรมสามัญศึกษาและครูในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ พบว่า ด้านความรู้ความเข้าใจของด้านการแปลงหลักสูตรไปสู่การสอนมีอยู่ในระดับมาก ที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะว่าครูส่วนใหญ่มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 เป็นอย่างดี โดยครูส่วนใหญ่เคยเข้ารับการอบรมเกี่ยวกับหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน คิดเป็นร้อยละ 92.47 และครูส่วนใหญ่มีวุฒิการศึกษาทางด้านพลศึกษาและสุขศึกษา คิดเป็นร้อยละ 70.00 อีกทั้งครูส่วนใหญ่มีอายุระหว่าง 41 – 50 ปี คิดเป็นร้อยละ 75.34 จึงทำให้มีประสบการณ์ด้านการแปลงหลักสูตรไปสู่การสอนมาก

ส่วนปัญหาของการใช้หลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 ระดับมัธยมศึกษา ปีการศึกษา 2545 ในเขตการศึกษา 6 ของครูในสังกัดกรมสามัญศึกษาและครูในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ พบว่า มีปัญหาในด้านการแปลงหลักสูตรไปสู่การสอนอยู่ในระดับน้อย ที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะว่าครูส่วนใหญ่มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 เป็นอย่างดี โดยครูส่วนใหญ่เคยเข้ารับการอบรมเกี่ยวกับหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน คิดเป็นร้อยละ 92.47 และครูส่วนใหญ่มีวุฒิการศึกษาทางด้านพลศึกษาและสุขศึกษา คิดเป็นร้อยละ 70.00 อีกทั้งครูส่วนใหญ่มีอายุระหว่าง 41 – 50 ปี คิดเป็นร้อยละ 75.34 จึงทำให้มีประสบการณ์ด้านการจัดการเรียนการสอนมาก

1.2 ด้านการใช้วิธีสอนให้สอดคล้องกับหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน

จากผลการวิจัยพบว่าสภาพความเป็นจริงของการใช้หลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 ระดับมัธยมศึกษา ปีการศึกษา 2545 ในเขตการศึกษา 6 ของครูในสังกัดกรมสามัญศึกษาและครูในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ พบว่า สภาพที่เป็นจริงของการใช้วิธีสอนให้สอดคล้องกับหลักสูตรอยู่ในระดับมาก โดยเฉพาะการสอนด้วยวิธีการให้นักเรียนลงมือปฏิบัติและครูเป็นผู้ชี้แนะ รวมทั้งการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยเน้นนักเรียนเป็นสำคัญ ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะว่าครูส่วนใหญ่มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 เป็นอย่างดี โดยครูส่วนใหญ่เคย

เข้ารับการอบรมเกี่ยวกับหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน คิดเป็นร้อยละ 92.47 และครูส่วนใหญ่มีวุฒิ การศึกษาทางด้านพลศึกษาและสุขศึกษา คิดเป็นร้อยละ 70.00 อีกทั้งครูส่วนใหญ่มีอายุระหว่าง 41 – 50 ปี คิดเป็นร้อยละ 75.34 จึงทำให้มีประสบการณ์ด้านการจัดการเรียนการสอนมาก

ส่วนปัญหาของการใช้หลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา ตามหลักสูตร การศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 ระดับมัธยมศึกษา ปีการศึกษา 2545 ในเขตการศึกษา 6 ของครูในสังกัดกรมสามัญศึกษาและครูในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ พบว่า มีปัญหาในด้านของการใช้วิธีสอนให้สอดคล้องกับหลักสูตรอยู่ในระดับน้อย โดยเฉพาะการสอน ด้วยวิธีการเชื่อมโยงเนื้อหาวิชาสุขศึกษาเข้ากับวิชาพลศึกษา และการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้สอดคล้อง กับชีวิตจริง ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าครูส่วนใหญ่มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักสูตรการศึกษา ขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 เป็นอย่างดี โดยครูส่วนใหญ่เคยเข้ารับการอบรมเกี่ยวกับหลักสูตร การศึกษาขั้นพื้นฐาน คิดเป็นร้อยละ 92.47 และครูส่วนใหญ่มีวุฒิการศึกษาทางด้านพลศึกษาและ สุขศึกษา คิดเป็นร้อยละ 70.00 อีกทั้งครูส่วนใหญ่มีอายุระหว่าง 41 – 50 ปี คิดเป็นร้อยละ 75.34 จึงทำให้มีประสบการณ์ด้านการจัดการเรียนการสอนมาก

1.3 ด้านการจัดปัจจัยและสภาพการณ์ต่าง ๆ

จากผลการวิจัยพบว่าสภาพความเป็นจริงของการใช้หลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษา และพลศึกษา ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 ระดับมัธยมศึกษา ปีการศึกษา 2545 ในเขตการศึกษา 6 ของครูในสังกัดกรมสามัญศึกษาและครูในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการ การประถมศึกษาแห่งชาติ พบว่า สภาพความเป็นจริงของครูในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการ การประถมศึกษาแห่งชาติ ด้านการจัดปัจจัยและสภาพการณ์ต่าง ๆ อยู่ในระดับมากทั้ง 10 ข้อ ส่วนครูสังกัดกรมสามัญศึกษา มีสภาพด้านการจัดปัจจัยและสภาพการณ์ต่าง ๆ อยู่ในระดับมาก 8 ข้อ และระดับน้อย 2 ข้อ ได้แก่ สภาพที่เป็นจริงเกี่ยวกับวัสดุทัศนูปกรณ์ใช้ประกอบการสอน และการจัดให้มีเครือข่ายการเรียนรู้ เพื่อเชื่อมโยงและแลกเปลี่ยนการเรียนรู้ระหว่างสถานศึกษา ชุมชน ท้องถิ่น และสังคมอื่น ๆ นั้น ผู้วิจัยคิดว่าสาเหตุที่สภาพความเป็นจริงทั้ง 2 ข้อ เป็นเช่นนี้อาจจะ มาจากการบริหารจัดการของตัวครูเอง ที่ไม่บริหารจัดการเกี่ยวกับการจัดซื้อจัดหาวัสดุทัศนูปกรณ์ เพื่อใช้ประกอบการสอนให้เพียงพอ เพราะจะเห็นได้จากการจัดสรรงบประมาณในการจัดซื้อวัสดุ จากสภาพความเป็นจริงอยู่ในระดับมาก และตัวครูไม่พยายามทำความเข้าใจหรือพยายาม ประสานงานกับสถานศึกษา ชุมชน ท้องถิ่น และสังคมอื่น ๆ เข้ามาช่วยกันสนับสนุนส่งเสริมการจัด การศึกษาในสถานศึกษาของตนเองให้มีความเจริญยิ่ง ๆ ขึ้นไป

ส่วนปัญหาของการใช้หลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา ตามหลักสูตร การศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 ระดับมัธยมศึกษา ปีการศึกษา 2545 ในเขตการศึกษา 6 ของครูในสังกัดกรมสามัญศึกษาและสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ พบว่า

ครูในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ มีปัญหาของการจัดปัจจัยและสภาพการณ์ต่าง ๆ อยู่ในระดับน้อยทั้ง 10 ข้อ ส่วนครูสังกัดกรมสามัญศึกษา มีปัญหาในด้านการจัดปัจจัยและสภาพการณ์ต่าง ๆ ในระดับน้อย 9 ข้อ และในระดับมาก 1 ข้อ ได้แก่ มีปัญหาด้านภาระหน้าที่งานพิเศษนอกเหนือจากการสอนมาก ที่เป็นเช่นนี้อาจจะเป็นเพราะว่านักเรียนในสังกัดกรมสามัญศึกษาส่วนใหญ่ มีอายุระหว่าง 12 – 19 ปี ซึ่งถือว่าอยู่ในช่วงของวัยรุ่น ที่มีพฤติกรรมเสี่ยงที่อาจจะเบี่ยงเบนไปในทางที่ไม่พึงประสงค์ได้ค่อนข้างมาก เช่น ปัญหาสารเสพติด ปัญหาชู้สาว ปัญหาทะเลาะวิวาท เป็นต้น ทำให้ครูในสังกัดกรมสามัญศึกษา จึงต้องมีภาระที่จะต้องจัดระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนอย่างจริงจัง เพื่อคอยสอดส่องดูแลพฤติกรรมนักเรียนอย่างใกล้ชิด และยังจะต้องคอยจัดกิจกรรมเสริมให้กับนักเรียนอยู่เป็นประจำอย่างสม่ำเสมอ เพื่อไม่ให้เกิดความเสี่ยงต่อปัญหาดังกล่าว

2. เปรียบเทียบสภาพและปัญหาการใช้หลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 ระดับมัธยมศึกษา ปีการศึกษา 2545 ในเขตการศึกษา 6 ของครูในสังกัดกรมสามัญศึกษากับครูในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ได้ดังนี้

จากการเปรียบเทียบสภาพความเป็นจริงของการใช้หลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 ปีการศึกษา 2545 ในเขตการศึกษา 6 ของครูในสังกัดกรมสามัญศึกษากับครูในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ทั้ง 3 ด้าน ได้แก่ ด้านการแปลงหลักสูตรไปสู่การสอน ด้านการใช้วิธีสอนให้สอดคล้องกับหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน และด้านการจัดปัจจัยและสภาพการณ์ต่าง ๆ ปรากฏว่าสภาพความเป็นจริงไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมุติฐาน สาเหตุที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะว่าครูกลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษาส่วนใหญ่มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการแปลงหลักสูตรไปสู่การสอน ด้านการใช้วิธีสอนให้สอดคล้องกับหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน และด้านการจัดปัจจัยและสภาพการณ์ต่าง ๆ เป็นอย่างดี และอย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งดูได้จากสถานภาพของครูส่วนใหญ่ มีอายุอยู่ในระหว่าง 41 – 50 ปี คิดเป็นร้อยละ 75.34 อีกทั้งเคยเข้ารับการอบรมหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 คิดเป็นร้อยละ 92.47 และครูส่วนใหญ่มีวุฒิการศึกษาทางด้านการสอนตรงกับสาระการเรียนรู้ คือ มีวุฒิการศึกษาทางด้านพลศึกษาและสุขศึกษา คิดเป็นร้อยละ 70.00

และจากการเปรียบเทียบปัญหาการใช้หลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 ระดับมัธยมศึกษา ปีการศึกษา 2545 ในเขตการศึกษา 6 ของครูในสังกัดกรมสามัญศึกษากับครูในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการ

ประถมศึกษาแห่งชาติ ทั้ง 3 ด้าน ได้แก่ ด้านการแปลงหลักสูตรไปสู่การสอน ด้านการใช้วิธีสอนให้สอดคล้องกับหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน และด้านการจัดปัจจัยและสภาพการณ์ต่าง ๆ ปรากฏว่ามีปัญหาไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมุติฐาน สาเหตุที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะว่าครูกลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษาส่วนใหญ่มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการแปลงหลักสูตรไปสู่การสอน ด้านการใช้วิธีสอนให้สอดคล้องกับหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน และด้านการจัดปัจจัยและสภาพการณ์ต่าง ๆ เป็นอย่างดี และอย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งดูได้จากสถานภาพของครูส่วนใหญ่มีอายุอยู่ในระหว่าง 41 – 50 ปี คิดเป็นร้อยละ 75.34 อีกทั้งเคยเข้ารับการอบรมหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 คิดเป็นร้อยละ 92.47 และครูส่วนใหญ่มีวุฒิการศึกษาทางด้านการสอนตรงกับสาระการเรียนรู้ คือมีวุฒิการศึกษาทางด้านพลศึกษาและสุขศึกษา คิดเป็นร้อยละ 70.00

ข้อเสนอแนะที่ได้จากการวิจัย

1. หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน ควรนำผลการศึกษาค้นคว้าที่ได้ในครั้งนี้นำไปปรับปรุงแก้ไข เพื่อพัฒนาสภาพความเป็นจริงของการใช้หลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 ด้านต่าง ๆ ทั้ง 3 ด้านที่อยู่ในระดับมาก ให้มีสภาพความเป็นจริงในระดับมากที่สุดให้ได้ในทุก ๆ ด้าน
2. หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน ควรนำผลการศึกษาค้นคว้าที่ได้ในครั้งนี้นำไปปรับปรุงแก้ไข เพื่อพัฒนาให้ปัญหาของการใช้หลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 ด้านต่าง ๆ ทั้ง 3 ด้าน ที่มีปัญหอยู่ในระดับน้อยทั้ง 3 ด้าน ให้มีปัญหในระดับน้อยที่สุดให้ได้ในทุก ๆ ด้าน

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาเกี่ยวกับสภาพและปัญหาการใช้หลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 ในทุกเขตพื้นที่การศึกษาทั่วประเทศ โดยศึกษากับครูที่สอนในกลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา ของแต่ละช่วงชั้น
2. ควรมีการศึกษาเกี่ยวกับสภาพและปัญหาการใช้หลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 ในทุกเขตพื้นที่การศึกษาทั่วประเทศ โดยศึกษากับผู้บริหารโรงเรียน หัวหน้าฝ่ายวิชาการ หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา คณะกรรมการสถานศึกษา ผู้นำองค์กรส่วนท้องถิ่น ชุมชน และผู้ปกครอง
3. ครูทุกคนจะต้องวิจัยในชั้นเรียนเกี่ยวกับปัญหาในเรื่องของการจัดการเรียนการสอนทุกสาระวิชาที่สอน

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- การประถมศึกษาจังหวัดสระบุรี , สำนักงาน. (2545). คุณลักษณะหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2545 จังหวัดสระบุรี. สระบุรี : เขตศักดิ์/การ์ตูนตรายาง.
- ก่อ สวัสดิ์พาณิชย์. (2514). หลักสูตรมัธยมศึกษา. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- เกรียงไกร คำเหลือง. (2540). ปัญหาในการวัดและประเมินผลวิชาพลศึกษาของครูพลศึกษาใน โรงเรียนมัธยมศึกษา เขตการศึกษา 8. ปรินญาณินพนธ์ กศ.ม. (พลศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.
- จรี ไม้จันทร์. (2542). ปัญหาการใช้หลักสูตรมัธยมศึกษาตอนปลาย พุทธศักราช 2524 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ.2533) วิชาพลศึกษา ในโรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษา เขตกรุงเทพมหานคร. ปรินญาณินพนธ์ กศ.ม. (พลศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.
- พวงรัตน์ ทวีรัตน์. (2543). วิธีการวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์และสังคมศาสตร์. พิมพ์ครั้งที่ 8. กรุงเทพฯ : สำนักงานทดสอบทางการศึกษาและจิตวิทยา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- ไพฑูรย์ สินลารัตน์. (2527, มกราคม) . “อนาคตของการศึกษาของประเทศไทย” วารสารสุขศึกษา พลศึกษาและสันตนาการ.
- วิชัย ดิสสระ. (2533). การพัฒนาหลักสูตรและการสอน. กรุงเทพฯ : ห้างหุ้นส่วนจำกัด เอ็กซ์เพรส มีเดีย.
- วิชัย วงศ์ใหญ่. (2521). พัฒนาหลักสูตรและการสอนมิติใหญ่. กรุงเทพฯ : รุ่งเรืองการพิมพ์.
- วาสนา คุณาอภิสิทธิ์. (2539). การสอนพลศึกษา. กรุงเทพฯ : วิทย์พัฒน์.
- _____. (2541). หลักสูตรพลศึกษา. กรุงเทพฯ : ศูนย์ส่งเสริมวิชาการ.
- วิชาการ, กรม. (2545). สารและมาตรฐานการเรียนรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา ในหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544. กรุงเทพฯ : กรมวิชาการ.
- ศึกษาธิการ, กระทรวง. (2544). หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544. กรุงเทพฯ : วัฒนาพานิช.
- สงัด อุทรานันท์. (2527). พื้นฐานและหลักการพัฒนาหลักสูตร. กรุงเทพฯ : เดือนการพิมพ์.
- สันต์ ธรรมบำรุง. (2527). เอกสารการนิเทศการศึกษา ฉบับที่ 260 หลักสูตรและการบริหาร หลักสูตร. กรุงเทพฯ : การศาสนา.
- สามัญศึกษา, กรม. (2541). รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540. กรุงเทพฯ : การศาสนา.
- _____. (2542). พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 และการวิเคราะห์สาระสำคัญ. กรุงเทพฯ : ศรุสภา.

- สุมิตร คุณานุกร. (2518). *หลักสูตรและการสอน*. กรุงเทพฯ : ชวนพิมพ์.
- อมรา เล็กเริ่งสินธุ์. (2537). *หลักสูตรและการจัดการมัธยมศึกษา*. กรุงเทพฯ : ภาควิชาหลักสูตรและการสอน สถาบันราชภัฏสวนดุสิต.
- อำนวย คำวัตร. (2545). *สภาพและปัญหาการนำหลักสูตรวิชาพลศึกษาไปใช้ในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา*. ปริญญาโท กศ.ม. (พลศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร .

- Becker, Charles Jacob. (1971, April). "An Evaluation of Physical Education Programs for Men in Oregon Community College," *Dissertation Abstracts International*. 10 : 5172 - A.
- Korri, Lea Jean. (1971, April). "Instruction Problem Encountered by Women Physical Education Teachers and Their Relation to Teaching Competency as Expressed by Physical Education Majors in Minnesota," *Dissertation Abstracts International*. 10 : 5181 - A.
- Moung Gee. (1993, February). "The Occupation Socialization of Korean School Physical Education (Teacher Socialization)," *Dissertation Abstracts International*. 54 : 265 - A .
- Nancy, Melnychuk. (1992, May). "Toward Understanding the Lived World of the Physical Education Teacher in Curriculum Implementation," *Dissertaion Abstracts International*. 52 : 3857 - A.
- Taba Hillde. (1962). *Curriculum Development: Theory and Practice*, Harcourt : Brace and World, Inc. Wolf, D. Wilson. (1991, June). "Elementary Physical Education Programs : Impact on Students (Curriculum Assessment)," *Dissertation Abstracts International*. 51 (12) : 4062 - A.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

แบบสอบถาม

สภาพและปัญหาการใช้หลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา
ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544
ระดับมัธยมศึกษา ปีการศึกษา 2545 ในเขตการศึกษา 6

แบบสอบถาม

สภาพและปัญหาการใช้หลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา

ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544

ระดับมัธยมศึกษา ปีการศึกษา 2545 ในเขตการศึกษา 6

.....

คำชี้แจง

1. แบบสอบถามนี้ สอบถามสภาพและปัญหาการใช้หลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 ระดับมัธยมศึกษา ปีการศึกษา 2545 ในเขตการศึกษา 6

2. แบบสอบถาม แบ่งออกเป็น 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 สอบถามข้อมูลเกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 สอบถามข้อมูลเกี่ยวกับสภาพและปัญหาการใช้หลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา ระดับมัธยมศึกษา ปีการศึกษา 2545 ในเขตการศึกษา 6

ตอนที่ 3 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

3. ข้อมูล ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติมของผู้ตอบแบบสอบถาม ผู้วิจัยจะเก็บเป็นความลับ และจะนำเสนอเป็นภาพรวม

4. ผลการตอบแบบสอบถามของท่าน จะเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาการเรียนการสอน และความเจริญก้าวหน้าในวิชาชีพครูของกลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษาในอนาคตต่อไป

.....

ตอนที่ 1 **ข้อมูลผู้ตอบแบบสอบถาม**

คำแนะนำ โปรดเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงใน ☐ หรือเติมข้อความที่ตรงกับความเป็นจริง

1. เพศ ☐ ชาย ☐ หญิง

2. อายุ.....ปี

3. สังกัด ☐ กรมสามัญศึกษา ☐ สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ

4. วุฒิการศึกษา (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

☐ สุขศึกษา ☐ พลศึกษา

☐ อื่นๆ โปรดระบุ.....

5. เคยเข้ารับการอบรมหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 หรือไม่

☐ เคย ☐ ไม่เคย

6. สาระที่รับผิดชอบสอน (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

- ☐ สุขศึกษา ☐ พลศึกษา
☐ ทั้งสุขศึกษาและพลศึกษา

ตอนที่ 2 สภาพและปัญหาการใช้หลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา คำชี้แจง

สภาพที่เป็นจริง หมายถึง ระดับความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการแปลงหลักสูตรไปสู่การสอน การใช้วิธีสอนให้สอดคล้องกับหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานของกลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา และลักษณะการจัดปัจจัยและสภาพการณ์ต่าง ๆ ที่เอื้อต่อการนำหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 ไปใช้ โดยแบ่งออกเป็น 4 ระดับ ดังนี้

ระดับสภาพที่เป็นจริง

มีสภาพที่เป็นจริงมากที่สุด	เป็น	4	คะแนน
มีสภาพที่เป็นจริงมาก	เป็น	3	คะแนน
มีสภาพที่เป็นจริงน้อย	เป็น	2	คะแนน
มีสภาพที่เป็นจริงน้อยที่สุด	เป็น	1	คะแนน

ปัญหาการใช้หลักสูตร หมายถึง ระดับปัญหาเกี่ยวกับสิ่งที่เป็นอุปสรรคและส่งผลกระทบต่อการทำงานในการใช้หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 กลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา โดยแบ่งออกเป็น 4 ระดับ ดังนี้

ระดับปัญหา

มีปัญหามากที่สุด	เป็น	4	คะแนน
มีปัญหา	เป็น	3	คะแนน
ปัญหาน้อย	เป็น	2	คะแนน
ปัญหาน้อยที่สุด	เป็น	1	คะแนน

=====
คำแนะนำ โปรดเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องระดับสภาพที่เป็นจริงและระดับปัญหาของแต่ละรายการที่ตรงกับความเป็นจริง ว่าในการทำงานของท่าน ท่านมีสภาพและปัญหาในด้านต่าง ๆ ต่อไปนี้มากน้อยเพียงใด
=====

ด้านการแปลงหลักสูตรไปสู่การสอน หมายถึง การศึกษาวิเคราะห์สาระและมาตรฐานการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544

ข้อ	รายการ	สภาพที่เป็นจริง				ปัญหา			
		4	3	2	1	4	3	2	1
1	ปรัชญาการศึกษา								
2	พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ								
3	หลักการของหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน								
4	จุดมุ่งหมายของหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน								
5	โครงสร้างของหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน								
6	การจัดทำหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน								
7	การจัดทำสาระหลักสูตรของกลุ่มสาระการเรียนรู้ สุขศึกษาและพลศึกษา								
8	สาระและมาตรฐานการเรียนรู้ของกลุ่มสาระ การเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา								
9	การวัดและประเมินผลการเรียนรู้								
10	การจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้								

ด้านการใช้วิธีสอนให้สอดคล้องกับหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน หมายถึง การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามขั้นตอนต่าง ๆ รวมทั้งการเลือกใช้วิธีสอนให้สอดคล้อง เหมาะสมกับการจัดทำสาระหลักสูตรสถานศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา ตลอดจนเหมาะสมกับปัจจัยและสภาพการณ์ต่าง ๆ

ข้อ	รายการ	สภาพที่เป็นจริง				ปัญหา			
		4	3	2	1	4	3	2	1
1	การจัดกิจกรรมการเรียนรู้สอดคล้องกับชีวิตจริง								
2	การสอนโดยเชื่อมโยงเนื้อหาวิชาสุขศึกษาเข้ากับพลศึกษา								
3	การสอนโดยการนำเนื้อหาจากหลายกลุ่มสาระ การเรียนรู้มาเชื่อมโยงกัน								
4	การสอนโดยทั้งผู้เรียนและผู้สอนร่วมกัน บูรณาการสร้างสรรค์เป็นโครงงาน								
5	การสอนโดยใช้วิธีสอนแบบบรรยายและสาธิต								

ข้อ	รายการ	สภาพที่เป็นจริง				ปัญหา			
		4	3	2	1	4	3	2	1
6	การสอนโดยใช้วิธีให้นักเรียนลงมือปฏิบัติและครูเป็นผู้ชี้แนะ								
7	การสอนโดยใช้วิธีให้นักเรียนทดลอง								
8	การสอนโดยใช้วิธีให้นักเรียนแก้ปัญหา								
9	ครูและนักเรียนสร้างเครื่องมือวัดผลร่วมกัน								
10	จัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยเน้นนักเรียนเป็นสำคัญ								

ด้านการจัดปัจจัยและสภาพการณ์ต่าง ๆ

ท่านมีสภาพและปัญหาในการจัดปัจจัยและสภาพการณ์ต่าง ๆ ต่อไปนี้มากน้อยเพียงใด

ข้อ	รายการ	สภาพที่เป็นจริง				ปัญหา			
		4	3	2	1	4	3	2	1
1	การให้ความสนับสนุนส่งเสริมจากผู้บริหาร								
2	ความเพียงพอของสถานที่ในการเรียนการสอน								
3	วัสดุอุปกรณ์ใช้ประกอบการเรียนการสอน								
4	การจัดสรรงบประมาณในการจัดซื้อพัสดุ								
5	การจัดทำและจัดหาสิ่งที่มีอยู่ในท้องถิ่นมาประยุกต์ใช้เป็นสื่อการเรียนรู้								
6	การจัดให้มีเครือข่ายการเรียนรู้ เพื่อเชื่อมโยงและแลกเปลี่ยนการเรียนรู้ระหว่างสถานศึกษา ชุมชน ท้องถิ่น และสังคมอื่นๆ								
7	เอกสารและแหล่งเรียนรู้เพื่อศึกษาเพิ่มเติม								
8	การจัดตารางเรียนตามเวลาเรียนเหมาะสมกับความต้องการของนักเรียน								
9	จำนวนคาบหรือชั่วโมงการสอนต่อสัปดาห์								
10	ภาระหน้าที่งานพิเศษนอกเหนือจากการสอน								

ตอนที่ 3 **ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะของผู้ตอบแบบสอบถาม**

คำแนะนำ โปรดเติมข้อความในช่องว่างตามความคิดเห็นของท่าน

=====

1. ด้านการแปลงหลักสูตรไปสู่การสอน (ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักสูตร ๒ การวิเคราะห์สาระ และมาตรฐานการเรียนรู้ และแผนการจัดการเรียนรู้)

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

2. ด้านการใช้วิธีสอนให้สอดคล้องกับหลักสูตร (ทักษะหรือกระบวนการสอน การเลือกใช้วิธีการสอน)

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

3. ด้านการจัดปัจจัยและสภาพการณ์ต่างๆ (ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อการจัดการเรียนรู้)

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ภาคผนวก ข

รายนามผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

รายนามผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

1. รองศาสตราจารย์ ดร.วิรัช วรรณรัตน์
รองศาสตราจารย์ ระดับ 9 สำนักทดสอบการศึกษาและจิตวิทยา
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
2. ผู้ช่วยศาสตราจารย์สมรรถชัย น้อยศิริ
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ระดับ 8 ภาควิชาพลศึกษา คณะพลศึกษา
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
3. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ เรือโท ดร.ไพบุลย์ อ่อนมั่ง ร.น.
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ระดับ 8 ภาควิชาสุขศึกษา คณะพลศึกษา
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
4. นางปรานอม ประทีปทวี
ศึกษานิเทศก์ ระดับ 8 หน่วยศึกษานิเทศก์ กรมสามัญศึกษา
เขตการศึกษา 6
5. นายพิเศษ บริพันธ์
อาจารย์ 2 ระดับ 7 โรงเรียนบ้านหมอ “พัฒนานุกูล” กรมสามัญศึกษา
จังหวัดสระบุรี

ภาคผนวก ค

รายชื่อโรงเรียนที่เปิดใช้หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544
ปีการศึกษา 2545 ในเขตการศึกษา 6

รายชื่อโรงเรียนที่เปิดใช้หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544
ระดับมัธยมศึกษา ปีการศึกษา 2545
สังกัดกรมสามัญศึกษา ในเขตการศึกษา 6

จำนวน 30 โรงเรียน ประกอบด้วย

1. จังหวัดลพบุรี	จำนวน 5 โรงเรียน	ได้แก่
โรงเรียนปิยะบุตร์		อำเภอบ้านหมี่
โรงเรียนพระนารายณ์		อำเภอเมือง
โรงเรียนท่าวังวิทยาการ		อำเภอท่าวัง
โรงเรียนโคกสำโรงวิทยา		อำเภอโคกสำโรง
โรงเรียนชัยบาดาลวิทยา		อำเภอชัยบาดาล
2. จังหวัดสระบุรี	จำนวน 5 โรงเรียน	ได้แก่
โรงเรียนหนองโดนวิทยา		อำเภอหนองโดน
โรงเรียนสระบุรีวิทยาคม		อำเภอเมือง
โรงเรียนบ้านหมอ “พัฒนานุกูล”		อำเภอบ้านหมอ
โรงเรียนแก่งคอย		อำเภอแก่งคอย
โรงเรียนหนองแค “สรกิจพิทยา”		อำเภอหนองแค
3. จังหวัดพระนครศรีอยุธยา	จำนวน 5 โรงเรียน	ได้แก่
โรงเรียนเสนา “เสนาประสิทธิ์”		อำเภอเสนา
โรงเรียนจอมสุรางค์อุปถัมภ์		อำเภอเมือง
โรงเรียนบางปะอิน “ราชานุเคราะห์ 1”		อำเภอบางปะอิน
โรงเรียนท่าเรือ “นิตยานุกูล”		อำเภอท่าเรือ
โรงเรียนบางซ้ายวิทยา		อำเภอบางซ้าย
4. จังหวัดอุทัยธานี	จำนวน 6 โรงเรียน	ได้แก่
โรงเรียนหนองขาหย่างวิทยา		อำเภอหนองขาหย่าง
โรงเรียนอุทัยวิทยาคม		อำเภอเมือง
โรงเรียนทัพทันอนุสรณ์		อำเภอทัพทัน
โรงเรียนหนองฉางวิทยา		อำเภอหนองฉาง
โรงเรียนบ้านไร่วิทยา		อำเภอบ้านไร่
โรงเรียนลานสักวิทยา		อำเภอลานสัก

5. จังหวัดชัยนาท	จำนวน 3 โรงเรียน	ได้แก่
โรงเรียนชัยนาทพิทยาคม		อำเภอเมือง
โรงเรียนอุลิตไพบูลย์ชนูปถัมภ์		อำเภอมโนรมย์
โรงเรียนคุรุประชาสรรค์		อำเภอสรรคบุรี
6. จังหวัดสิงห์บุรี	จำนวน 3 โรงเรียน	ได้แก่
โรงเรียนบางระจันวิทยา		อำเภอบางระจัน
โรงเรียนสิงห์บุรี		อำเภอเมือง
โรงเรียนศรีวินิตวิทยาคม		อำเภออินทร์บุรี
7. จังหวัดอ่างทอง	จำนวน 3 โรงเรียน	ได้แก่
โรงเรียนวิเศษไชยชาญ “ตันติวิทยานุกูล”		อำเภอวิเศษไชยชาญ
โรงเรียนอ่างทองปัทมโรจน์วิทยาคม		อำเภอเมือง
โรงเรียนโพธิ์ทอง “จินดามณี”		อำเภอโพธิ์ทอง

.....

รายชื่อโรงเรียนที่เปิดใช้หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544

ระดับมัธยมศึกษา ปีการศึกษา 2545

สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ในเขตการศึกษา 6

.....

จำนวน 39 โรงเรียน ประกอบด้วย

1. จังหวัดลพบุรี	จำนวน 7 โรงเรียน	ได้แก่
โรงเรียนเมืองใหม่(ชะลอราษฎร์รังสฤษดิ์)		อำเภอเมือง
โรงเรียนบ้านนิคมลำน้ำรายณ์		อำเภอชัยบาดาล
โรงเรียนวัดมานิธรรมการาม		อำเภอบ้านหมี่
โรงเรียนพรหมรังษี		อำเภอพัฒนานิคม
โรงเรียนห้วยใหญ่		อำเภอสระโบสถ์
โรงเรียนชุมชนวัดจวงโค มิตรภาพที่ 157		อำเภอลำสนธิ
โรงเรียนวัดคีรีนาครัตนาราม		อำเภอหนองม่วง
2. จังหวัดสระบุรี	จำนวน 5 โรงเรียน	ได้แก่
โรงเรียนหน้าพระลาน(พิบูลสงเคราะห์)		อำเภอเฉลิมพระเกียรติ
โรงเรียนวัดโนนสมการาม(นารถ วาจาอุท อุปถัมภ์)		อำเภอเมือง
โรงเรียนอนุบาลทับกวาง		อำเภอแก่งคอย

โรงเรียนวัดราษฎร์บำรุง	อำเภอหนองแค
โรงเรียนชุมชนบ้านกล้วย(สราญราษฎร์)	อำเภอหนองโดน
3. จังหวัดพระนครศรีอยุธยา จำนวน 5 โรงเรียน ได้แก่
โรงเรียนลุ่มพืชนูปถัมภ์	อำเภอพระนครศรีอยุธยา
โรงเรียนวัดพระญาติการาม	อำเภอพระนครศรีอยุธยา
โรงเรียนประตูลี้	อำเภอพระนครศรีอยุธยา
โรงเรียนวัดวังแดงเหนือ	อำเภอท่าเรือ
โรงเรียนวัดทางยาว	อำเภอบางไทร
4. จังหวัดอุทัยธานี จำนวน 3 โรงเรียน ได้แก่
โรงเรียนวัดหนองบัว	อำเภอหนองฉาง
โรงเรียนวัดบ้านหมัน	อำเภอบ้านไร่
โรงเรียนบ้านสระนารายณ์	อำเภอสว่างอารมณ์
5. จังหวัดชัยนาท จำนวน 10 โรงเรียน ได้แก่
โรงเรียนไทยรัฐวิทยา	อำเภอมโนรมย์
โรงเรียนชุมชนบ้านหางน้ำ	อำเภอมโนรมย์
โรงเรียนอนุบาลสรรคบุรี	อำเภอสรรคบุรี
โรงเรียนวัดโพธิ์งาม	อำเภอสรรคบุรี
โรงเรียนบ้านไก่อี้น	อำเภอสรรพยา
โรงเรียนเขื่อนเจ้าพระยา	อำเภอสรรพยา
โรงเรียนบ้านหนองจิก	อำเภอวัดสิงห์
โรงเรียนบ้านสะพานหิน	กิ่งอำเภอหนองมะโมง
โรงเรียนวัดประชุมธรรม	อำเภอหันคา
โรงเรียนบ้านหนองยาง	กิ่งอำเภอเนินขาม
6. จังหวัดสิงห์บุรี จำนวน 4 โรงเรียน ได้แก่
โรงเรียนบ้านหนองลีวิทยาคม	อำเภอด่านช้างระจัน
โรงเรียนวัดจักรสีห์	อำเภอเมือง
โรงเรียนวัดตลาดโพธิ์	อำเภอบางระจัน
โรงเรียนวัดเชียงราก	อำเภออินทร์บุรี
7. จังหวัดอ่างทอง จำนวน 5 โรงเรียน ได้แก่
โรงเรียนวัดไชโย	อำเภอไชโย
โรงเรียนวัดถนน	อำเภอป่าโมก

โรงเรียนชุมชนวัดปราสาท

อำเภอป่าโมก

โรงเรียนวัดศรีบัวทอง

อำเภอแสวงหา

โรงเรียนอนุบาลแสวงหา

อำเภอแสวงหา

ประวัติย่อผู้วิจัย

ประวัติย่อผู้วิจัย

ชื่อ – สกุล	นายเสนาะ เสาร์ท้าว
วันเดือนปีเกิด	24 กุมภาพันธ์ 2510
สถานที่เกิด	อำเภอวิหารแดง จังหวัดสระบุรี
สถานที่อยู่ปัจจุบัน	260/1 หมู่ที่ 1 ถนนสุวรรณศร ตำบลหนองสรวง อำเภอวิหารแดง จังหวัดสระบุรี รหัสไปรษณีย์ 18150
ตำแหน่งหน้าที่การงานปัจจุบัน	รับราชการครู ตำแหน่งอาจารย์ 2 ระดับ 7
สถานที่ทำงานปัจจุบัน	โรงเรียนประเทียวิทยาทาน ถนนสุวรรณศร ตำบลหนองสรวง อำเภอวิหารแดง จังหวัดสระบุรี รหัสไปรษณีย์ 18150 โทรศัพท์ 0-3637-7456
ประวัติการศึกษา	
พ.ศ.2521	สำเร็จการศึกษาชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนวัดหนองไทร อำเภอวิหารแดง จังหวัดสระบุรี
พ.ศ.2523	สำเร็จการศึกษาชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนอนุบาลวิหารแดง อำเภอวิหารแดง จังหวัดสระบุรี
พ.ศ.2526	สำเร็จการศึกษาชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนประเทียวิทยาทาน จังหวัดสระบุรี
พ.ศ.2528	สำเร็จการศึกษาชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนสุรศักดิ์มนตรี กรุงเทพมหานคร
พ.ศ.2529	สำเร็จการศึกษาชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนลาดปลาเค้าพิทยาคม กรุงเทพมหานคร
พ.ศ.2531	สำเร็จการศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพการศึกษาระดับสูง (ปกศ.สูง) สาขาวิชาเอกพลศึกษา วิชาโทสุขศึกษา วิทยาลัยพลศึกษากรุงเทพ จังหวัดปทุมธานี
พ.ศ.2533	สำเร็จการศึกษาศาสตรบัณฑิต (คบ.) สาขาวิชาพลศึกษา สถาบันราชภัฏจันทรเกษม กรุงเทพมหานคร
พ.ศ.2546	สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต (กศ.ม.) สาขาวิชาพลศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร กรุงเทพมหานคร